

Cás-Staidéar ar Oideachas Luath-Óige Il-Suíomhanna Neamhbhrabúis atá ann Cheana; Soláthar Cúraim in Éirinn

Is iad na daoine seo a leanas a rinne an taighde seo

An Dr Marlene McCormack agus an Dr Sheila Garrity

Cuireadh maoiniú ar fáil don tionscadal seo ón gComhairle um Thaighde in Éirinn, Maoiniú na bhFondúireachtaí Nuaón Roinn Leanaí, Comhionannais agus Míchumais 2025

Meitheamh 2026

Próifíl an Taighdeora agus na hInstitiúide Taighde

Ó 2015 i leith, tá an **Dr Marlene McCormack**, Ollamh Cúnta le hOideachas Luath-Óige, ina hoideoir acadúil, taighdeora agus luath-óige atá lonnaithe i Scoil na dTeangacha, na Litearthachta agus an Oideachais Luath-Óige, in Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath. Roimhe sin, d'oibrigh Marlene in Ollscoil Mhá Nuad, le Luath-Óige Éireann agus IPPA, dhá eagraíocht neamhrialtasacha a bhí bunaithe ar bhallraíocht. Tá spéis taighde seanbhunaithe ag Marlene i gcleachtas oideolaíoch agus gairmiúil ar fud Oideachas agus Chúram na Luath-Óige (ECEC) agus le déanaí ag tacú le dul chun cinn an lucht saothair.

Is oideachasóir acadúil, taighdeoir agus luath-óige í an **Dr Sheila Garrity**, Ollamh Comhlach, Oideachas Luath-Óige, atá lonnaithe i Scoil na dTeangacha, na Litearthachta agus an Oideachais Luath-Óige, in Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath, ó 2026 i leith. Roimhe sin, d'oibrigh Sheila in Ollscoil na Gaillimhe, agus bhí sí i gceannas ar a cláir luath-óige ar feadh níos mó ná 15 bliana. Thacaigh Sheila go láidir le hinfheistíocht mhéadaithe stáit in oideachas agus cúram neamhbhrabúis na luath-óige, chun cáilíocht a fheabhsú, chun tacú le teaghlach agus chun an lucht saothair a ghairmiúlú trí phá agus dalaí feabhsaithe.

Is ollscoil óg, dhinimiciúil agus uaillmhianach í **Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath (OCBÁC)** a bhfuil misean sainiúil aici saolta agus sochaithe a athrú ó bhonn trí oideachas, taighde agus nuálaíocht. Ó ghlac sé a chéad mhic léinn in 1989, tá OCBÁCtar éis fás go comhlacht mac léinn de níos mó ná 20,000 ó níos mó ná 120 tír éagsúil ar fud cúig champas.

Is í **Institiúid Oideachais OCBÁC** an dámh is nuai in Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath agus tá sí lonnaithe i gCampas Naomh Pádraig OCBÁC, Droim Conrach. Tugann an Institiúid mic léinn oideachais le chéile i ngach earnáil ón luath-óige go dtí an bhunscoil agus an iar-bhunscoil, agus breisoideachas agus ardoideachas. Chomh maith le réimse cláir fochéime san oideachas a chur ar fáil, cuireann an Institiúid roghchlár flúirseach de chláir iarchéime mhúinte agus taighde-bhunaithe ar fáil, ag leibhéal dochtúireachta, máistreachta, dioplóma agus teastais.

Cuireann Ionad Taighde Luath-Óige OCBÁC (ECRC) dlúthchomhar idir taighde, beartas agus cleachtas sa réimse chun cinn go gníomhach. Téann ECRC i mbun taighde idirdhisciplíneach le comhaltaí a dhéanann imscrúdú ar bheartais agus ar pholaitíocht, ar oideolaíochtaí agus ar chleachtais sa luath-óige go háitiúil agus go hidirnáisiúnta ó pheirspictíocht chriticiúil atá bunaithe ar leas comhroinnte in acmhainneacht bhunathraitheach an taighde chomhoibríoch.

Nóta Buíochais

Eascaíonn an tuarascáil seo as tiomantas domhain do ghairm an Oideachais agus an Chúraim Luath-Óige (ECEC) agus dóibh siúd a bhfuil am, fuinneamh agus acmhainní infheistithe acu chun torthaí a fheabhsú do leanaí agus do theaghlaigh ar fud an oileáin le blianta fada anuas.

Ní bheifí in ann an tuarascáil seo a sholáthar gan tacaíocht ó Thaighde Éireann. Lemaoiniú ó Thaighde Éireann, cuireadh ar chumas na n-údar tabhairt faoin staidéar, agus cur le smaoineoireacht bheartais ag an bpointe cinniúnach seo de ECEC. Rud atá tábhachtach, cumasaíonn an tionscadal maoinithe seo cumarsáid, scaipeadh agus aistriú an taighde a fhágfaidh go mbeidh sé ar fáil níos forleithne do phobail rannpháirteacha.

Ba mhaith linn buíochas a ghabháil lenár gcomhghleacaithe san Institiúid Oideachais, Scoil na dTeangacha, na Litearthachta agus an Oideachais Luath-Óige, OCBÁC. Táimid buíoch díobh siúd a ghníomhaigh mar 'chairde criticiúla' agus go háirithe, Colette Byrne, iarrthóir dochtúireachta IOE, ar thug a shaothar féin léargas uathúil ar an dioscúrsa maidir le hairgeadrú seirbhísí luath-óige i gcomhthéacs na hÉireann agus thairis sin. Bhí baill den Ionad Taighde Luath-Óige a ghlac páirt mar bhaill den Ghrúpa Comhairleach Taighde ag tacú go mór leis an tionscadal freisin.

Ós rud é go raibh sí lonnaithe in Ollscoil na Gaillimhe ar feadh cuid mhaith den am a rinneadh an taighde seo, is mian leis an Dr Garrity buíochas a ghabháil le baill Ionad Taighde Teaghlaigh UNESCO, a chruthaigh timpeallacht dhearfach thacúil taighde i gcónaí - *go raibh maith agaibh go léir!*

Go criticiúil, bhain na húdair tairbhe as an méid ama agus saineolais a thug an fhoireann, bainisteoirí sinsearacha agus Bord Bainistíochta (An Bord) StartBright agus Comhar Naíonraí na Gaeltachta. Soláthraíonn tiomantas bhaill gach eagraíochta d'oideachas agus cúram luath-óige ar ardchaighdeán a bhfuil cuspóir sóisialta láidir agus tiomantas dá bpobail mar bhonn taca leis, samhail thábhachtach a chuireann i gcoinne an riachtanais brabúis atá chun tosaigh i spásanna luathbhlianta in Éirinn agus i go leor tíortha eile.

Lua: McCormack, M. agus Garrity, S. (2026) *Tá Roghanna Eile: Cás-Staidéar ar Oideachas agus Luath-Óige II-Suíomhanna Neamhbhrabúis atá ann cheana; Soláthar Cúraim in Éirinn*. Baile Átha Cliath: Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath.

Clár na nÁbhar

01 **Caibidil a hAon: Réamhrá agus Modheolaíocht**

- 01 – Réamhrá
- 01 – Seirbhísí Cás-Staidéir - StartBright agus Comhar Naíonraí na Gaeltachta
- 01 – Modheolaíocht Taighde
- 03 – Struchtúr na Tuarascála

04 **Caibidil a Dó: Comhthéacs Beartais**

- 04 – Réamhrá
- 06 – An bhfuil roghanna eile ann?

10 **Caibidil a Trí: Eagraíochtaí agus Comhthéacsanna Cás-Staidéir**

- 10 – Réamhrá
- 10 – StartBright
- 11 – Comhar Naíonraí na Gaeltachta
- 14 – Conclúid

15 **Caibidil a Ceathair: Torthaí Taighde**

- 15 – Réamhrá
- 15 – Torthaí Taighde - StartBright
- 32 – Torthaí Taighde - Comhar Naíonraí na Gaeltachta

55 **Caibidil a Cúig: Plé - Impleachtaí a eascraíonn as an Taighde seo**

- 55 – Réamhrá
- 55 – Príomhghnéithe ECEC II-Suíomhanna Neamh-Brabúis
- 57 – Airgeadas agus Acmhainní
- 70 – Dúshlán
- 72 – Conclúid

73 **Caibidil a Sé: Moltaí agus Conclúidí**

- 73 – Réamhrá
- 73 – Achoimre ar Chomhthéacs ECEC na hÉireann
- 75 – Príomhghnéithe agus Moltaí d'Fhorbairtí sa Todhchaí
- 77 – Moltaí atá ag Teacht Chun Cinn
- 80 – Conclúid

81 **Tagairtí**

86 **Aguisíní**

Caibidil a hAon: Réamhrá agus Modheolaíocht

Réamhrá

"An tSochaí Shibhialta a Fheabhsú: I dtreo samhla malartacha pobalbhunaithe d'oidreachas agus cúram na luath-óige (ECEC), is comhar ar leibhéal an phobail é lena mbaineann dhá eagraíocht neamhbhrabúis ECEC: StartBright atá lonnaithe i mBaile Átha Cliath, agus Comhar Naíonraí na Gaeltachta (CNnG), a bhfuil a phríomhoifig i gContae na Gaillimhe, mar aon le hacadóirí a bhfuil baint acu le taighde a dhéanamh ar réimse na luath-óige in Éirinn. Seo an Chomhairle um Thaighde in Éirinn: Tá tionscadal maoinithe ag Fondúireachtaí Nua ag teacht salach ar an méid a ghlaonn Moss (2018) ar 'Deachtóireacht Gan Roghanna Malartacha' agus ina ionad sin tugann sé aghaidh ar an gceist maidir le samhla malartacha cleachtais agus rialachais ECEC. Scrúdaíonn an tuarascáil seo trí dhá chás-staidéar, samhla oibriúcháin ECEC atá difriúil leis an méid a mheastar a bheith mar "an norm" i gcomhthéacs luath-óige na hÉireann. Agus iad ag obair i gcomhpháirtíocht, thug taighdeoirí agus comhaltaí an dá eagraíocht ECEC a gcuid eolais agus taithí le chéile, agus rinne siad samhla inbhuanaithe pobalbhunaithe ECEC a shainaithint agus a chur in iúl go comhoibriúch. Agus tuairisc tugtha orthu anseo, tacóidh na samhla soláthair doiciméadaithe sin le forbairt réimse níos leithne ECEC, lena gcuirfear roghanna malartacha ar fáil lena mbreithniú agus lena gcur in ord tosaíochta.

Seirbhísí Cás-Staidéir - StartBright agus Comhar Naíonraí na Gaeltachta

Is fiontar neamhbhrabúis nó sóisialta é **Start-Bright**, soláthraí pobalbhunaithe seirbhísí luath-óige, a oibríonn seacht n-ionad i gceantair faoi mhíbhuntáiste fo-uirbeach in Iardheisceart Bhaile Átha Cliath (Aguisín A). Is é fealsúnacht StartBright ná go bhfuil sé de cheart ag gach leanbh na deiseanna a

fheabhsú ar féidir le oideachas agus cúram luath-óige den scoth a sholáthar agus a bheith ag obair go dlúth le teaghlaigh chun na torthaí is fearr a bhaint amach.

Comhar Naíonraí na Gaeltachta (CNnG)

bonneagar ar fáil do sheirbhísí luathbhlianta trí mheán na Gaeilge, agus cuireann sé seirbhísí riaracháin, tacaíochta agus oiliúna ar fáil do na seirbhísí Gaeltachta, do thuismitheoirí, do choistí agus do phobail. Feidhmíonn CNnG i gceantair thuaithe Ghaeltachta, ceantair nach ndéantar freastal ceart orthu go minic. Agus a stair agus a gcomhthéacsanna á léiriú acu, cuireann eagraíochtaí rannpháirteacha na sochaí sibhialta samhla oibriúcháin éagsúla i láthair, le haidhmeanna agus peirspictíochtaí seirbhíse éagsúla; mar sin féin, tugann siad tús áite d'eispéiris luathfhoghlama ar ardchaighdeán do leanaí atá ag freastal orthu, agus tugann siad tús áite do chaidreamh láidir le teaghlaigh agus lena bpobail.

Modheolaíocht Taighde

Ba é aidhm an staidéir seo scrúdú a dhéanamh ar shamhla inbhuanaithe atá ann cheana maidir le soláthar ECEC pobalbhunaithe. Ba é cuspóir an chleachtaidh seo aird a tharraingt ar shamhla malartacha ECEC atá ann faoi láthair, atá ag feidhmiú in Éirinn inniu, chomh maith le bonn eolais a chur faoin dioscúrsa polaitiúil a bhí ann le déanaí maidir le 'samhla poiblí' ECEC i gcomhthéacs na hÉireann. Ionas go dtabharfaimis tús áite d'eolas áitiúil intuigthe agus do thaithí shaibhir saoil na bpríomhghníomhaithe a bhfuil baint acu leis an dá ESS, forbraíodh cur chuige taighde rannpháirtíochta, laistigh de mhodheolaíocht eitneagrafach.

Féachann taighde rannpháirteach le guthanna níos lú a chloisteáil, míchothromaíochtaí cumhachta dúshlánacha, ag laghdú d'aon ghnó an difríocht cumhachta idir an taighdeoir agus an méid a ndearnadh taighde air (Wallerstein et al, 2019). Ós rud é go bhfuil sé suite laistigh de pharaidím léirmhínitheach, féachann an cur

chuige seo le peirspictíochtaí iomadúla ar fheiniméan ar leith, ag tairiscint bealaí nua tuisceana. De ghnáth bíonn torthaí taighde úsáideacha inghníomhaithe le hinfheidhmeacht phraiticiúil mar thoradh ar chineál rannpháirteach staidéir den sórt sin (Minkler and Salvatore, 2012). De réir mar a d'fhéachamar le foghlaim ón dá ESS sin, agus é ar intinn againn bonn eolais a chur faoin mbeartas stáit reatha tríd an taighde sin, bhí modheolaíocht eitneagrafach rannpháirtíochta iomchuí.

Bhí na ceisteanna taighde seo a leanas mar threoir don tionscadal:

- Cad iad príomhghnéithe na samhlacha fiontar neamhbhrabúis, pobalbhunaithe agus/nó sóisialta atá rannpháirteach in ECEC?
- Conas a d'fhéadfadh tuiscint níos fearr ar shamhlacha den sórt sin a bheith mar bhonn eolais do threo beartais amach anseo i leith na bhforbairtí ar an gcóras poiblí/maoinithe go poiblí?

Rinneadh athbhreithniú gearr litríochta, inar díriodh ar fhiontar sóisialta agus ar a shaintréithe agus threoraigh sé sin forbairt sceideal na gceisteanna, nó na réimsí a scrúdaíodh le gach grúpa rannpháirteach (Reed, 2025; O'Sullivan, 2023; Malacarne Bravim et al., 2025). Le príomh-shaincheisteanna na hinbhuanaitheachta eacnamaíche agus an chothromais shóisialta, gnéithe láidre d'fhiontair shóisialta, tairgeadh príomhréimsí topaici le hiniúchadh san obair allamuigh taighde. Áiríodh orthu sin ceisteanna maidir le luachanna, rialachas, airgeadas, líonrú, ceannaireacht, bainistíocht agus soláthar foirne. Mar gheall ar chineál na seirbhísí rannpháirteacha sin, tugadh aghaidh freisin ar phríomhréimsí na hoideolaíochta luath-óige agus rannpháirtíocht an teaghlaigh.

Sular cuireadh tús le bailiú sonraí, bhí sé ríthábhachtach go dtabharfadh taighdeoirí cuairteanna ar ESSanna, mar phróiseas taithíochta agus cruthaithe caidrimh. Thacaigh comhráite le sainaithint na bpríomhdhoiciméad/ na bpríomhthuarascálacha a bhfuil athbhreithniú le déanamh orthu, agus ag an am céanna thug siad deis na hábhair atá le scrúdú tríd an mbailiú sonraí a fhiosrú chomh maith le modhanna oiriúnacha a chomhaontú.

Baineann taighde rannpháirteach leas as modhanna éagsúla bailithe sonraí, ag freagairt don chomhthéacs ar leith, ag lorg comhaontú rannpháirtí agus/nó ceannaireacht maidir leis na modhanna bailithe sonraí (Jokelea-Pansini agus Thieme, 2024). Sa staidéar sin, áiríodh leis an mbailiú sonraí agallaimh aonair agus grúpaí fócais le príomhghnóimhaithe, idir mí an Mheithimh 2024 agus mí an Mheithimh 2025. Agus iniúchadh á dhéanamh ar ghnéithe den chur chuige StartBright, d'oibrigh taighdeoirí leis an Éascaitheoir Teaghlaigh, tuismitheoirí a bhí ag freastal ar an nGrúpa Tuismitheoir agus Lapadán, bainisteoirí, oideoirí, foireann bainistíochta agus Bord Stiúrthóirí. I measc rannpháirtithe CNnG bhí baill den fhoireann bainistíochta sinsearaí, oideoirí luath-óige agus oifigigh forbartha. Ina theannta sin, rinneadh anailís dhoiciméadach agus dhigiteach (athbhreithnithe ar shuíomhanna gréasáin, doiciméid bheartais, baill foirne agus lámhleabhair teaghlaigh, etc.) do gach ceann acu, rud a thug léargas níos iomláine ar aidhmeanna agus ar chuspóirí an dá eagraíocht.

Mar léiriú ar chineál cáilíochtúil an staidéir sin, agus ag tarraingt ar an treoir ábhair réamhshocraithe, rinneadh anailís théamach ar na sonraí a bailíodh, laistigh de chreat-samhail anailíse sonraí (Klinberg et al., 2024; Braun & Clarke, 2021). Maidir le héiteas an taighde rannpháirtigh, chomhoibríoch agus pobalbhunaithe, rinneadh seiceáil siar le rannpháirtithe taighde idir mí Eanáir agus mí an Mhárta 2026, rud a d'fhág go ndearnadh roinnt

athbhreithnithe ar na torthaí. Cuirtear sonraí a ndearnadh anailís orthu i láthair anseo mar dhá roinn ‘aimsithe’ ar leith, le ‘plé’ cumaiscthe ina dhiaidh sin.

D’fhormheas Coiste Eitice Taighde Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath an tionscadal seo agus bhí sé á threorú ag grúpa stiúrtha taighde, comhdhéanta de bhaill d’Ionad Taighde Luath-Óige OCBÁC (ECRC). Tríd an staidéar seo, rinneamar iarracht tréithe láidre fianaise-shaibhrithe a fháil ó dhá eagraíocht ECEC ar leith, a raibh gach ceann acu bunaithe i bpobal ag a bhfuil tuiscint láidir ar a gcuspóir sonrach. Chun an aidhm sin a bhaint amach, tharraingíomar ar dtús ar an litríocht chun fiontair shóisialta a fhiosrú i gcomhthéacs ionaid luath-óige. Níos tábhachtaí fós, tharraingíomar ar an eolas intuigthe agus ar an taithí a bhí ag raon leathan páirtithe leasmhara in CNnG agus StartBright chun bonn eolais a chur faoin obair sin.

Bunaithe ar an modheolaíocht ghníomhach agus rannpháirteach a bhfuil tuairisc uirthi, bunaíodh líonraí ar dtús leis an tionscadal idir an saol acadúil agus comhpháirtithe na sochaí sibhialta. Ar an dara dul síos, rinne an líonra comhoibriúch anailís ar ghnéithe dá samhla pobaibh bunaithe reatha, lena sainathnóidh láidreachtaí agus dúshlán an tsoláthair. Ar deireadh, tríd an tuarascáil seo, scaiptear na torthaí, agus tá pleananna ann chun iad a scaipeadh a thuilleadh. Tá sé ar intinn ag an gcomhghrúpa taighde, go bhfuil foilsiú agus cur chun cinn na samhla inbhuanaithe, cuntasacha sin faoi stiúir an phobail i nglanchodarsnacht le tírdhreach reatha ECEC na hÉireann, a bhfuil riachtanas airgeadais agus corporáidithe ag baint leis níos mó agus níos mó, agus pointe tosaigh d’fhorbairt “córas poiblí” ECEC d’Éirinn.

Struchtúr na Tuarascála

Tá an tuarascáil seo struchtúrtha i sé chaibidil, ag tosú leis an gCaibidil Réamhrá agus Modheolaíochta seo. I gCaibidil a Dó cuirtear i láthair an Comhthéacs Beartais le haghaidh ECEC in Éirinn. Áirítear leis sin plé ar shamhlacha malartacha ECEC, ag tarraingt ar thaighde agus ar litríocht reatha. Tugann an tríú caibidil réamhrá don dá eagraíocht cás-staidéir, lena n-áirítear na comhthéacsanna uathúla a raibh tionchar acu ar bhunú gach ceann acu. Caibidil a Ceathair – Torthaí taighde, ina gcuirtear i láthair dhá thacar torthaí ar leith, bunaithe ar rannpháirtíocht leis an dá ESS. Críochnaíonn an chaibidil seo le conclúid chumaiscthe lena mbunaithear an Plé, agus Caibidil a Cúig ina dhiaidh sin. I gCaibidil a Sé cuirtear Moltaí agus Conclúid ar fáil, lena n-áirítear impleachtaí do bheartas i réimse Oideachas agus Cúram na Luath-Óige in Éirinn, mar an chaibidil dheiridh.

Caibidil a Dó: Comhthéacs Beartais

Réamhrá

Cuireann córas láidir d'Oideachas agus Cúram na Luath-Óige (ECEC) bunús ar fáil d'fhoghlaim agus d'fhorbairt leanaí, tacaíonn sé le tuismitheoirí agus le teaghlaigh, agus cuireann sé le sochaí níos cothroime (Lloyd & Penn, 2013). Is bealaí polaitiúla i gcónaí iad na bealaí ina n-eagraítear agus ina soláthraítear ECEC: is iad na príomhghníomhaithe a bhfuil impleachtaí eacnamaíocha, sochaíocha agus oideachais acu a dhéanann cinntí. Bhí soláthar ECEC in Éirinn, go dtí na 1990idí, á spreagadh go príomha ag an earnáil dheonach (Hayes, 2006) agus bhí roinnt seirbhísí luathbhlianta príobháideacha neamhspleácha ag feidhmiú. Nuair a tugadh isteach an tAcht um Chúram Leanaí (Éire, 1991), den chéad uair, rinneadh rialáil ar an earnáil, rud a réitigh an bealach d'fhorbairtí beartais ina dhiaidh sin. Bhí gilleagar atá ag fás, leibhéal mhéadaithe fostaíochta máthartha, agus fócas beartais ar oideachas luath-óige a d'eascair as an bPáipéar Bán Réidh le Foghlaim (DES, 1999) chun tosaigh in infheistíocht, go príomha i bhfoirm an Chláir Comhdheiseanna Eorpaigh um Chúram Leanaí (EOCP), in earnáil seirbhísí pobail agus príobháideacha beaga (Douglas, 1984). Aithníodh cás an tsoláthair phobail do leanaí agus teaghlaigh i scéim mhaoinithe an Chláir Comhdheiseanna Cúraim Leanaí (EOCP, 2000-2006). Cé go bhféadfadh seirbhísí príobháideacha brabúis iarratas a dhéanamh ar dheontais theoranta nó 'chaidhpeáilte', d'fhéadfadh an earnáil phobail/dheonach rochtain a fháil ar suas le €1 milliún i ndeontais chaipitil dá gcuirfí deontais foirne ar fáil d'eagraíochtaí neamhbhrabúis amháin. Ba é an aidhm a bhí le hinfeistíocht a dhíriú ar chomhlachtaí pobail nó deonacha freastal ar riachtanais áitiúla agus, ar an gcaoi sin, tacú le teaghlaigh timhriall an mhíbhuntáiste a bhriseadh. Thug foghlaim ón EOCP le fios go mbeadh ar fhorhmór na seirbhísí pobail, go háirithe sna ceantair is mó atá faoi mhíbhuntáiste, dúnadh gan maoiniú poiblí (Fitzpatrick Associates, 2007).

Ó bhí 1990 ann, tá rath ar shamhail mheasctha soláthair an mhargaidh; mar sin féin, ar fud ECFE, tugtar faoi deara go bhfuil an leibhéal is airde soláthair phríobháidigh ECEC ag Éirinn (Oireachtas, 2020). Tá an tírdhreach beartais síolaithe go maith, agus 96% de leanaí óga ag baint taitneamh as dhá bhliain de réamhscolaíocht mhaoinithe agus 4,300 seirbhís (réamhscoil, creis, aois scoile) cláraithe le Tusla. Tá méadú seasta tagtha ar leibhéal na hinfeistíochta stáit in ECEC agus tháinig méadú 114% orthu idir 2021 agus 2023 amháin (Oireachtas, 2025). Cé gur caitheadh €1.537 billiún, an méid is mó riamh, ar Éirinn in 2025, níl ansin ach 0.14 % OTI nó 0.27 % OIN (RLCM, 2025). Molann ECFE, na Náisiúin Aontaithe/ UNICEF agus stáit eile infheistíocht iomlán 1% de OTI a gheallúint do ECEC. Faoi láthair, tá meán an Aontais cothrom le 1.0 % agus an líon is airde de 1.7 % san Íoslainn, náisiún oileánach beag eile (UNICEF, 2024; ECFE, 2024).

Le blianta beaga anuas, tá dul chun cinn déanta ag an Rialtas ar chlár uailmhianach athchóirithe d'Oideachas agus Cúram na Luath-Óige (ECEC), lena mbunaítear bonn láidir beartais agus lena n-infheistítear de réir a chéile i réimse sruthanna maoinithe. Seoladh an Chéad 5: *Soláthraíonn Straitéis Uile-Rialtais do Leanaí, Leanaí Óga agus a dTeaghlaigh físi inghníomhaithe* don todhchaí, agus treoraíonn *Nurturing Skills* (DCEDIY, 2021) gairmiúlú lucht saothair ECEC. Leagtar amach i *gComhpháirtíocht ar mhaithe le Leas an Phobail* (DCEDIY, 2021) an treoirphlean le haghaidh samhail mhaoinithe, lena n-ionchorpraítear Croímhaoiniú, Tús Comhionann, clár ECCE, agus an Scéim Náisiúnta Cúraim Leanaí, (NCS) mar chur chuige chun táillí tuismitheoirí a laghdú. In *An Todhchaí a Mhúnlú* (RLCM, 2025) a seoladh ag deireadh 2025, leagtar amach plan dhá chéim chun straitéis ECEC reatha an rialtais a sheachadadh, lena n-áirítear, den chéad uair, iniúchadh ar shamhail phoiblí i gcomhthéacs na hÉireann.

D'ainneoin dhul chun cinn an bheartais agus na hinfheistíochta, tá dúshlán shuntasacha fós ann maidir le hinacmhainneacht, rochtain agus cáilíocht athraitheach an tsoláthair, chomh maith le dúshlán i ndáil leis an lucht saothair, agus inbhuanaitheacht na suíomhanna. Cé go bhfuil méadú tagtha ar an infheistíocht in ECEC, níor aistríodh an t-ardú sin go huathoibríoch go leibhéal chóra chúitimh dóibh siúd sa lucht saothair. Tuairiscíonn CSTGT (2024) go gcuireann pá íseal, brú mar gheall ar ghanntanas foirne agus an strus agus an traocadh a ghabhann leis le díbirt reatha na foirne ón earnáil, rátaí arda athraithe foirne agus leibhéal ísle coinneála céimithe. Aithníonn an Rialtas (Oireachtas, 2025) go forleathan neamhleorgacht an phá agus na ndálaí laistigh den earnáil agus ar bhonn níos forleithne ar fud na hEorpa mar bhacainn ar earcaíocht agus ar choinneáil (ECFE, 2021). Tá inbhuanaitheacht na suíomhanna forbhásach i gcónaí, agus tá tionchar ag leibhéal chaipitíochta/chistiúcháin, reo táillí agus ualaí riaracháin ar an inmharthanacht. Tá aghaidh á tabhairt go gníomhach ar go leor de na saincheisteanna sin, mar shampla, leis an *bPlean Gníomhaíochta um Shimpliú Riaracháin agus Rialála* (RLCM, 2025) a seoladh le déanaí, rud a chomhlánaíonn *An Todhchaí a Mhúnú*. Mar sin féin, tá aitheantas agus moladh ann go ndéanfaí samhlacha cistiúcháin a choigeartú agus go mbeidís solúbtha go leor chun inmharthanacht fiontar beag agus meánmhéide a áirithiú (Oireachtas, 2024).

Tagann teannas chun cinn nuair a bhíonn éilimh córais struchtúrtha beartais forleagtha ar earnáil agus ar ghairm a chuimsíonn suíomhanna nó seirbhísí pobail, príobháideacha agus corparáideacha, agus a fhoireann spreagthaí, cumasóirí agus bacainní féin ag gach ceann acu. In Éirinn, soláthraíonn gnólachtaí príobháideacha-bhrabúsacha níos mó ná 75% de ECEC, idir fhiontair bheaga, áitiúla neamhspleácha agus chorparáidí móra

illáithreáin. In ainneoin leibhéal réasúnta íseal na hinfheistíochta rialtais, tá tús curtha le maoiniú méadaithe le blianta beaga anuas chun an meascán a athrú agus tharraing sé aird na gcistí cothromais domhanda, ag iarraidh leas a bhaint as scairshealbhóirí seachas leanaí agus teaghlaigh a chur faoi phribhléid. Tá slabhra bisiúil amháin atá bunaithe sa Ríocht Aontaithe (is le ciste infheistíochta domhanda a bhfuil glansócmhainní de \$247.5 billiún aige an tromlach) tar éis breis agus 30 suíomh mór lánlae a fháil ar fud na hÉireann ó bhí 2019 ann.¹

Is ábhar mór buartha é an treoche sin. Léiríonn fianaise idirnáisiúnta go comhsheasmhach, nuair a thagann ECEC chun bheith ina áit súgartha don chothromas príobháideach, go cuirtear isteach ar cháilíocht an oideachais agus an chúraim, go dtagann méadú ar tháillí tuismitheoirí, go laghdaítear inrochtaineacht agus go ndéantar téarmaí agus coinníollacha na ndaoine atá ag obair san earnáil a dhíghrádú (Haspel, 2024).

Léirítear in athbhreithniú a rinne an t-eacnamaí Michael Taft le déanaí ar chomhdúcháin dhíreacha chuig an Oifig um Chlárú Cuideachtaí (2025), brabúsacht shuntasach agus sealúchais airgid thirim sholáthraithe il-suíomhanna na hÉireann. Seachas dul chun tairbhe do na leanaí atá ag freastal, do na hoideoirí nó do na teaghlaigh, maoiníonn brabús arna bhfabhrú ag ECEC corparáideach luaíochtaí flaithiúla as luach saothair scairshealbhóra agus stiúthóra. Thairis sin, tá infheistíocht ardluacha chothromais ard-úis agus maoiniú maoiníochta, go háirithe ó fhoinsí eischósta, ag cur le héadail thapa agus le cumaíocht, seachas le forbairt seirbhísí breise nua, i measc corparáidí brabúsacha ECEC. Dúirt Janet Yelland, Rúnaí Státhchiste na Stát Aontaithe: 'Is sampla de mhargadh briste é an cúram leanaí',² lena léirítear an choinbhleacht leasa bhunúsach sa chur chuige atá faoi thionchar an mhargaidh

1 Spreagadh fáis ag an ngrúpa plandlainne le tacaíocht PE | Insider Media.

2 Rúnaí an Chisteáin Janet L. Yelland ar Ghanntanais sa Chóras Cúraim Leanaí | US Roinn an Chisteáin.

agus atá chun tosaigh ar an Anglasféar. Tugann corparáidí faoi stiúir brabúis fabhar do bhrabús, ach tugann ECEC ard-chaighdeán fabhar don leanbh. Ní féidir leat an dá rud a bheith agat.

Fágann an méadú sin ar an rochtain ar an margadh laistigh de bhonneagar ilroinnte luath-óige gur féidir le soláthraithe il-suíomhanna díriú ar na codanna is brabúsaí den mhargadh, fásaigh cúraim leanaí a chruthú, teaghlaigh a bheith ina ngreim acu le haghaidh áit leanaí a bhfuil an-tóir orthu, ós rud é go bhfuil amhras ar thuismitheoirí cad iad na táillí cúraim leanaí atá á maoiniú acu i ndáiríre (UCL, 2025). Mar a luaigh Moss agus Mitchell (2024), d'fhág an cur chuige atá faoi thionchar an mhargaidh i leith ECEC 'córais luath-óige atá ag éirí níos lochtaí agus níos mífheidhmiúla' (Ich. 4).

An bhfuil roghanna eile ann?

Tá gealltanais uaillmhianacha tugtha ag an Roinn Leanaí, Míchumais agus Comhionannais ár gcórais luath-óige agus aois scoile a athchóiriú, le blianta beaga anuas. Roimhe seo, ní dhearna forbairt beartas agus athchóirithe clár ach an córas atá ann cheana agus atá i bhfeidhm cheana a choigeartú. Tugann Moss agus Mitchell (2024) faoi deara gur stair choiteann í sin ar fud mhargaí ECEC Anglasféir: fásann córais ar bhealach ad hoc, le samplaí teoranta d'athbhreithnithe, meastóireachtaí nó réamhphleanáil struchtúrtha. Tá sé sin níos measa fós mar gheall ar radharc domhanda nó ar bhealach chun ECEC a thógáil mar ghnóthas príobháideach, a bhfreagróidh na margaí dó. Is é an toradh air sin ceannas ECEC atá dírithe ar bhrabús ar fud stáit áirithe (ibid).

Is léir go bhfuil gá le bealaí malartacha chun ár gcóras ECEC a thuiscint agus a thógáil. Tá go leor guthanna ón tsochaí shibhialta – ceardchumainn amhail SIPTU, Comhairle

Náisiúnta na mBan in Éirinn, taighdeoirí agus acadóirí, i measc dreamanna eile – ag iarraidh go n-achtófaí moltaí beartais reatha chun córas poiblí ECEC a fhiosrú. Saintréith de chóras poiblí ECEC is ea rannpháirtíocht an rialtais i ngach gné den chóras ó rialáil agus pleanáil go soláthar agus meastóireacht seirbhíse (Urban, 2024).

Le cur chuige malartach, laistigh de struchtúr poiblí nó hibrídeach, d'fhéadfaí féachaint le córas luath-óige láidir, inbhuanaithe a fhorbairt, lena n-áirítear gnó neamhspleách a fheidhmíonn go heiticiúil agus fiontar sóisialta neamhbhrabúsach, agus gné a oibrítear go poiblí á tabhairt isteach ag an am céanna. Ní mór rialuithe níos déine ar bhrabús a áireamh i gcóras den sórt sin, agus teorainneacha leis an líon socruithe is féidir le haon eintiteas amháin a thiomsú (Haspel, 2024). Tá sé rithabhachtach go bhfanfaidh infheistíocht stáit laistigh den chóras, ag tabhairt fabhar d'oideachas agus cúram ardchaighdeán a théann chun tairbhe do gach duine sa tsochaí, seachas neadacha cistí cothromais a chaitheamh.

Déantar an cas, dá bhfágfaí ag na margaí é, ní fhreastalaíonn samhla reatha d'oideachas agus cúram na luath-óige (ECEC) go leordhóthanach ar leanaí agus ar theaghlaigh (Lloyd & Penn, 2013; Jitendra, 2024; Haspal, 2024; UCL, 2025).

Tá forbairt ECEC in Éirinn ar aon dul le forbairt na Ríochta Aontaithe lena mbaineann teacht chun cinn fada stairiúil, de chineál an-ad hoc, seachas dearadh córais d'aon ghnó (Reed, 2023; Moss & Mitchell, 2024). Ag teacht le comhthéacs na hÉireann, d'ainneoin leibhéil mhéadaithe infheistíochta, tá bearnaí leordhóthanachta, drochphá agus drochdhálaí, conairí gairme teoranta don lucht saothair, agus cáilíocht athraitheach fhoghlaím agus chúram na luathóige (Jitendra, 2024) mar thoradh ar an tsamhail cheannasach atá ag an Ríocht

Aontaithe faoi láthair. Sa Ríocht Aontaithe, iarrtar go ndéanfaí athshamhlú ar an earnáil, go ndéanfadh an Rialtas ‘athbhunú an mhargaidh agus luach sóisialta a scaoileadh’ (Jitendra, 2024, lch.5). Anseo in Éirinn tá an dioscúrsa ag athrú agus ag leathnú chun bogadh i dtreo ECEC a bheith laistigh de chóras poiblí. Tá tacaíocht faighte ag grúpaí deonacha amhail Alliance for Public ECEC (Comhairle Náisiúnta na mBan, 2024) ó bhreis agus 40 eagraíocht de chuid na sochaí sibhialta a iarrann córas poiblí a fhreastalaíonn ar riachtanais leanaí agus tuismitheoirí agus lucht saothair ECEC á luacháil agus á urramú. Tá go leor cainte agus roinnt gníomhaíochta ann maidir le ECEC a athmhúnlú in Éirinn; go n-adhmaíonn an Rialtas freisin gur cheart do ELC agus SAC freastal ar leas an phobail. Mhol *an Chomhpháirtíocht ar mhaithe le Leas an Phobail* (DCEDIY, 2021) gur cheart gné den soláthar poiblí a scrúdú agus a thabhairt isteach in éineacht leis an bhforáil atá ann cheana, d’fhonn aghaidh a thabhairt ar réimsí ina bhféadfadh cliseadh margaidh a bheith ann. Le déanaí, rinne an roinn chéanna sin (a athainmníodh mar an Roinn Leanaí, Míchumais agus Comhionannais/RLCM) gealltanais uailmhianacha ár gcórais luath-óige agus aois scoile a athchóiriú. *An Todhchaí a Mhúnlú: Geallann Plean Gníomhaíochta na Luathbhlianta* (RLCM, 2025) soláthar faoi stiúir an stáit a chur chun cinn agus acmhainneacht bhreise a chruthú i réimsí ina bhfuil éileamh ár sásaíodh. Tá sé beartaithe go dtarlóidh sé sin i *gCéim 2 dá shaolré* (2027-2029).

An bhfuil ECEC in Éirinn i mbun athraithe? Chun na cuspóirí nua sin a bhaint amach, san aistriú seo i dtreo agus i gcur chun feidhme beartais, bheadh sé ciallmhar don RLCM bonn fianaise atá ann cheana a chur san áireamh agus foghlaim uaidh m, ó shamhlacha malartacha a oibríonn faoi láthair, chun a chinntiú go leanann maoiniú poiblí riachtanas an phobail.

Samhlacha d’Fhiontair Shóisialta

In ainneoin an dul chun cinn luath a rinneadh i bhforbairt an chórais ECEC go luath sna 2000idí, tá mífheidhm agus marbhántacht le brath in Éirinn agus in áiteanna eile. Mar sin féin, tá samhlacha malartacha in ECEC ag teacht chun cinn, ag tarraingt ar na luachanna agus ar na stair a chuireann bonn eolais faoin bhfiontar sóisialta agus faoi chleachtais forbartha pobail tuaithe. Cé go bhfuil na samhlacha sin, mar aon le comharchumainn agus eagraíochtaí eile na sochaí sibhialta (ESSanna) comhdhéanta ar bhealach éagsúil, tá roinnt saintréithe coiteanna acu (Bravim et al., 2025).

Tá fiontair shóisialta á spreagadh ag misean, atá tiomanta do shaol daoine a fheabhsú agus do shaol sóisialta, sochaíoch, comhshaoil agus i leith na luath-óige, an athraithe oideachais nó an chlaochlaithe. De ghnáth, bíonn baint acu le pobail nach bhfuil acmhainní leordhóthanacha acu (Di Domenico et al., 2010). Ag croílár na fiontraíochta sóisialta tá athrú, comhoibriú, pobal agus ceannaireacht, a athinfheistíonn barrachas (brabús) chun aghaidh a thabhairt ar fhadhbanna sóisialta laistigh den phobal agus a mbíonn tionchar sóisialta dearfach acu. Chun spriocanna an fhiontair shóisialta a bhaint amach, is iondúil go mbunaíonn eagraíochtaí comhpháirtíochtaí leis an Rialtas, leis an tsochaí acadúil agus shibhialta (Bravim et al., 2025). Mar chur chuige, is samhlacha hibrídeacha iad fiontair shóisialta, lena dtugtar le chéile déine gnó tráchtála agus cuspóir sóisialta láidir (O’Sullivan, 2023).

Tá an fhiontraíocht shóisialta, mar fhealsúnacht agus mar mhúnla, seanbhunaithe in Éirinn, ach is beag próifíl atá aici sa chleachtas nó ó thaighde laistigh de réimse ECEC. I Sasana, tá sé mar aidhm ag an gComhfhiontar Sóisialta Luathbhlianta a seoladh le déanaí dioscúrsa samhlacha rialachais ECEC a leathnú. Ina theannta sin, tá sé mar aidhm ag an

gcomhghrúpa tionchar a imirt ar bheartas an Rialtais maidir le tacaíocht a thabhairt do leanaí agus do theaghlaigh atá faoi mhíbhuntáiste i bpobail nach bhfuil dóthain acmhainní acu. Sainmhíníonn an grúpa seo fiontar sóisialta luath-óige mar,

“Eagraíocht a bhfuil misean lárnach aici chun torthaí a fheabhsú do leanaí faoi mhíbhuntáiste agus dá dteaghlaigh agus dá bpobail. Baintear é sin amach trí oideachas agus cúram na luath-óige atá ar ardchaighdeán, inacmhainne agus inrochtana a chur ar fáil – go háirithe do dhaoine nach ndéantar freastal ceart orthu. Tá sé á threorú ag ceannaireacht shóisialta agus tá sé bunaithe ar oideolaíocht shóisialta a chuireann foghlaim, caidreamh agus líonraí pobail, deiseanna agus naisc chun cinn’ (Reed, 2025).

Tá príomhthréithe na bhfiontar sóisialta bunaithe ar rialachas, ar bhonneagar agus ar oiliúint ghairmiúil. Ní oireann an fhiontraíocht shóisialta do chách, ach tá leor foirmeacha ag baint léi. Saintréith choiteann san fhiontar sóisialta is ea ‘go bhfuil gach duine san earnáil beag agus nach bhfuil aon airgead ag aon duine san earnáil’ (Martin & Osberg, 2015, lch. 62). Dá réir sin, braitheann an fhiontraíocht shóisialta ar ranníocaíochtaí agus ar dheontais, a bhfuil an dá cheann acu forbhásach, éagobhsaí go ginearálta agus a mbíonn srianta orthu go minic (cistí srianta/neamhsrianta), rud a mbíonn tionchar diúltach aige ar inbhuanaitheacht agus ar fhás. Ní mór d’fhiontair shóisialta a bheith in ann a dtionchar a léiriú i dtéarmaí airgeadais, agus méadrachtaí inchreidte a fhorbairt chun a bhfeidhmíocht a thomhas.

Tá bearta láidre rialachais, mar shampla stádas fiontair shóisialta agus stádas carthanachta araon a bheith acu, lárnach i

sásraí láidre cuntasachta. Tarraingíonn plean straitéiseach agus inbhuanaithe aird ar shaincheisteanna a bhaineann le meascán seirbhíse, suíomhanna agus tuarastail foirne. Maidir leis an luath-óige mar fhiontar sóisialta, tá saintréithe an dea-chleachtais ríthábhachtach leis an oideolaíocht agus leis an gcuraclam atá lárnach d’fhoghlaim agus d’fhorbairt leanaí, le tacaíocht foirne as a dtagann coinneáil agus gairmiúlú oideoirí, agus le rannpháirtíocht teaghlaigh lena gcothaítear caidrimh agus lena gcruthaítear deiseanna le haghaidh caipiteal sóisialta agus cultúrtha níos fearr.

Cén fáth a bhfuil Samhail Fiontair Shóisialta ann

Molann Reed (2025) go mbeadh argóintí ar son samhail fiontair shóisialta dírithe ar an méid seo a leanas:

Sochair luacha phoiblí intreacha – Tá luach sóisialta ag baint le barrachas athchúrsála ar ais sa phobal nó i leanaí, rud a fhágann go bhfuil ECEC níos inacmhainne do thuismitheoirí a bhfuil pá/tuarastail níos cothroime acu d’oideoirí. Tá an pointe déanta go maith nach é an fás a uasmhéadú ar mhaithe leis féin amháin atá i gceist le huas-scálú i bhfiontair shóisialta ach an fás a uasmhéadú ar mhaithe le tionchar.

Saintréithe ionsuite a thacaíonn le cáilíocht in ECEC – tá saincheart misin ag ECEC a sheachadtar trí fhiontar sóisialta a ghnó a dhíriú ar an leanbh agus ní hamháin ar riachtanas na dtuismitheoirí a bheith ag obair, nó ar na brabúis atá le fabhrú. I mbeagán focal, níl tiomantas do leanaí óga a bhfuil an tús oideachais is fearr acu sa saol bunaithe go hiomlán nó go príomha ar riachtanas an Stáit nó na dtuismitheoirí a bheith ag obair.

Argóint fhrithfhíorasach i bhfianaise na dtreochtaí agus na rioscaí atá ann faoi láthair

– cuireann samhail fiontair shóisialta i gcoinne na treochta atá ag dul i méid (Éire, Sasana, Meiriceá, Ceanada, an Astráil) maidir le cothromas príobháideach agus slabhraí a fhaigheann tacaíocht ó infheisteoirí agus iad ag dul isteach sa mhargadh cúraim leanaí (Haspel, 2024). Taispeántar go bhfuil cnuasaigh lucht saothair níos airde ag na seirbhísí infheisteoirí/corparáideacha sin le cion níos ísle den chaiteachas ar fhoireann (An Roinn Oideachais, 2022). Tá rannpháirtíocht an chothromais phríobháidigh sa mhargadh cúraim leanaí ina fhorbairt shuntasach, a d'fhéadfadh a bheith díchobhsaitheach (Jitendra, 2024) agus tagann an cheist chun cinn más é sin an tsamhail iomchuí le haghaidh rud éigin atá leagtha amach níos fearr mar leas poiblí (Haspel, 2024). Cuireann fiontar sóisialta deis ar fáil chun an margadh cúraim leanaí a athchothromú.

Le forbairtí sa Ríocht Aontaithe, tugadh gealltanas i straitéis a seoladh le déanaí, *'An Tús is Fearr sa Saol'*; oibriú le hinfeisteoirí sóisialta agus le comhpháirtithe sa *'Geilleagar Tionchair'*, lena n-áirítear fiontair shóisialta go sainráite, chun maoiniú breise a thabhairt agus rochtain ar chaipiteal a sholáthar.

In Éirinn, tá deiseanna ann d'fhiontair shóisialta luath-óige forbairt le tacaíocht mhaoinithe, mar shampla, trí mhaoiniú nuálaíochta sóisialta ó *Rethink Ireland*, a fhéachann le tacú le fiontair shóisialta a bhfuil gealladh fúthu. Baineann sraith ar leith de *Rethink Ireland* leis an oideachas toisc go n-aithníonn siad nádúr idirnasctha na heitneachta, na hinscne, an stádais shocheacnamaíoch, na sláinte, na déimeagrafaice agus an oideachais. Is cur chuige nó samhail fhíor-riachtanach iad fiontair shóisialta chun an bonneagar a sholáthar le haghaidh córas luathbhlianta atá cothrom, cuimsitheach agus éifeachtach. Ag an bpointe seo d'fhorbairt beartais agus maoinithe in Éirinn, tá sé ríthábhachtach scrúdú a dhéanamh ar mhúnlaí atá ann cheana féin, bídís ina bhfiontair phobail, neamhbhrabúis nó shóisialta, chun a chinntiú nach gcaillfear na suáilcí chomh maith leis na duáilcí.

Caibidil a Trí: Eagraíochtaí agus Comhthéacsanna Cás-Staidéir

Réamhrá

Mar fhócas lárnach, tá eagraíochtaí rannpháirteacha na sochaí sibhialta (ESSanna) – CNnG agus StartBright – ag díriú ar oideachas agus cúram luath-óige ardcháilíochta, cuimsitheach agus inrochtana a sholáthar; mar sin féin, tá éagsúlacht mhór i stair, i bhforbairt agus i misin atá mar bhonn taca faoi gach ceann acu. Cuirtear i láthair sa roinn seo réamhrá stairiúil agus comhthéacsúil don dá ghrúpa.

StartBright

Is fiontar sóisialta pobalbhunaithe, neamhbhrabúis é StartBright a chuireann seirbhísí oideachais luath-óige agus aoise scoile ar fáil ar fud Iarthar agus Iardheisceart Bhaile Átha Cliath.

Bhí a bhunús ag StartBright mar chuid de Dublin West Childcare & Learning Services agus cuireadh ar bhonn foirmiúil é in 2010 nuair a cuireadh ceithre chroí-ionad um Oideachas agus Cúram na Luath-Óige (ECEC) san áireamh in Iardheisceart Bhaile Átha Cliath, is iad sin Baile Gadaí, Bóthar Bhánóige, Ráth an Deagánaigh, agus Naomh Rónán, iad uile lonnaithe i gceantar Chluain Dolcáin/Leamhcáin. Mar thoradh ar phróiseas athbhrandála agus ar Phlean Straitéiseach a fhorbairt i gcomhar le chéile, seoladh StartBright i bhFómhar 2019 nuair a cuireadh ionad na gCnoc Glas i dTamhlacht san áireamh.

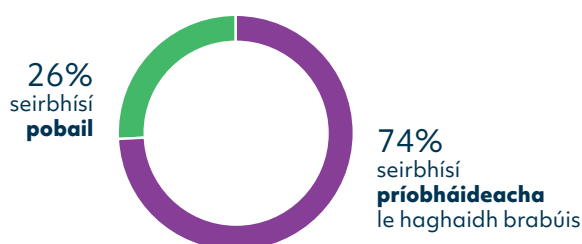
In 2022, chuaigh dhá ionad bhreise le StartBright, Radharc an tSrútháin i dTamhlacht agus Naomh Fhionáin i Leamhcán. Oibríonn na seacht n-ionad go dlúth le leanaí agus le teaghlaigh a thairgeann áiteanna lánaimseartha agus páirtaimseartha do 480 cúram leanaí réamhscoile agus aois scoile (SAC) agus fostaíonn siad 85 gairmí, lena n-áirítear seisear ball foirne sa Cheannoifig, mar aon le

foireann lárnaithe bainistíochta oibriúcháin agus airgeadais a bhfuil gach ceann acu á rialú ag aon Bhord Bainistíochta deonach amháin. Ó bunaíodh é, tá bonn luacha láidir mar bhonn faoi StartBright agus tá tús áite tugtha aige d'eispéiris luathfhoghlama ar ardchaighdeán do leanaí rannpháirteacha, chomh maith le fabhar a thabhairt do chaidreamh láidir le teaghlaigh agus lena bpobail.

Is é neart StartBright go bhfuil sé faoi stiúir Bord Bainistíochta deonach a rialaíonn gach ceann de na seacht n-ionad ECEC laistigh de cheantair Chluain Dolcáin, Thamhlachta agus Leamhcáin. Cumasaíonn sé sin foghlaim chomhroinnte, barainneachtaí scála agus feidhmeanna láraithe airgeadais, bainistíochta agus riaracháin. Bhain an eagraíocht Stádas Carthanúil amach in 2024 (RCN 20075026), lena bunaíodh a cur chuige rialaithe agus oibriúcháin mar leas poiblí agus lena soláthraíodh cuntasacht agus trédhearcacht dá pobal níos leithne. Tá Bord Bainistíochta StartBright comhdhéanta de Chathaoirleach, Cisteoir, Rúnaí Cuideachta, chomh maith le cúigear Stiúrthóirí. Tá bonn ballraíochta éagsúil sa Bhord ó thaobh aoise, inscne agus eitneachta de, mar aon le tacair scileanna ar leith agus peirspictíochtaí éagsúla, a chuireann bonn eolais faoi fheidhmiú an ghrúpa agus a shabhríonn é.

Ag bailiú agus ag anailísiú sonraí ón suirbhé bliantúil luathbhlianta, tugann Pobal (2026) léargas ar thréithe agus ar chomhthéacsanna an tsoláthair luathbhlianta ar fud an stáit. Léiríonn an suirbhé go bhfuil StartBright, mar chuid den cheathrú cuid de sheirbhísí atá ag feidhmiú faoi struchtúr rialachais pobail, neamhbhrabúis. Miondealaítear an córas atá ann cheana mar mheascán de shuíomhanna príobháideacha nó neamhspleách (74 % nó 3,387) agus de sheirbhísí pobail 26 % (1,140) (Pobal, 2026; RLCM, 2025).

Fíor 3.1: Miondealú ar sheirbhísí príobháideacha/pobail (Pobal, 2021)

Ina theannta sin, suíonn Pobal seirbhísí laistigh de limistéir shainithe shocheacnamaíocha, ag baint úsáid as Innéacs Díothachta Pobal Haase-Pratschke (HP).³ Agus leas á bhaint as sonraí Daonáirimh, de réir 10 méadracht, amhail gnóthachtáil oideachais agus leibhéil fostaíochta, déanann an tInnéacs seo réimsí a chatagóiriú ó “faoi mhíbhuntáiste mór” go “an-saibhir”. Agus é ar an eolas faoi leibhéil choibhneasta tionchair nó díothachta limistéir, ba cheart go dtacódh sé leis an Stát seirbhísí agus acmhainní a fhorbairt agus a fheabhsú atá dírithe ar chuimsiú sóisialta a fheabhsú, agus feabhas a chur ar na dúshláin thromchúiseacha a bhaineann le maireachtáil faoi bhochtaineacht go comhsheasmhach.

Is fiú a thabhairt faoi deara nach n-oibríonn aon seirbhísí príobháideacha ECEC laistigh den rannán neamhbhrabúis/brabúis agus de réir Pobal (2021) i limistéir atá ‘faoi mhíbhuntáiste mór’ nó ‘an-mhíbhuntáiste’, de réir Innéacs HP. Ina theannta sin, i réimsí a bhaineann le ‘míbhuntáiste’, aithníonn beagnach 58 % de na seirbhísí gur seirbhísí pobail iad.

Feidhmíonn StartBright ar fud limistéir gheografacha Chluain Dolcáin, Thamhlachta agus Leamhcáin, a bhfuil paistí míbhuntáiste i ngach ceann acu, arna dtomhas i dtéarmaí ‘fíor-mhíbhuntáiste, faoi an-mhíbhuntáiste, faoi mhíbhuntáiste agus beagán faoi bhun an mheáin’ (Pobal, 2021). Ciallaíonn sé sin go

mbaineann éagothroime shóisialta agus bochtaineacht idirghlúine le go leor de na leanaí agus na teaghlaigh a bhíonn i dteagmháil le StartBright. Braitheann na leanaí agus na teaghlaigh sin ar a n-ionaid áitiúla oideachais agus cúraim luath-óige pobalbhunaithe mar líon beag roghanna malartacha, más ann dóibh. Tá StartBright ríthábhachtach do chreat agus do bhonneagar na limistéir a bhfreastalaíonn siad orthu.

Comhar Naíonraí na Gaeltachta

Is brateagraíocht é Comhar Naíonraí na Gaeltachta (CNnG) a thacaíonn le soláthar seirbhísí oideachais agus cúraim luath-óige trí mheán na Gaeilge. Le fáil i gcathracha, i mbailte, i gcúlchríocha tuaithe agus in oileáin, áirítear leis na seirbhísí sin seirbhísí lae, seisiúnacha agus aoise scoile, a sholáthraítear tríd an tsamhail neamhbhrabúis, phobalbhunaithe seo. Cuireann CNnG saothrú agus tarchur na Gaeilge chun cinn laistigh de theaghlaigh agus de phobail, trí thionscnaimh tacaíochta teanga do thuismitheoirí agus trí idirghabhálacha teanga do shuíomhanna ECEC i gceantair Ghaeltachta, nach cuid de CNnG iad, agus d’fhéadfadh sé nach mbeadh siad ag feidhmiú trí Ghaeilge.

Stair Ghearr na Gaeilge in ECEC

D’eascair an fócas ar chothú na Gaeilge trí sholáthar luath-oideachais as gníomhaíochas pobail sna 1970idí in Éirinn. Spreagtha ag gluaiseacht athbheochana na Breatnaise sna 1960idí, ghlac Conradh na Gaeilge ról ceannasach, ag tabhairt faoi roinnt tionscnamh le príomhghníomhaithe eile, chun soláthar an luathoideachais a chur chun cinn trí mhúnla tumoideachais teanga. Osclaíodh an chéad naíonra Gaeltachta in 1978, sa Cheathrú Rua, Contae na Gaillimhe. Thar

3 Léigh tuilleadh faoi Innéacs Díothachta Pobal Haase-Pratschke (HP) anseo: Innéacs Díothachta Pobal HP Seolta - Pobal.

thréimhse 20 bliain, tháinig an eagraíocht phobalbhunaithe, an Comhchoiste Réamhscolaíochta, réamhtheachtaí CNnG, chun cinn agus neartaíodh í le himeacht ama. Bhí sé i gceist ag an gComhchoiste Réamhscolaíochta tacú le seirbhísí luath-óige neamhspleácha, neamhbhrabúis a bhunú tuilleadh, a chuirfí ar fáil trí mheán na Gaeilge, ar fud na gceantar Gaeltachta.

In 1997 tháinig Údarás na Gaeltachta (Údarás) chun bheith ina chomhpháirtí tábhachtach i bhforbairt bhreise ECEC sna ceantair Ghaeltachta. Mar údarás forbartha réigiúnaí, cé go raibh sainchúram uathúil agus tiomanta don Ghaeilge agus don Ghaeltacht ag baint leis, chuir an tÚdarás struchtúr láidir riaracháin ar fáil, díreach mar a aistríodh an córas náisiúnta ECEC go thréimhse ríthábhachtach fáis agus athraithe rialála.

Faoi 2004 bhí CNnG bunaithe mar chuideachta neamhspleách, sheachbhrabúsach chun bainistiú a dhéanamh ar gach gné den chóras ECEC Gaeilge atá ag dul i méid, cé go bhfuil sé fós laistigh de phobal an Údaráis de chomhlachtaí tacaithe. Le roinnt blianta anuas, rinneadh bainistiú seirbhísí neamhspleácha a chumasc faoi scáth CNnG, ag aistriú cúraimí riaracháin, airgeadais, acmhainní daonna, oiliúna agus cúraimí eile de réir a chéile chuig lároifig. Chuidigh sé sin le bainisteoirí seirbhíse agus oideoirí ECEC a n-aird a dhíriú ar na leanaí agus ar na teaghlaigh a fhreastalaíonn, ar oideolaíocht agus ar chleachtas gairmiúil, ar thumadh agus ar tharchur teanga, go pointe níos mó.

Faoi láthair, fostaíonn CNnG 236 Oideoir Luath-Óige atá lonnaithe i 135 seirbhís luath-óige agus aoise scoile, atá lonnaithe ar fud réigiúin Ghaeltachta na hÉireann. Cuireann roinnt Oifigigh Forbartha sraith thábhachtach tacaíochta agus saibhríthe ar fáil do sheirbhísí áitiúla, ag cur eispéiris luath-óige ar ardchaighdeán chun cinn trí mhúnla tumoideachais atá bunaithe ar shúgradh agus

ar Ghaeilge. Cé go bhfuil coiste pobalbhunaithe ag gach suíomh, soláthraíonn Bord Stiúrthóirí CNnG maoirseacht struchtúrach riachtanach agus treoir straitéiseach. Thairis sin, tacaíonn an fhoireann bainistíochta sinsearaí leis an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin chun a chinntiú go mbaintear amach aidhmeanna agus cuspóirí bliantúla agus straitéiseacha na heagraíochta go héifeachtach.

Úsáid na Gaeilge in Éirinn

Cé go n-aithnítear an Ghaeilge sa Bhunreacht mar phríomhtheanga oifigiúil na hÉireann, tá meath stairiúil tagtha ar a húsáid agus ar an tóir a bhí uirthi. Cé nach bpléann an tuarascáil seo go mór leis na tionchair agus na bacainní a chuirtear ar úsáid na Gaeilge, áitíonn Ó Ceallaigh agus Ní Dhonnabháin (2015) castacht na gcúiseanna stairiúla agus comhaimseartha leis an meath sin, go leor acu le bunús polaitiúil, reachtaíochta agus sóisialta. Ar ndóigh, chuir an coilíneachas tús leis an meath thar na céadta bliain.

Tugann an daonáireamh Éireannach is déanaí, Daonáireamh 2022 (CSO, 2022), léargas staitistiúil ar láithreach na Gaeilge labhartha in Éirinn inniu. Faoi láthair, maíonn 1,873,997 duine in Éirinn, nó 40% den daonra, go labhraíonn siad an Ghaeilge: méadú 6% ó dhaonáireamh 2016 roimhe seo.

Suimiúil go leor, nuair a dhéanann cohóirt aoise anailís air, dá óige an daonra, is ea is cosúla go bhfuil cumas na Gaeilge níos airde. Mar shampla, cé nach maíonn ach 30% de dhaoine idir 30-34 bliain d'aois go bhfuil Gaeilge acu, léiríonn 35% de dhaoine idir 25-29 bliain d'aois agus 47% de dhaoine idir 20-24 bliain d'aois go bhfuil Gaeilge acu. Mar sin féin, dóibh siúd atá idir 6 agus 19 mbliana d'aois sa phríomhscoil, maíonn 67% go bhfuil Gaeilge á labhairt acu.

De réir an daonáirimh, tá tábhacht le suíomh maidir le húsáid na Gaeilge: As an 102,973 duine

atá ina gcónaí i gceantair Ghaeltachta, tuairiscíonn Daonáireamh 2022 go labhraíonn 66% díobh siúd Gaeilge, i gcomparáid leis an leibhéal náisiúnta 40%. Déanann an Stát an Ghaeltacht a chatagóiriú mar cheantar gurb í an Ghaeilge príomhtheanga formhór na gcónaitheoirí. Tá ceantair Ghaeltachta le fáil i gcodanna móra de Chontaetha Dhún na nGall, na Gaillimhe, Mhaigh Eo, Chiarraí, agus go pointe níos lú, i gCorcaigh, sa Mhí agus i bPort Láirge. Tacaíonn CNnG le seirbhísí luathbhlianta ar fud na réigiúin sin go léir.

Fíor 3.2 Léarscáil den Ghaeltacht⁴

Teanga mar Chultúr

Tá teanga, ar ndóigh, i bhfad níos mó ná bealach cumarsáide, cé gurb é sin atá i gceist léi. Tá teangacha dúchasacha traidisiúnta ina gcuid de chultúr agus de stair uathúil réigiúin, agus pobail, agus léiríonn siad an cultúr agus an stair sin. Mar a thug Ó Ceallaigh agus Ní Dhonnabháin faoi deara, 'Is meán léirithe

cultúrtha agus oidhreacht cultúrtha doláimhsithe í an Ghaeilge, atá riachtanach don fhéiniúlacht' (2015, lch. 180). Aontaíonn *Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe maidir leis an Oidhreacht Chultúrtha Doláimhsithe a Chosaint*, ag tabhairt dá aire go gcailltear cultúr áitiúil, traidisiúin bhéil agus stair labhartha mar gheall ar chailliúint teangacha oidhreacht. Dá réir sin, is díol sásaimh iad na méaduithe a tháinig le déanaí ar úsáid na Gaeilge ar shiúl ón meath stairiúil.

Gealltar i Straitéis 20 Bliain na hÉireann don Ghaeilge 2010-2030 (Éire, 2010) go méadófar úsáid agus eolas na Gaeilge, go gcuirfear an dátheangachas chun cinn sa daonra, agus go neartófar féiniúlacht teanga na réigiún Gaeltachta. Faoi láthair, rangaitear an Ghaeilge mar theanga leochaileach i gClár Teangacha i mBaol UNESCO, feabhas ón stádas 'i mbaol cinnte' a bhí ann roimhe seo (Éire, 2010, lch. 5). Aithníonn an Stát an baol teanga sin, agus é ag rá go bhfuil 'inmharthanacht na teanga mar theanga teaghlaigh agus pobail sa Ghaeltacht faoi bhagairt' (lch. 3), agus dá bhrí sin an tiomantas ní hamháin an teanga a chur chun cinn, ach 'caomhnú na Gaeilge agus na Gaeltachta' a lorg (lch. 4).

Straitéis Teanga: Oideachas na Luath-Óige agus Tacaíocht Teaghlaigh

Leis an aitheantas go gcuireann timpeallachtaí oideachais comhthéacsanna saibhre ar fáil chun ár dteanga thraidisiúnta a chur chun cinn agus a chothú, léirítear straitéis teanga reatha na hÉireann. Tá 67% de phobal na scoile ina gcainteoirí Gaeilge, agus is léiriú é sin ar an deis chomhthéacsúil sin. Ar an drochuair, in ainneoin go n-aithnítear go bhfuil sé 'is éasca teanga nua a shealbhú sna blianta is luaithe' (lch. 13), is iad leibhéil an bhunoideachais, an iar-bhunoideachais agus an oideachais threasaigh a rialaíonn plé na Straitéise. I gcuid ghearr den Straitéis ina ndéantar iniúchadh ar

⁴ <https://data-osi.opendata.arcgis.com/datasets/osi::gaeltacht-language-planning-area-boundaries-ungeneralised-national-administrative-boundaries-2015/explorer?location=53.414160%2C-8.652037%2C7>

chomhthéacs ECEC, cuirtear chun cinn dhá ghné an luath-thumoideachais teanga, mar aon le tionscnaimh tacaíochta teanga do thuismitheoirí. Tá athbhreithniú ar na beartais i scríbhinn a threoraíonn seirbhísí CNnG, an cur chuige déchuspóra céanna sin san áireamh i bhfeidhmeanna na socruithe. Chomh maith le forbairt fhoriomlán leanaí a chur chun cinn, úsáid nádúrtha na Gaeilge a chothú, timpeallacht chuimsitheach fháilteach a chinntiú, cuireann suíomhanna CNnG “tacaíocht ar fáil do thuismitheoirí agus do chaomhnóirí agus do theaghlaigh óga sa Ghaeltacht” freisin. Ní mór tacú le sealbhú na Gaeilge agus le caomhnú na Gaeilge i ngach comhthéacs ina bhfuil leanaí óga; sna luathbhlianta, is é sin go príomha na suíomhanna baile, pobail agus oideachais agus cúraim luath-óige. Tá aistriú na teanga ó ghlúin go glúin i gcóilár go bhfuil an teanga aag dul níos faide ná modh cumarsáide díreach, ach gur mar stór cultúir, scéal, staire agus traidisiún í freisin.

Léiríonn taighde go bhfuil ról ríthábhachtach ag luath-thumadh teanga maidir le patrúin úsáide teanga a bhunú agus inniúlacht sa teanga a fhorbairt (Hickey, 1997; Hickey, 1999) Áitíonn Hickey agus de Mejía (2014, lch.141), áfach, gurb é an dúshlán is suntasaí do thodhchaí na naíonraí ná fothacar uathúil d’oideoirí a earcú agus a choinneáil. Éilíonn soláthar tumoideachais na Luathbhlianta lucht saothair ag a bhfuil cáilíochtaí luath-óige, a bhfuil ní hamháin líofacht sa Ghaeilge acu, agus a bhfuil tuiscint acu ar oideolaíocht tumoideachais ach a bhfuil ‘an chomhbhá agus na cáilíochtaí pearsanta acu a theastaíonn chun oibriú go rathúil le leanaí an-óg’ (lch.141). Mar a scrúdófar níos déanaí sa tuarascáil seo, baineadh leas as go leor ama agus acmhainní chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin a bhaineann le hearcaíocht agus coinneáil CNnG le blianta beaga anuas, agus straitéisí uathúla atá dírithe ar fhostaithe tagtha chun cinn.

Conclúid

I dteannta a chéile, tá cosúlachtaí ann diir an dá eagraíocht an-difriúil sin a léiríonn a rialachas, a struchtúr agus a n-oibriú. Déanann CNnG atá lonnaithe i gceantair thuaithe Ghaeltachta iarracht tacú le hoideachas na luath-óige agus leis an nGaeilge. Tá sé mar aidhm ag StartBright, atá lonnaithe i bpobail uirbeacha agus i bpobail nach ndéantar freastal ceart orthu in Iarthar Bhaile Átha Cliath, tacú le hoideachas na luath-óige ach leagann sé béim freisin ar rannpháirtíocht le thuismitheoirí mar rud ríthábhachtach chun torthaí dearfacha a bhaint amach do leanaí óga. Dealraíonn sé go ndíríonn an dá eagraíocht sin a gcuid oibríochtaí ar an gcuspóir sóisialta a spreagann iad.

Is beag taighde atá ann ar mhúnlaí den sórt sin atá bunaithe sa phobal, ar samhlacha seachbhrabúsacha iad, agus a fheidhmíonn mar fhiontair shóisialta. Tá sé mar aidhm ag an staidéar seo samhail mhalartach a iniúchadh, a chuirfeadh bonn eolais faoi fhorbairtí, inscálaitheacht agus inmhacasamhlaitheacht ag pointe cinniúnach laistigh de chóras na hÉireann ionas go bhféadfaí fiontair shóisialta ECEC den chineál céanna a bhunú.

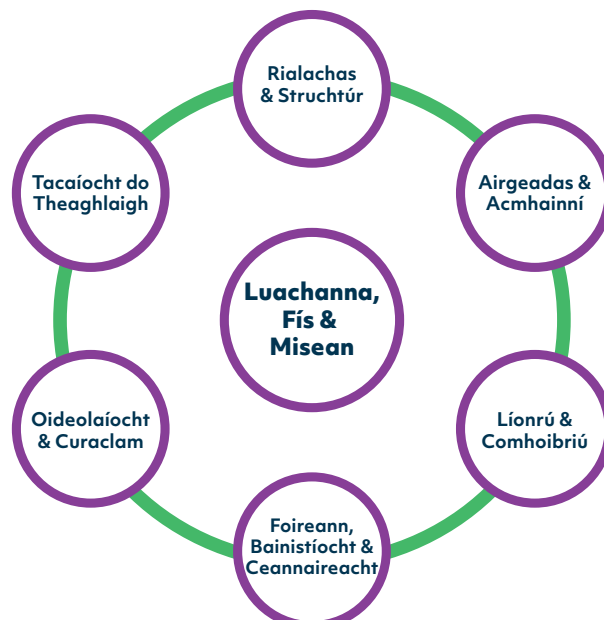
Caibidil a Ceathair: Torthaí Taighde

Réamhrá

Sa cheathrú caibidil seo, cuirtear na torthaí taighde maidir le CNnG agus StartBright i láthair astu féin. Measaimid go gcuirfidh sé sin ar a gcumas do shaintréithe aonair gach eintitis teacht chun cinn agus difreáil idir an dá eagraíocht a áirithiú. Cé go bhfuil go leor cosúlachtaí idir an dá ghrúpa, mar a léirítear sna ranna seo a leanas, bunaíodh gach eagraíocht le cuspóir agus stair dhifriúil; thairis sin, tá gach ceann acu suite laistigh de chomhthéacs socheacnamaíoch agus suíomh geografach ar leith.

Léiríonn na torthaí ar fud CNnG agus StartBright araon gurb iad luachanna, misean agus cultúr na tairisigh a tháinig chun cinn trí shuirbhéanna, agallaimh aonair agus grúpaí fócais, ag soláthar bunús chun scrúdú a dhéanamh ar shaintréithe a gcur chuige. Is é an rud a thagann chun cinn go láidir tríd an taighde ná go dtarlaíonn gach gné den obair eagraíochtúil laistigh de chomhthéacs sonrach; tá na gnéithe idirspleách agus tá cuspóir sóisialta agus oideolaíoch láidir ghaolmhar mar bhon fúthu. Mar sin féin, chun a bheith inbhuanaithe, ní mór do na heagraíochtaí déine gnó agus rialachas eiticíúil a bheith ina gcoirílár.

Fíor 4.1: Samhail de Shaintréithe

Chun príomh-shaintréithe CNnG agus StartBright araon a eachtarshuí, tuairiscítear torthaí faoi na ceannteidil Rialachas agus Struchtúr; Maoiniú agus Acmhainní; Líonrú agus Comhoibriú; Foireann, Bainistíocht agus Ceannaireacht; agus Oideolaíocht, Curaclam agus Rannpháirtíocht Tuismitheoirí, a bhfuil gach ceann acu rithábachtach d'inbhuanaitheacht eagraíochtúil. Freagraíonn an chaibidil Torthaí Taighde seo don chéad cheist taighde: *Cad iad príomhghnéithe na samhlacha fiontair shóisialta pobalbhunaithe sin den fhoráil ECEC?*

Torthaí Taighde - StartBright

Meastar go gcuireann StartBright, mar a bhraitheann an fhoireann agus an lucht bainistíochta é, ECEC inrochtana, inacmhainne, cuimsitheach, measúil, ar ardchaighdeán ar fáil a thacaíonn le leanaí agus lena dteaghlaigh. Is spás sábháilte agus comhbhách é do chách, áit ina bhfuil meas ar gach duine, ina n-éistear leo agus ina gcuimsítear iad gan dochar ná breithiúnas, áit ina dtacaítear leis an bhfoireann agus ina gcuirtear luach ar obair foirne. Is éard atá i samhail StartBright, mar a shainnaithin ball foirne amháin, 'an méid a dhéanaimid, cur chuige cuimsitheach ina gcuirtear leanaí agus teaghlaigh sa chroílár.

Luachanna agus Misean

Tá luachanna agus misean StartBright leagtha amach go soiléir sa *Phlean Straitéiseach* (2024-2026).

Luachanna: Do gach leanbh agus a dteaghlach in Iardheisceart Bhaile Átha Cliath, rochtain a bheith acu ar oideachas luathbhlianta den scoth mar cheart agus mar eochair chun barr a gcumais a bhaint amach.

Misean: Cumasóidh agus cumhachtóidh StartBright leanaí, a dteaghlach agus a bpobail in Iardheisceart Bhaile Átha Cliath, trí sheirbhísí luathoideachais eisceachtúla a sholáthar.

Luachanna a tháinig chun cinn go seasta ón taighde ar fud na ngníomhaithe nó na ngrúpálacha StartBright uile, BoM, POF, Foireann Bainistíochta, Bainisteoirí ECEC, Oideoirí agus baill foirne choimhdeacha, **ba ea luachanna meas, caidrimh agus éisteachta** iad. D'aithin an tImeacht Tosaigh nó an grúpa fócais, a raibh ionadaíocht leathan acu ó gach cearn den eagraíocht, go raibh na nithe seo a leanas lárnach do luachanna StartBright:

- **Comhbhá agus cúram:** An tábhacht a bhaineann le comhbhá, cúram, agus fóir-spéis ina gcuidreamh le leanaí, le teaghlach agus leis an bhfoireann.
- **Pobal agus cuimsiú:** An tábhacht a bhaineann le bheith ina mhol pobail, cuimsiú a chur chun cinn, agus guth a thabhairt do theaghlach.
- **Tacaíocht agus maoirseacht: Tacaíocht agus maoirseacht a** sholáthar, rud a chinntíonn go mbraitheann gach duine lena mbaineann go bhfuil meas orthu agus go dtacaítear leo.
- **Meantóireacht foirne:** An tábhacht a bhaineann le meantóireacht ardchaighdeán agus forbairt ghairmiúil.

- **Folláine agus forbairt na foirne:** An gá atá le folláine na foirne, lena n-áirítear meas, oiliúint, agus deiseanna chun dul chun cinn gairme a dhéanamh.

Déantar 'seirbhís' a mheas mar

"ag tabhairt aire do riachtanais an phobail a bhfreastalaíonn StartBright air"

agus tá na luachanna sin le feiceáil san fhíorchúram a chuireann an bhainistíocht agus an fhoireann leis. Léirítear luachanna beo StartBright, mar shampla, sa chaoi a ndéantar uaireanta oscailte a chumrú chun freastal ar theaghlach agus ní ar an eagraíocht amháin. Ina lán cásanna d'fhéadfadh bainisteoirí i seirbhísí eile cinneadh a dhéanamh go bhfuil siad ag dúnadh an tseachtain roimh an Nollaig. I gcodarsnacht leis sin tá an cheist a chuir StartBright

"conas is féidir linn a bheith oscailte chomh fada agus is féidir chun leanaí agus teaghlach a éascú?"

Ar an gcaoi chéanna, léiríodh luachanna pobail agus cúraim le linn Covid, i gcás inar seachadadh béilí agus earraí súgartha go rialta do theaghlach áitiúla.

Laistigh de StartBright, is mór ag an bhfoireann a ról mar abhcóidí do leanaí agus do theaghlach. I seirbhís amháin, chaith comhordaitheoir LINC míonna ag tacú le máthair le buachaill óg a bhfuil uathachas air. D'oibrigh an ball foirne go dlúth leis an máthair, á tabhairt í tríd an bpróiseas chun riachtanas an linbh a aithint agus chun cuidiú leis an bpáipéarachas riachtanach. Sa chás sin, níor fágadh an mháthair ina haonar ach mhothaigh sí go raibh tacaíocht á fáil aici agus bhí sí an-bhuíoch as an gcabhair, mar fuair a mac a chéad choinne dhiagnóiseach le déanaí.

Is mór ag an bhfoireann an tacaíocht agus an meantóireacht laethúil ina gcuid oibre, guth agus ionchur a bheith acu in oibriú StartBright,

agus deiseanna uasoiliúna agus forbartha gairme a bheith acu. Roinneann oideoirí ar fud na seirbhísí go léir i dteaghlach StartBright fócas agus luach lárnach ar choláisteacht: mar a mholann ball foirne amháin

"D'fhág mé agus d'fhill mé toisc go n-oibrímid go maith le chéile mar chuid d'fhoireann".

Luachanna atá dírithe ar chuimsiú, meas, bheith neamhbhreithiúnach, éisteacht, a bheith freagrúil do ghuth an linbh agus a dteaghlach, a bheith ina mhol nó ina lárphointe don phobal agus caidreamh barántúil a fhorbairt, tháinig siad chun cinn go láidir maidir le bheith ag obair le leanaí agus le teaghlaigh.

Rialachas, Struchtúr agus Próisis

Tá Bord Bainistíochta deonach i gceannas ar StartBright agus bhain sé Stádas Carthanúil amach in 2011 (RCN 20075026). Bhí sé sin mar chuid dá chur chuige rialaithe agus oibriúcháin a bhunú mar leas pobail agus cuntasacht agus trédhearcacht a sholáthar dá phobal níos leithne. Tá Bord Bainistíochta StartBright comhdhéanta de Chathaoirleach, Cisteoir, Rúnaí Cuideachta, chomh maith le cúigear Stiúrthóirí. Tá bonn ballraíochta éagsúil ag an mBord ó thaobh aoise, inscne agus eitneachta de, mar aon le tacair scileanna ar leith agus peirspictíochtaí éagsúla, a chuireann bonn eolais faoi fheidhmiú an ghrúpa agus a shaiubhríonn é. Aithníonn an fhoireann 'go ndéanann Bord Stiúrthóirí difríocht [dearfach]'. Rialaíonn an Bord Bainistíochta na seacht suíomh ECEC laistigh de cheantair Chluain Dolcáin, Thamhlachta agus Leamhcáin.

Chun tacú le hoibriú an Bhoird, forbraíodh pacáiste ionductúcháin gairmiúil agus lámhleabhar boird. Faigheann stiúrthóirí nua oiliúint a bhaineann lena ról mar chuid dá n-ionductú sa bhord bainistíochta. Moltar dóibh freisin páirt a ghlacadh i bhForbairt Ghairmiúil Leanúnach (FGL) a bhaineann lena

ról san eagraíocht ar feadh a dtéarma. Tá an Bord struchtúrtha chun oibriú go héifeachtach agus chun comhlíonadh a chinntiú. Forbraíodh foghrúpaí de réir mar is gá maidir le hlniúchadh agus Riosca; Rialachas corparáideach agus Forbairt Boird; Cumarsáid na Cuideachta; Beartas agus Nós Imeachta ELC; Fás Eagraíochtúil agus Forbairt Straitéiseach agus Athbhreithniú; agus an Fochoiste um Luach Saothair agus Bainistíocht Acmhainní Daonna

Is próiseas leanúnach agus dúshlán é cumas an Bhoird a fhorbairt. Faoi láthair, bearna atá sainaitheanta is ea bearna ionadaí teaghlaigh ar Bhord StartBright; tá gá le roinnt áiteanna a imfhálú chun a chinntiú go bhfuil guth agus eispéiris na dteaghlach ag an mbord cinnteoireachta. Tá sé deacair daoine a thabhairt isteach chuig an mBord, a bhfuil cúlra agus scileanna acu i réimsí dlí, cuntasáíochta nó airgeadais toisc go bhféadfadh sé nach bhfuil aon choincheap acu maidir le ECEC ná maidir leis an earnáil i gcoitinne. Tá neart an Bhoird Bainistíochta ina ról straitéiseach agus ina éagsúlacht saineolais atá ag an mbord cinnteoireachta.

Cultúr Féinmheastóireachta agus Athraithe

Tá coincheap agus cleachtas na féinmheastóireachta agus an mheasúnaithe tionchair mar chuid de phlean StartBright. Déantar féinmheastóireacht ar leibhéal na heagraíochta agus ar leibhéal an duine aonair. I dteannta a chéile, glacann an Bord agus an fhoireann Bainistíochta páirt i meastóireachtaí struchtúrtha, agus déanann siad athbhreithniú ar na próisis agus ar na córais oibríochtúla mar chuid dá gcur chuige leanúnach. Déanann an Bord athbhreithniú ar fheidhmíocht agus ar chomhlíonadh de réir cheanglais an Rialálaí Carthanais.

Ar an leibhéal eagraíochtúil, féachann StartBright níos faide ná é féin, ag obair le heagraíochtaí amhail 'Cúrsaí Cáilíochta' chun

measúnú a dhéanamh ar rannpháirtíocht fostaithe agus ar dhálaí fostaíochta. Tá an t-athrú leanúnach sa tsamhail StartBright atá ag teacht chun cinn. Breithnítear an t-athrú agus cuirtear chun feidhme é ar bhonn anailís riachtanas agus meastóireachtaí, mar shampla, na córais chumarsáide agus teicneolaíochta inmheánacha, le tacaíocht mhaoinithe ó Microsoft, tá an eagraíocht tar éis aistriú ó thiomáint inmheánach go SharePoint/Teams, uasghrádú ar gach córas TF ar fud seirbhísí agus ceannoifige agus athrú ar chórais teileafóin go VOIP chun rochtain i seomraí ar fud seirbhísí a éascú. Athraíodh agus uasghrádaíodh conarthaí le soláthraithe leathanbhanda le haghaidh seirbhísí TF feabhsaithe chun feabhas cáilíochta a chinntiú le linn uaireanta oibre ar fud na suíomhanna uile. Athrú suntasach eile ba ea seachfhoinsiú párollaí chuig sainchuideachta a raibh ualaí oibre laghdaithe ar airgeadas inmheánach agus ar chuntais inmheánacha mar thoradh air, rud a chuireann am ar fáil chun díriú ar fhorbairtí straitéiseacha.

Maidir leis na hionaid ECEC, tháinig córas inmheánach um dhearbhu cáilíochta (ASPG) in ionad na samhla meastóireachta ECERS níos cineálaí. Oibríonn an Meantóir Cáilíochta leis an bhfoireann ag athbhreithniú cleachtais agus feidhmíochta ar bhonn bliantúil, ag leagan síos

spriocanna i gcomhar le hoideoirí agus bainisteoirí. Cuireann máthairshuirbhéanna bliantúla aiseolas luachmhar ar fáil maidir le leibhéil sástachta agus moltaí amach anseo, rud a chuireann bonn eolais faoi phleanáil eagraíochtúil.

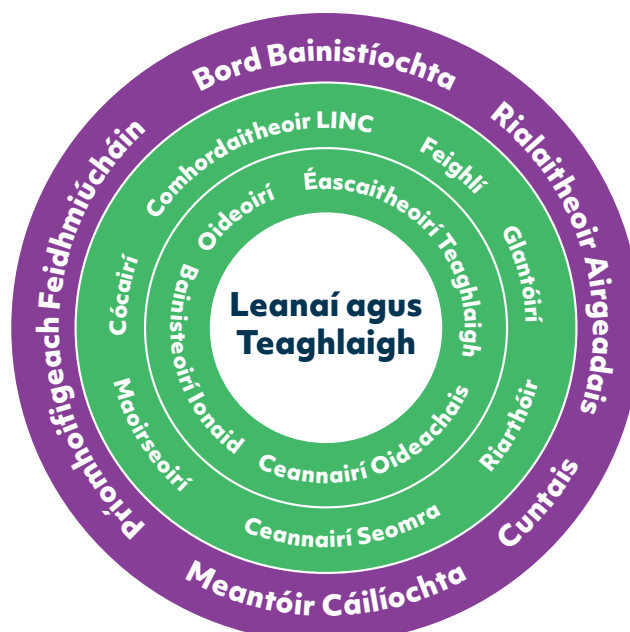
Struchtúr

Tá an struchtúr eagraíochtúil dinimiciúil: léiríonn a léiriú samhail idirghníomhach bhith-éiceolaíoch (Íomhá 4.1), a chuireann leanaí agus teaghlaigh i gcroílár oibríochtaí StartBright. Leis na Pleananna Straitéiseacha atá ann faoi láthair agus a bhí ann roimhe seo, soláthraítear treoirphlean comhroinnte le haghaidh fáis, rud a thugann soiléireacht chomhroinnte maidir le cuspóir agus ról. Tugann sé sin cumhacht don fhoireann teaghlaigh a chur ar an eolas faoi sheirbhísí seachtracha, lasmuigh de raon feidhme StartBright, seachas iarracht a dhéanamh gach rud a dhéanamh don phobal. Mar shampla, ardaíonn soiléireacht ról feasacht ar

"Ní ionad teaghlaigh ná andúile é StartBright, ní teiripeoirí ceirde muid, agus ní teiripeoirí muid".

Fíor 4.2: Struchtúr Eagraíochtúil curtha i láthair i bPlean Straitéiseach StartBright (2024-2026)

Struchtúr Eagraíochtúil

Lean agus leanann an réimse ról a thacaíonn le hobair StartBright ag fás de réir mar a fhorbraíonn an eagraíocht. Thug an Bord Bainistíochta faoi chlár oibre maidir le hinfheistíocht a dhéanamh i ndaoine agus i dtimpeallachtaí. Is ról iad an Meantóir Cáilíochta, Éascaitheoir Teaghlaigh, agus Bainisteoir Oibríochtaí a tháinig chun cinn chun tacú le hobair agus cáilíocht na bhfoirne ECEC i seacht n-ionad le 480 leanbh agus a dteaghlaigh. Maoiníodh na ról sin go hacmhainneach, cuid acu as cúlchistí eagraíochtúla. Leis an struchtúr sin atá ag teacht chun cinn, is féidir taithí a fhorbairt laistigh de gach ról. Cuireann foireann láidir airgeadais agus bainistíochta ar chumas an POF, mar shampla, ról seachtrach níos láidre a bheith aige, stocaireacht a dhéanamh agus tacú leis an eagraíocht, agus spás a bheith aige don smaointeoireacht straitéiseach.

I scanadh ionchais aithníonn an Bord dúshlán agus rioscaí don eagraíocht, agus baineann cuid acu sin le príomhchomhaltaí bainistíochta a choinneáil, plean comharbais a fhorbairt, agus infheistiú go réamhghníomhach i bhfás gairmiúil agus i bhforbairt na foirne, go háirithe an fhoireann bainistíochta. Is mian leo a chinntiú go bhfuil 'príomhdhaoine san eagraíocht sásta ina bpoist'.

Tá méadú tagtha ar rialachas agus ar struchtúr StarBright de réir riachtanais na heagraíochta. D'aithin an Bord Bainistíochta gur gá grúpa bainistíochta sinsearaí a chruthú agus go háirithe ról Príomhoifigigh Feidhmiúcháin (POF) a bheith acu seachas post bainisteora. Aithníodh leis an bhforbairt struchtúrach sin go bhféadfadh bainisteoir ginearálta an méid seo a leanas a dhéanamh go minic:

"bearnaí a líonadh, bheith i gceannas, tabhairt faoi chúrsaí airgeadais, gnáth-thascanna a dhéanamh agus críochnú suas ag obair 70-80 uair an chloig in aghaidh na seachtaine".

Ina ionad sin, bhí sé d'aidhm ag an mBord struchtúr inbhuanaithe a chruthú ag a mbeadh teorainneacha soiléire agus réimsí saineolais airgeadais, oibríochtúil, riaracháin agus oideolaíochta.

Airgeadas, Acmhainní agus Inbhuanaitheacht

Is féidir cur síos a dhéanamh ar inbhuanaitheacht d'eagraíochtaí neamhbhrabúsacha amhail StartBright mar réitigh a sholáthar ar fhadhbanna sóisialta, eacnamaíocha nó comhshaoil nach bhfuil aghaidh á dtabhairt orthu ag an margadh ná ag an Rialtas (Kamaludin et al., 2021). Is coincheap casta í an inbhuanaitheacht le haghaidh StartBright a bhfuil teannas agus comhbhabhtálacha mar shaintréith de sa chomhthéacs reatha. Cé chomh hinbhuanaithe is atá StartBright? Agus an leor an inbhuanaitheacht airgeadais amháin?

Is é an comhdhearcadh ar leibhéal bainistíochta más rud é nach bhfuil i gceist le StartBright ach caighdeán rialála a chomhlíonadh ach gan iad a shárú, ní bheadh an ról nua airgeadais, na héascaitheoirí teaghlaigh agus na hoideoirí breise atá ag íslíú cóimheas sna hionaid mar chuid den bhealach StartBright. Mar sin, cé go mbeadh an eagraíocht inbhuanaithe ó thaobh airgeadais de sa chomhthéacs athbhreithnithe sin, ní bheadh sí in ann a spriocanna a bhaint amach maidir le torthaí a fheabhsú do leanaí agus dá dteaghlaigh agus áit iontach a chruthú chun oibriú ann do chách. Le hinbhuanaitheacht airgeadais gan seirbhísí cáilíochta leabaithe, scartar leis an misean agus déantar seicliosta teicnealathach di nach bhfeidhmíonn ach chun íoscheanglais rialála a chomhlíonadh.

Foghlaim ó dhaoine eile agus le daoine eile

Trí nascadh le fiontair shóisialta rathúla eile, cuireadh i dtábhacht nach féidir forbairt straitéiseach agus fás eagraíochtúil a dhéanamh ach amháin le foireann láidir airgeadais agus bainistíochta. Trí dhul i dteagmháil le heagraíochtaí eile atá ar aon intinn leo, cuirtear ar chumas StartBright machnamh a dhéanamh ar a bhfuil d'acmhainn acu a dhéanamh, agus ar na himpleachtaí reatha a bhaineann le heasnamh a bhainistiú agus iad 'á dtarraingt ó thor go tom.

Mar thoradh ar dhul i ngleic le samhail rathúil fiontair shóisialta, cheadaigh Bord StartBright céatadán de chúlchistí na heagraíochta a tharraingt anuas chun infheistíocht a dhéanamh i ról a thacóidh le barrfheabhsú seirbhíse agus le fás tomhaiste.

Cur chuige straitéiseach a fhorbairt

Chuir chéad *Phlean Straitéiseach StartBright* (2019-2023) a mhisean i gcrích chun oideachas luath-óige den scoth agus seirbhísí cúraim leanaí scoile den scoth a fhorbairt, a sholáthar agus a chur chun cinn do leanaí agus dá dteaghlaigh i bpobail ar fud lardheisceart Bhaile Átha Cliath. Díritear sa Phlean is déanaí (2024-2026) ar sheirbhísí a fhorbairt agus a bharrfheabhsú agus ar shamhail StartBright a mhapáil. Sa chéim forbartha sin, leagtar béim níos mó ar dháileadh na freagrachta comhroinnte as inbhuanaitheacht eagraíochtúil/ionad.

Cé go ndéantar cinntí maidir le seirbhísí ar leibhéal boird, tá an straitéis solúbtha go leor chun gur féidir le hionaid aonair freastal ar riachtanais áitiúla atá ag teacht chun cinn. Leagtar béim i bPlean Straitéiseach StartBright atá ann faoi láthair ar bharrfheabhsú (lántairbhe a bhaint as an méid atá ag StartBright) agus áirítear leis sin, mar shampla, athbhreithniú ar oibríochtaí agus ar tháillí i ngach ionad chun ioncam agus áitíocht a uasmhéadú. Ar an leibhéal bunúsach, ciallaíonn sé sin ionaid a spreagann clárú leanaí ar feadh

52 sheachtain seachas 38 seachtain chun tacú le maoiniú comhsheasmhach, rud a fhágann gur féidir costais foirne agus costais neamhtheagmhála ar ardchaighdeán a bheith ann. Tacaíonn sé freisin le leanaí freastal ar feadh tréimhsí níos faide, agus le haghaidh idirghabhálacha as téarma, agus le haghaidh tacaíochtaí teaghlaigh.

Feictear le cur chuige straitéiseach go bhfuil freagracht á roinnt le suíomhanna aonair ionas go mbeidh freagracht leanúnach orthu as 'a n-inbhuanaitheacht féin a thuiscint'. Mar shampla, a mbuiséad a bhainistiú nó athbhreithniú a dhéanamh ar chóimheasa chun a chinntiú gur féidir ról an Éascaitheora Teaghlaigh a choinneáil. Léiríonn an cur chuige sin an luach láidir go bhfuil gach ball de phobal StartBright infheistithe i rath na heagraíochta - tá ról, guth agus leas acu uile sa phobal.

Leathnú StartBright

Bunaíodh StartBright in 2010 nuair a tháinig ceithre sheirbhís pobail le chéile i gCluain Dolcáin agus i Leamhcán. Sé bliana ina dhiaidh sin in 2016, chuaigh seirbhís cúraim leanaí Naomh Muire i dTamhlacht isteach, agus le déanaí in 2022, d'fhág Radharc an tSruháin agus Naomh Fhionáin go raibh seirbhís faoi scáth StartBright ann. Sular ionchorpraíodh Radharc an tSruháin agus Naomh Fhionáin bhí go leor plé ann maidir le cumas StartBright an leathnú sin a bhainistiú. Bhí am ag teastáil chun seirbhísí nua agus grúpaí foirne nua a thabhairt ar bord, leis an oiliúint agus leis an ionduchtú riachtanach agus cur chuige de réir a chéile a thug an fhoireann in éineacht leis na hathruithe agus chun a chinntiú go raibh na seirbhísí ag soláthar an méid a bhí ag teastáil ó na pobail áitiúla.

Tá fás StartBright mall agus measta. Níor dhírigh an Bord ar 'fhoirgneamh impireachta' le plananna fairsingithe ollmhóra. Mar sin féin, tá fonn láidir ann tuiscint a fháil ar ghnéithe de chur chuige StartBright agus a thionchar ar na leanaí agus ar na teaghlaigh laistigh den phobal

a chinneadh, agus mar sin mapáil agus meastóireacht reatha na heagraíochta.

Tá roinnt ceachtanna foghlamtha maidir le leathnú nó méadú amach anseo a mheas:

- Fócas láidir pobail a thuiscint agus a choinneáil ionas 'go mbeidh a fhios againn conas an méid a dhéanaimid a dhéanamh sna réimsí a bhí á n-oibriú againn'. Is é sin le rá, tuiscint dhomhain a bheith againn ar an bpobal, ar a riachtanais agus ar a láidreachtaí.
- Is é atá i gceist le deiseanna fostaíochta áitiúla a chruthú mar thaithí go dtí seo ná 'go dtagann formhór mór na n-oideoirí a oibríonn do StartBright ó na ceantair áitiúla ina n-oibrímid'.
- Seirbhísí nua a ionchorprú go mall, am a thabhairt le haghaidh oiliúna, éisteacht leis an bhfoireann, tacar coiteann luachanna a chruthú agus cultúr a chothú.

Gné amháin den obair atá ar siúl faoi láthair, arb é is aidhm di tacú leis an gcinnteoireacht ó thaobh leathnú de, is ea critéir agus coinníollacha a fhorbairt le haghaidh corprú amach anseo. Ní mór tuiscint fhóiréinseach ar chritéir chorpraithe nó ghlactha freagrachta, i dtéarmaí leagan amach spáis agus comhshaoil, meascán áitiúchta, leibhéil foirne, struchtúir bhainistíochta, agus an chlár comhardaithe, a bheith inchainníochtaithe agus mapáilte chun tacú le StartBright le cinnteoireacht. I ndeireadh na dála, ní mór d'aon leathnú cur le hinbhuanaitheacht na heagraíochta foriomláine.

Tá fréamacha na dara haidhme maidir san fhiontraíocht shóisialta agus tiomantas d'fhoghlaím a roinnt le heintitis neamhbhrabúis eile atá ar aon intinn leo. Baineann sé sin le StartBright a éascú chun tacú le grúpaí pobail eile cur chuige inbhuanaithe agus ardchaighdeán a fhorbairt maidir le hoideachas agus cúram na luath-óige a sholáthar.

Croisheirbhísí a lárú

Tá párollaí seachfhoinsithe ag StartBright agus tá feidhmeanna láraithe airgeadais agus riaracháin aige. Ní hamháin go gcuireann lárú seirbhísí deiseanna ar fáil do bharainneachtaí scála, ach fuasclaíonn sé strus seirbhísí aonairfreisin, agus fágann sé gur féidir ról a shainiú ar bhealach níos soiléire. Is féidir fócas bhainisteoirí ECEC a atreorú ó mhaoiniú agus ó thuairisciú agus ina ionad sin a bheith dírithe ar 'chúram agus oideachas den scoth a sholáthar'.

Maoiniú

Tá StartBright 89% maoinithe go poiblí, go príomha tríd an RLCM. Sreabhann croímhaoiniú trí na sruthanna cláir seo a leanas: ECCE, NCS, agus Tús Comhionann (do shé cinn de na seacht seirbhís StartBright). Tagann an chuid eile ó tháillí tuismitheoirí, deontais agus tabhartais bheaga. Tagann maoiniú oidhreacht tríd Bhéilí Scoile agus CSP a raibh barrachas €45,000 ag baint leo anuraidh. Cuirfear deireadh le foinsí oidhreacht le himeacht ama agus beidh StartBright 'i gcás meá ar mheá'. Beidh impleachtaí suntasacha ann don chailteanas sin, mar shampla, fillfidh cóimheasa sna hionaid, a oibríonn faoi láthair ag cóimheas níos ísle idir daoine fásta agus leanaí, ar na híosleibhéil chaighdeánacha.

Tá 89% de StartBright maoinithe go poiblí. Tagann an chuid eile ó tháillí tuismitheoirí, deontais agus tabhartais bheaga. Tagann maoiniú reachtúil trí ECCE, NCS, agus Comhthosú (maidir le sé cinn de na seacht seirbhís StartBright). Tagann maoiniú oidhreacht tríd Bhéilí Scoile agus CSP a raibh barrachas €45,000 ag baint leo anuraidh. Cuirfear deireadh le foinsí oidhreacht le himeacht ama agus beidh StartBright 'i gcás meá ar mheá'. Beidh impleachtaí suntasacha ann don chailteanas sin, mar shampla, fillfidh cóimheasa sna hionaid ar na leibhéil chaighdeánacha.

Mar is amhlaidh le gach ionad luath-óige, is ar thuarastail foirne atá an caiteachas is suntasaí. In 'Review of the Cost of Provide Quality Childcare Services in Ireland' [Athbhreithniú ar an gCostas a bhaineann le Seirbhísí Cúraim Leanaí ar Ardchaighdeán a Sholáthar in Éirinn], mheas Crowe (2020) go gcaitear 70% den chostas oibriúcháin foriomlán ar thuarastail na foirne. Tá cohórt foirne ag StartBright ag a bhfuil meascán de thaithí agus cáilíochtaí. Tá rátaí tuarastail agus méaduithe i ngairm ECEC íseal agus mall le teacht chun cinn; déantar maoirseacht orthu sin leis an gcóras um Ordú Rialaithe Fostaíochta (ERO) atá ann faoi láthair, ar córas é atá doiléir agus fada; bíonn méaduithe íosta mar thoradh ar chaibidlíocht bhliantúil. Dá bhrí sin, tá a scálaí tuarastail féin tugtha isteach ag StartBright a bhfuil sé mar aidhm acu na scileanna, an t-eolas, an taithí agus na cáilíochtaí a thugann an fhoireann a urramú.

Glacann StartBright cur chuige uathúil maidir le tuarastail sa mhéid is go n-íoctar pá Príomhchéimithe le gach céimí, is cuma an bhfuil ról príomhoideora acu nó nach bhfuil. Faoi láthair ní chlúdaíonn maoiniú an Rialtais ach céimí tosaigh amháin in aghaidh an tseomra agus mar sin tabhaíonn StartBright na costais bhreise ar fud na seacht suíomh. Ina theannta sin, cuirtear gach ball foirne a bhfuil cáilíocht CNC Leibhéal 6 acu ar scála pá an phríomhoideora ar an mbonn go bhfuiltear ag súil go mbeidh siad ina gceannairí. Tá sé mar aidhm leis an bhforbairt sin daoine a bhfuil cáilíocht Leibhéal 5 acu a dhreasú chun uasoiliúint a dhéanamh. Tagann ról an Chomhordaitheora um Chuimsiú (LINC) le caipitíocht bhreise €2/in aghaidh na seachtaine in aghaidh an linbh atá incháilithe do ECCE i seomra réamhscoile. In StartBright leithdháiltear incrimint tuarastail bhreise ar an gcomhordaitheoir um Chuimsiú/LINC agus roinnt am neamhtheagmhála chun a chinntiú go gcuirfear tuairiscí i gcrích laistigh d'obair an lae. Is iarrachtaí iad na bearta sin chun feabhas a chur ar choinneáil na foirne agus chun an luach a chuirtear ar an bhfoireann laistigh den eagraíocht a léiriú.

Mar gheall ar easnaimh i maoiniú (an méid a fhaightear i gcomparáid leis an méid atá ag teastáil le haghaidh seirbhís ardchaighdeáin), cuireann foireann bainistíochta StartBright am agus fuinneamh suntasach isteach chun iarratas a dhéanamh ar dheontais ó fhoinsí reachtúla agus neamhreachtúla, agus ag an am céanna coimeádann siad ar an eolas faoi mhaoiniú breise agus conas a d'fhéadfaí rochtain a fháil air. Cuirtear deontais Forbartha Caipitil na Roinne Leanaí, Míchumais agus Comhionannais (RLCM), mar shampla, i bhfeidhm ar bhonn bliantúil agus de ghnáth bíonn ráta ard ratha ag StartBright; fágann sé sin gur féidir tionscnaimh shonracha a chur i gcrích.

Ciallaíonn buntáiste a bhaineann le líonrú láidir gur féidir le StartBright dul isteach i gcuibhreannais ó am go chéile agus iarratas a dhéanamh ar mhaoiniú nach mbeadh oscailte d'eagraíochtaí aonair. Mar shampla, chuaigh an eagraíocht i gcomhar le sé eagraíocht eile i gCluain Docláin d'oiliúint ar Chur i gCoinne Foréigin (NVR) tríd an Roinn Dlí agus Cirt. Le tionscnaimh phobail amhail CDI agus an tAerspás Gorm, maoinítear deiseanna oiliúna d'oideoirí agus tacaíocht do thuismitheoirí, rud a íoslaghdaíonn an caiteachas ar StartBright. Déirigh le StartBright €15,000 a fháil ó Microsoft chun tacú le huasghrádú imirce TF agus bogearraí ar fud na heagraíochta. Ba cheart a thabhairt faoi deara gur iarracht thar a bheith am-íditheach é iarratais ar dheontais agus an tuairisciú ar chaiteachas a eascraíonn as sin. Cé go bhfuil cuntas teiste rathúil ag StartBright maidir le hiarratas a dhéanamh, ní mór na hacmhainní daonna a theastaíonn a chur san áireamh sa phleanáil fhoriomlán.

Is é an dúshlán is suntasaí do StartBright an easpa maoiniú leordhóthanach, fadtéarmach a éascódh fás pleanáilte, inbhuanaithe. Tá snáitheanna maoinithe an Rialtais faoi cheangal ama, mar shampla, maireann Tús Comhionann dhá bhliain agus, dá bhrí sin, tá an fhoireann ar chonarthaí gearrthéarmacha. Ní thugann sé sin cinnteacht agus ní éascaíonn sé pleanáil straitéiseach. Dá bhrí sin, ní féidir fíis StartBright cúig nó deich mbliana a phleanáil. Ina theannta

sin, mar gheall ar chineál srianta an mhaoinithe, ní féidir cur chuige freagrúil a bheith ann maidir le riachtanais éagsúla na bpobal áitiúil.

Líonrú agus Comhoibriú

Tugann amhrán U2 le fios 'sometimes you can't make it on your own'. ('uaireanta ní féidir leat é a dhéanamh leat féin'). Is gnéithe rithabhachtacha iad líonrú agus comhoibriú atá fite fuaite trí obair StartBright, faoi stiúir an POF agus na foirne bainistíochta go príomha, ach le déanaí ag baill foirne sna hionaid aonair. Aithníonn an fhoireann an tábhacht a bhaineann le breathnú amach agus tuigeann siad go bhfuil an POF

"ag breathnú amach i gcónaí chun a fháil amach cad é an dea-chleachtas, agus ag lorg oiliúna agus maoinithe i gcónaí, bíonn fios a gnó aici i gcónaí".

Rinneadh cinneadh straitéiseach tar éis Covid chun oibriú níos gníomhaí le comhlachtaí seachtracha chun sochair líonraithe a thabhairt don eagraíocht, ach freisin, chun aird a tharraingt ar obair StartBright agus tús a chur le híomhá an bhranda a fhorbairt go seachtrach. Bhí sé de bhuntáiste ag an líonrú ainm agus cáil na heagraíochta a scaipeadh, ach freisin baill foirne a fhorbairt. Ghlac an Fhoireann Bainistíochta páirt i gcomhdhálacha, cruinnithe agus imeachtaí seachtracha. Tá acmhainneacht forbartha ag freagrachtaí cuí líonraithe a spreagadh agus a tharmligean go gníomhach chuig baill foirne laistigh de na seirbhísí. Tá an fhoireann anois 'bainteach go dlúth le cultúr líonraithe'.

Cruthaíonn StartBright caidreamh le príomhpháirtithe leasmhara agus téann sé i gcomhairle le príomhghrúpaí chun rochtain a fháil ar acmhainní, chun foghlaim ó dhaoine eile, chun roinnt le daoine eile, chun deiseanna a sholáthar d'fhorbairt ghairmiúil agus chun dul i mbun abhcóideachta. Coinnítear ballraíocht le príomhghrúpaí deonacha agus reachtúla a bhfuil tionchar acu agus atá ábhartha d'earnáil na luathbhlianta (e.g. PEIN, NCN, ECI agus

DCEDIY (RLCM anois), NPC agus grúpaí comhairliúcháin). Cothaítear comhoibriú agus naisc le hollscoileanna, rud a thugann buntáistí don dá chomhpháirtí i dtéarmaí taighde agus socrúcháin mac léinn.

Ar leibhéal áitiúil ECEC, déanann seirbhísí aonair teagmháil lena bpobail áitiúla, rud a thugann infheictheacht d'ionaid StartBright agus iad ag plé go gníomhach le príomhpháirtithe leasmhara, amhail Barnardo's, Blue Skies, Better Start agus Tusla, a oibríonn go dlúth leis na pobail a bhfreastalaíonn siad orthu. Cuireann comhpháirtíocht leanúnach le Focus Ireland ar chumas StartBright tacaíocht níos fearr a thabhairt do leanaí agus do theaghlaigh atá gan dídean, atá i ngéarchéim agus a bhfuil ECEC freagrúil ardchaighdeáin de dhíth orthu. Glacann baill foirne tionscnamh freisin chun teagmháil a dhéanamh le fiontair áitiúla chun tacú leis an obair le leanaí agus le teaghlaigh (e.g., Lidl le haghaidh dearbhán, soláthraithe gnó áitiúla le haghaidh ábhair phéinteála, chothabhála agus gharraíodóireachta). Ar na bealaí sin, déantar teagmháil agus líonrú ar leibhéal níos áitiúla i bpobail aonair freisin. Sampla amháin den sórt sin ba ea an rannpháirtíocht le healaíontóirí a d'oibrigh le leanaí ar thionscadal saoil farraige. Cuireadh é sin ar taispeáint ina dhiaidh sin sa leabharlann áitiúil, rud a chuir naisc agus infheictheacht áitiúil chun cinn.

Rinneadh naisc láidre chómhalartacha le scoileanna chun leanúnachas cúraim a sholáthar de réir mar a aistríonn leanaí (agus a dteaghlaigh) go dtí an chéad leibhéal eile den chóras oideachais. Rinneadh naisc bhreise agus naisc mhéadaithe leis na bunscoileanna áitiúla chun soláthar oiliúna do theaghlaigh a éascú. Tá ionaid StartBright gníomhach ag nascadh le tuismitheoirí trí laethanta oscailte óstacha, tráthnóna tuismitheoirí, seisiúin Fan agus Bí ag Súgradh, a bhfuil sé mar aidhm acu go léir aird a tharraingt ar bhuntáistí na luathfhoghlama agus a chur ar chumas tuismitheoirí caidreamh a chothú. Mar thoradh ar an ngá le líonrú le tuismitheoirí a aithint, forbraíodh agus roinneadh nuachtlitreacha, lámhleabhair

churaclaim, lámhleabhair tuismitheoirí, suíomh gréasáin StartBright agus ardáin meán sóisialta chun na buntáistí a bhaineann le hoideachas na luath-óige agus curaclam súgradhbhunaithe a chur chun cinn. Léirítear san aiseolas ón bhfoireann go bhfuil 'méadú tagtha ar rannpháirtíocht tuismitheoirí i ngach seirbhís agus béim á leagan ar an tábhacht a thuigtear a bhaineann leis na tairbhí a bhaineann leis an luathfhoghlaim' agus 'go dtacaíonn leibhéal na hinfeictheachta méadaithe inár bpobail le tuiscint ar an tábhacht a bhaineann leis an luathfhoghlaim agus leis an tsaoránacht ghníomhach'.

Foireann, Bainistíocht agus Ceannaireacht

Freagraíonn an roinn seo don cheist 'maidir le soláthar foirne, bainistíocht agus ceannaireacht, cad iad na gnéithe agus na próisis a bhaineann le cur chuige StartBright'? Léiríonn na réimsí rialachais agus struchtúir, líonraithe agus comhoibrithe, airgeadais agus acmhainní, teaghlach agus oideolaíochta/ curaclaim príomhghnéithe oibríocht StartBright. Mar sin féin, tugann torthaí le fios gurb iad na daoine, a ndearcthaí, a scileanna agus a dtiomantas do mhisean agus do luachanna na heagraíochta a léiríonn bealach StartBright.

Tacaíonn an struchtúr leis an bhfoireann

Tá bainisteoir, ceannasaí oideachais, ceannairí seomra, maoirseoirí, oideoirí mar aon le foireann choimhdeach tacaíochta ag gach ionad ECEC. Ó mhí Eanáir 2025 i leith, tugadh idir 10 agus 15 uair an chloig do cheannairí oideachais neamhtheagmhála in aghaidh na seachtaine chun tacú leis an oideolaíocht. Tacaíonn ceannairí seomra le bainisteoir an ionaid agus tacaíonn na maoirseoirí leis na ceannairí seomra. Leis an gcur chuige sin, déantar acmhainneacht a fhorbairt go leanúnach laistigh de gach lárionad agus dá réir sin

"in éagmais an bhainisteora, glacann duine anpost sin agus cuirtear oiliúint air/ uirthi chun dul isteach sa ról sin".

"Ní tharlaíonn cáilíocht díreach mar sin" ach tacaítear leis agus cuirtear chun cinn é ó chéim na hearcaíochta, i gcás ina bhfuil ionchais arda ag fostaithe ionchasacha. Cuireann ionductuithe, cruinnithe foirne, oiliúint inseirbhíse agus FGL leanúnach, go léir le tacú le barr feabhais sa chleachtas. Mar chuid d'ionductú foirne, díritear go láidir ar fholláine agus ar fhéinchúram na n-oideoirí. Tugtar faoi shocrú spriocanna le ceannairí oideachais a oibríonn le hoideoirí chun cuspóirí pearsanta agus gairmiúla a chomhaontú.

Mar thoradh ar thacaíocht a thabhairt d'acmhainneacht foirne agus í a fhorbairt, tá athruithe tagtha ar an gcultúr agus ar an gcleachtas. Maidir le FGL, ní cás é a thuilleadh ina dtairgtear oiliúint don fhoireann ach, ina ionad sin, ina mbíonn an fhoireann réamhghníomhach agus soiléir maidir leis an méid a theastaíonn uathu agus atá de dhíth orthu chun cleachtas a fheabhsú. Agus spriocanna á leagan síos, tá níos mó infheistíochta á déanamh ag an bhfoireann ina ról, tá siad níos sásta iad féin a chur chun cinn agus bheith rannpháirteach, mar shampla in Oiliúint Cheannaireachta an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh le déanaí.

Braitheann an fhoireann go bhfuil tacaíocht á fáil acu agus go bhfuil mothú gníomhaithe acu

Is é an toradh a bhí ar roinnt gníomhaíochtaí praiticiúla gur tugadh tacaíocht don fhoireann maidir leis an méid seo a leanas:

- BPáirt a ghlacadh i gcinnteoireacht (e.g. ionchur i Lámhleabhair)
- Cúram a fháil (e.g. trí lá pribhléide, meantóireacht agus imeachtaí bronnta)

- Meas a bheith ort agus a mhothú go bhfuil orthu (e.g. tacaíocht agus spreagadh chun dul isteach i gceardchumann)
- Rochtain a bheith acu ar fhaisnéis eagraíochtúil (e.g. faisnéis airgeadais a bheith á roinnt ag cruinnithe foirne)
- Deiseanna a bheith ann dul chun cinn agus forbairt gairme a dhéanamh (e.g. rochtain ar FGL maoinithe)
- Scálaí pá a bheith acu atá "i gcónaí chun tosaigh ar fhorhmór na suíomhanna"
- Córas a bheith ann trínar féidir leis na baill foirne a mbuiséid áitiúla féin a bhainistiú

Tacaíonn obair an Phríomhfheidhmeannaigh, na Foirne Bainistíochta Sinsearaí agus an Bhoird Bainistíochta leis an bhfoireann ailíniú le misean foriomlán na heagraíochta. Sa chás go mbíonn braistint ghairmiúlachta ag an bhfoireann agus go bhfuil siad i dtimpeallacht thacúil, aithníonn siad agus is mór acu an infheistíocht atá á déanamh iontu mar dhaoine aonair sa lucht saothair. Léiríonn laethanta buíochais na foirne, agus páirt a ghlacadh i gcomhdhálacha, an chaoi a bhfuil meas ag an mbainistíocht orthu. Is fianaise don fhoireann iad meantóireacht leanúnach, deiseanna le haghaidh dul chun cinn gairme, FGL maoinithe agus cineálacha eile oiliúna ar an gcaoi a bhfuil meas orthu.

Féachann an fhoireann orthu féin mar ghairmithe

Mar thoradh ar struchtúr na heagraíochta, mar aon le rochtain leanúnach ar oiliúint, tacaíocht agus bainistíocht (Meantóir Cáilíochta agus POF), tá an fhoireann tar éis iad féin a aithint mar ghairmithe. Tagann braistint na féiniúlachta gairmiúla chun cinn go comhsheasmhach ar fud na seacht n-ionad:

"Mar oideoirí táimid ar cheann de na hearnálacha is solúbtha, is dinimiciúla

agus is inoiriúnaithe sa timpeallacht oibre. Tugaimid lámh chuidithe do bheagnach aon rud a chuirtear os ár gcomhair agus mar thoradh air sin éiríonn linn, bímid níos diongbháilte agus bíonn paisean méadaithe againn dár bpost agus do na leanaí a n-oibrímid leo".

Cuirtear i dtábhacht sa taighde go bhfuil 'leibhéal muiníne a thóg blianta le tarlú' ag an bhfoireann agus léirítear é sin, mar shampla, maidir leis an gcaoi a thuigeann siad cigirí a thagann isteach sna hionaid agus leis an gcaoi a bhfreagraíonn siad dóibh. Tá an fhoireann oscailte do cháineadh cuiditheach; measann siad go bhfuil siad ag déileáil le cigirí bunaithe ar phaireacht ghairmiúil agus ar phlé oideolaíoch suimiúil.

Measann an fhoireann go bhfuil siad inrochtana do theaghlaigh, go bhfuil siad neamhbhreithiúnach, agus go dtugann siad guth do theaghlaigh: "Is sinne mol an chomhphobail. Is sinne an nasc leis an bpobal'. Tá sé sin á iompar ag tuismitheoirí a bhraitheann suaimhneach agus compordach ag siúl trí dhoirse StartBright agus gurb é sin, de réir na foirne, an difríocht.

Sainmharc de StartBright is ea eagraíocht a bhfuil cultúr muintearais agus coláisteachta aici. Tá an fhoireann bródúil as a gcuid oibre, fiúntais agus luacha, mar is léir ó na luachana seo a leanas:

"Tá bonnlíne choiteann leasa agus eolais ann i measc gach duine."

agus

"tá an chumarsáid idir gach duine ina iomláine agus mar fhoireann iontach".

Tá StartBright ina

"áit deas le bheith ag obair, áit ina bhfuil cead ag gach duine a scileanna a thabhairt isteach".

Le héiteas, gairmiúlacht agus cuspóir comhroinnte, tugtar baill foirne nua isteach agus leabaítear iad i gcultúr atá oscailte, forásach agus comhbhách. Tá tiomantas fadtéarmach do StartBright le feiceáil sa leibhéal ard coinneála agus tiomantais foirne. Is fiú a thabhairt faoi deara freisin go dtagann formhór na n-oideoirí in StartBright ón bpobal áitiúil.

Ceannaireacht láidir

Is mór ag an bhfoireann agus ag an mBord Bainistíochta an cheannaireacht laistigh de StartBright. Bhí ról lárnach ag an bPríomhfheidhmeannach agus ag an Meantóir Cáilíochta, mar dhá ról shinsearacha sheanbhunaithe níos faide, i bhforbairt chur chuige StartBright. Tá meas ar an bPríomhfheidhmeannach as cúlra oideachais luath-óige a bheith aici a chreideann an fhoireann a thugann léargas di ar an bhfírinne a bhaineann le bheith ag obair le leanaí agus le teaghlaigh. Tuigtear go gcuireann sí cur chuige atá dírithe ar réitigh chun cinn agus go gcinntíonn sí tiomantas fadtéarmach na foirne. 'Breathnaíonn sí ar an bpictiúr mór agus tá sían- an-suáilceach.

Creideann an fhoireann go bhfuil POF agus Bainisteoir Cáilíochta araon

"ag troid ar son na foirne agus a bpá, tá a ndícheall á dhéanamh acu".

Tá muinín sa cheannaireacht 'go gcoinníonn siad cúrsaí airgeadas ag dul ar aghaidh' agus go bhfuil bród orthu go bhfuil struchtúr eagraíochtúil forbartha ag an POF a ligeann di

"an méid is gá di a dhéanamh agus a bheith ansin ar ár son".

Creideann an fhoireann go bhfuil an POF ag smaoineamh ar aghaidh

"i gcónaí chun tosaigh agus i gcónaí ag faire amach chun a fháil amach cad é an

dea-chleachtas agus i gcónaí ag lorg oiliúna agus maoinithe, bíonn a fios gnó aici i gcónaí".

Oideolaíocht, Curaclam agus Rannpháirtíocht Teaghlaigh

Tá méadú de réir a chéile tagtha ar an éileamh ar sheirbhísí oideachais agus cúraim luath-óige i ngach ceann de na seacht n-ionad. Agus tacaíocht mhaith á tabhairt do leanaí agus do na teaghlaigh, cuireann an fhoireann in iúl go bhfuil 'liostaí móra feithimh againn anois. Tá ainm iontach againn sa cheantar áitiúil agus is é sin is cúis leis na liostaí feithimh'.

I measc na dtosca a chuireann le rath ECEC tá:

Curaclam agus oideolaíocht - le géilleadh láidir i ngach ceann de na seacht n-ionad le cur chuige Aistear, Síolta agus Reggio spreagtha agus curaclam faoi stiúir leanaí a dhíríonn ar na hábhair spéise seo a leanas.

"Cinntimid go bhfuil na leanaí sábháilte, go dtacaítear leo agus go mbraitheann siad sábháilte inár suíomh. Cuirimid deiseanna agus féidearthachtaí iontacha foghlama ar fáil dóibh. Tacaímid lena nguth, lena gcuid ama agus lena gcuid foghlama ar fud an churaclaim a chuirimid ar fáil. Agus Aistear, Síolta, Treoir Chleachtais Aistear Síolta agus Cur Chuige Reggio Emilia mar bhonn fúthu, táimid ag tacú leis an súgradh agus ag obair i dtreo gach barr a gcumais a bhaint amach".

Tá tiomantas ann d'am neamhtheagmhála d'oideoirí chun foghlaim leanaí a dhoiciméadú agus chun an páipéarachas riachtanach a chomhlánú.

Cumas a Fhorbairt - Tá cultúr agus cleachtas láidir FGL ag StartBright don fhoireann, e.g., Súgradh Lasmuigh, Pleanáil, agus Cur chuige Reggio a úsáid, a leathnaíonn chun tacú le huasoiliúint na foirne, freagairt d'iarraí oiliúna

foirne, agus cuir chuige nua a chur ar bhonn phiolótach amhail ceannaireacht oideachais.

Ghlac StartBright páirt i seisiúin iomadúla FGL chun tacú le riachtanais atá ag athrú na leanaí agus na dteaghlach inár bpobal. *Is samplaí iad ACEanna, Lámh, Cleachtas Feasach Tráma, Éagsúlacht agus Cuimsiú, agus oiliúint ar Néara-éagsúlacht.* Cuireadh oiliúint athléimneachta agus FGL tráma thánaistigh ar fáil d'oideoirí freisin, chun tacú lena riachtanais agus iad ag obair le próifíl éagsúil athraitheach teaghlach. Tá cúig cinn de na hionaid StartBright tar éis páirt a ghlacadh i gclár *Tús Cliste Éire Shláintiúil* agus tá sé mar aidhm an soláthar béilí teo a leathnú ar fud na n-ionad go léir in am.

Maidir le hacmhainneacht a fhorbairt, go háirithe le linn shaolré an chéad Phlean Straitéisigh inar díródh ar cháilíocht a fhorbairt agus a leabú laistigh de na seirbhísí uile, tá cora cinniúnacha tagtha chun cinn. Tráth amháin den sórt sin a bhí ann nuair a sheas an fhoireann siar agus nuair thosaigh siad ag tuiscint na bhfeabhsuithe carnacha a rinneadh. Bhí sé sin le feiceáil ag comhdháil bhliantúil StartBright, i gcás inar tháinig gach sampla cleachtais agus gach grianghraf / íomhá ó na seacht n-ionad. Ba chosúil nach raibh StartBright ag brath ar shamplaí cáilíochta ó Reggio nó ó shuíomhanna eile a thuilleadh, ach bhí sé de chumas acu anois tarraingt ar a gcuid foghlama agus cleachtais féin.

Timpeallachtaí Cumasúcháin - Aithníonn an fhoireann, an bhainistíocht agus an Bord Bainistíochta an tábhacht a bhaineann le timpeallachtaí d'fhoghlaim agus d'fhorbairt leanaí. Dá bhrí sin, tá fócas soiléir ar thimpeallachtaí laistigh de na hionaid, le tacaíocht láidir ón mBord Bainistíochta. Tá gach tionscadal tógála laistigh d'ionaid múnlaíthe ar na *Phrionsabail um Dhearadh Uilíoch* (UDP) chun tacú le rochtain agus le dea-chleachtas cáilíochta laistigh de na seirbhísí. Ina theannta sin, cuireadh ról cúramóra leis na foirne chun a chinntiú go

gcoinnítear cothabháil agus aeistéitíocht gach ionaid ar ardchaighdeán. Chuir StartBright spásanna idirthréimhseacha le cúig ionad chun tacú le neamhspleáchas leanaí agus chun a saoirse rogha idir soláthar laistigh agus lasmuigh a chinntiú. Thacaigh infheistíocht i ngach timpeallacht lasmuigh agus laistigh go leanúnach leis an timpeallacht a bheith ag obair mar thríú múinteoir le tacaíocht ó dhea-chleachtas náisiúnta agus idirnáisiúnta. Bhain oideoirí leas as FGL, ag meas topaicí cosúil le riosca, súgradh lasmuigh, páirteanna scaoilte, agus ábhair oscailte, chun tacú le forbairt agus foghlaim. Cinntíonn na forbairtí sin go bhfuil gach timpeallacht á cothabháil agus á forbairt go leanúnach chun tacú leis an dea-chleachtas.

Caidreamh a chothú le tuismitheoirí –

braitheann tuismitheoirí ar a suaimhneas agus iad teacht chuig an bhfoireann mar gheall ar an mbeartas iontrála oscailte. Glacann baill foirne deiseanna chun caidreamh a chothú:

“bíonn comhráite againn ag an doras cé go bhfuil sé gnóthach. Glacann muid an t-am sin”.

Dá bhrí sin, is mór ag tuismitheoirí an fhoireann, aithníonn siad go bhfuil eolas acu agus téann siad ina muinín chun comhairle a fháil (e.g., eolas maidir leis na seirbhísí atá ar fáil, maidir le ranganna ar bheathú cíche). Tuigeann an fhoireann freisin 'go gcruthaíonn tuismitheoirí a líonra tuismitheoirí féin lasmuigh den doras'.

Éascaitheoir Teaghlaigh

Tá leanaí, teaghlaigh agus pobail i gcroílár éiteas StartBright. Tá meas ag an bPlean Straitéiseach (StartBright, 2024) ar *Theaghlaigh mar Chomhpháirtithe* agus geallann sé oibriú i gcomhpháirtíocht chun na torthaí is fearr a bhaint amach do gach leanbh. Príomhsprioc don tréimhse 2024-2028 is ea seirbhísí a bharrfeabhsú lena gcuirfear ar chumas StartBright freastal ar na riachtanais

agus tacú lena leanaí, lena dteaghlaigh agus lena bpobail. Tá sé aitheanta ag StartBright le fada an tábhacht a bhaineann le bheith i dteagmháil le tuismitheoirí agus le teaghlaigh mar bhealach chun tacú le folláine leanaí agus teaghlachh (Sabot et al., 2018). Cé go bhfuil dlúthchaidreamh ag foireann ECEC le tuismitheoirí agus go mbíonn siad ag plé leo i gcónaí, bhí gá le ról tiomnaithe chun caidreamh freagrúil a chothú agus dá bhrí sin, forbraíodh ról an Éascaitheora Teaghlaigh (FF). Fostaíonn StartBright beirt Éascaitheoirí Teaghlaigh faoi láthair a chlúdaíonn Cluain Dolcáin agus Leamhcán, ag tacú le cúig ionad agus dhá cheann atá maoinithe trí Thionscnamh Forbartha Óige (CDI) in Iarthar Thamlachta.

Tarraingíonn torthaí an staidéir seo, a tharraing ar aiseolas ó thuismitheoirí, ó oideoirí agus ó thuismitheoirí iad féin, aird ar phríomhphointí foghlama atá tagtha chun cinn go dtí seo. Is é cuspóir ról an Éascaitheora Teaghlaigh tacaíocht a thabhairt do thuismitheoirí in Ionaid Luathoidreachais StartBright agus i gCúram Leanaí ar Aois Scoile, as a dtiocfaidh torthaí feabhsaithe do leanaí agus do theaghlaigh. Tá ról éagsúla ag an FF, maidir le tuismitheoirí a chur ar an eolas agus tacú leo, tús a chur le gníomhaíochtaí nó seisiúin a chuidíonn le tuismitheoirí agus le leanaí óga, gníomhú mar dhroichead idir oideoirí agus tuismitheoirí, agus nascadh leis an bpobal chun comhpháirtíochtaí a chruthú agus athrú a chur i bhfeidhm.

Tháinig seacht bpríomhréimse chun cinn ón staidéar sin a léiríonn go raibh láithreachta agus infhaighteacht FF, am agus muinín ríthábhachtach sa phróiseas chun caidreamh a chothú le tuismitheoirí.

Bheith i dtiúin le tuismitheoirí

Príomhthoradh a tháinig chun cinn ba ea an coincheap agus an cleachtas a bhaineann le bheith i dtiúin le tuismitheoirí, rud a chiallaíonn éisteacht ghníomhach, am a thógáil agus spás a thabhairt. Tugtar le fios sa staidéar freisin nach cur chuige rathúil é torthaí sonracha agus

máthairchláir réamheagraithe a bheith ann,

“toisc go a gcuireann daoine nó eagraíochtaí a gclár oibre féin chun cinn agus b’fhéidir nach é sin a theastaíonn ón tuismitheoir ag an am sin”.

Ardaíonn sé sin ceisteanna maidir le suíomh: An ndéanfar obair an FF do thuismitheoirí nó le tuismitheoirí? An mbreathnaítear ar an tuismitheoir mar fhaighteoir seirbhísí nó mar chomhpháirtí rannpháirteach sa phróiseas tacaíochta nó sa chlár tacaíochta? Is féidir le teannas teacht chun cinn, mar a fuarthas amach maidir le Sure Start sa Ríocht Aontaithe, nuair a fuair tuismitheoirí go raibh aird soláthraithe cláir strusmhar agus ionsáiteach (Belsky et al., 2006). Tugann torthaí an staidéir sin le fios nuair a ‘bhrúitear ar aghaidh’ cláir tuismitheoireachta go bhféadfadh sé go mothódh tuismitheoirí nach bhfuil aon rud ann dóibhsean. Cé go n-éilíonn FF plean oibre, tá solúbthacht chun freagairt do riachtanais tuismitheora atá ag teacht chun cinn ríthábhachtach toisc gurb é ‘an chuid is tábhachtaí den ról sin a bheith ag faire amach’. Is saothar mothúchánach mall é a bheith ag obair le tuismitheoirí.

I ndeireadh na dála, nuair a bhítear i dtiúin leis na tuismitheoirí:

“Ní hé an cúnamh is fearr an cúnamh a cheapann tú atá ag teastáil ó dhuine. Is é an rud a bhí mé (FF) ag iarraidh a dhéanamh ná na Maim a leanúint chun a fháil amach cad a theastaíonn uathu, glacadh leis na céimeanna éagsúla ag a bhfuil daoine agus meas a bheith acu air sin. Mar shampla, bhí mé ag iarraidh cabhrú le Mam cárta leighis a fháil, ach níl uimhir theileafóin ná ríomhphost aici. Cé go bhfuilim ag streachailt leis sin, tá meas agam uirthi fós agus táim ag iarraidh teacht ar réiteach. Níl sé de dhualgas orm aon rud a chur i bhrú uirthi, is é an ról atá agam ná tacú léi. Táim ag iarraidh na tuismitheoirí a leanúint agus faisnéis a roinnt”.

Freagairt a thabhairt go praiticiúil ar sheasamh chun tosaigh

Is é bheith i dtiúin leis na tuismitheoirí an chéad chéim don FF, ach chun muinín agus sásamh a chothú teastaíonn gníomhartha leantacha atá aitheanta ag na tuismitheoirí féin. Léirigh samplaí a tháinig chun cinn an gá tacaíocht a thabhairt do thuismitheoirí maidir lena leanaí ach freisin mar a bhaineann sé lena bhfolláine féin. Mar shampla, eagraíodh ióga mar 'is mian leis na maim rud éigin a bheith acu dóibh féin'.

Ba é an t-éileamh ba shuntasáí agus ba sheasta ar an FF faisnéis agus comharthaíocht a sholáthar do thuismitheoirí maidir le tacaíochtaí atá ar fáil. Cuid lárnach d'obair an FF ba ea cuidiú le tuismitheoirí maidir le teidlíochtaí (e.g. scéimeanna leasa shóisialaigh, scéimeanna cúraim leanaí), mar shampla:

"SENO a eagrú ó Thamhlacht chun teacht suas agus mar sin aon tuismitheoirí a bhí ag iarraidh comhairle a fháil".

"cuidiú le tuismitheoir a bhfuil deacrachtaí airgeadais aige nó aici faoi láthair foirm leasa fhorlíontach a líonadh isteach".

"teagmháil a dhéanamh le banc bia Naomh Uinseann de Pól chun a fháil amach cad is féidir a dhéanamh do theaghlach".

Príomhthionscnamh amháin a theastaigh ó thuismitheoirí, agus a thosaigh ag ionad Naomh Rónán, ba ea an grúpa Babaithe & Lapadán. Tacaíodh leis sin trí dheontas a bhfuair an FF rochtain air in éineacht leis an deontas Pobail na 7 Muileann don Chúram Leanaí ar Aois Scoile (SAC).

Caidreamh a chothú / Ag obair d'am tuismitheoirí agus ní am 'toraidh'

Is é ról an FF tacaíocht a thabhairt do thuismitheoirí; ach conas a dhéantar caidreamh go barántúil le tuismitheoirí? Léirigh an cheist sin an méid seo a leanas:

"Ní hionann do gach duine bealach a aimsiú chun muinín a chothú. Ionas go mbeidh muinín ag tuismitheoirí asam, ní mór dom a bheith suailceach, ach ní mór dom a bheith gairmiúil freisin, sea, agus ní mór dom a bheith dáiríre".

Chreid oideoirí gurb é an chéad chéim chun caidreamh a chothú le tuismitheoirí ná an t-am a thógáil le bheith i láthair agus mhol siad go bhféadfaí an t-am den bhliain a thosaíonn an ról a chur san áireamh. Mar shampla, nuair a thosaíonn an FF a ról i lár téarma atá dúshlánach.

"Bhí aithne ag na tuismitheoirí orainn go léir agus go tobann bhí duine eile ansin. Tá cuid de na fadhbanna atá ag na tuismitheoirí an-phearsanta agus, dá bhrí sin, is cinn go mbeadh drogall orthu labhairt le duine nach bhfuil aithne acu air".

Is pointí tosaigh úsáideacha iad iarracht a dhéanamh go mbeidh an FF ag ionad ECEC ag amanna fágála agus bailithe agus fáilte a chur rompu. Bhí an obair chun caidreamh a chothú leis na hoideoirí lárnach do rath an róil ag an tús. Threoraigh oideoirí tuismitheoirí chuig an FF le fiosruithe ó

"an áit a bhfuil siad ar an liosta tithíochta chun cártaí leighis, cártaí dochtúraí ghinearálta, agus uimhreacha Chic a fháil".

Is é braistint na mbainisteoirí, na n-oideoirí agus na n-éascaitheoirí teaghlach go dtógann sé am muinín agus caidreamh a chothú leis na tuismitheoirí, agus i bhfocail bainisteora amháin, 'is próiseas mall é, ach tá sé ag obair'.

Cumarsáid a dhéanamh

Rinneadh cumarsáid le tuismitheoirí ar dtús trí theagmháil phearsanta ag ionaid ECEC. Tarlaíonn sé sin lasmuigh, ionas go mbeidh an FF eolach ar bhealach neamhbhagrach ar na tuismitheoirí, nó laistigh, i seomra na dtuismitheoirí nuair is féidir plé níos íogaire nó níos rúnda a dhéanamh.

Bhí sé dúshlánach ar dtús cumarsáid a dhéanamh le tuismitheoirí leanaí níos óige, a bhfuil siblíni acu ag freastal ar StartBright. Bhí cumarsáid le tuismitheoirí trí ríomhphost agus ar dtús sheol an FF an méid seo a leanas amach

“os cionn 200 ríomhphost chun aird a tharraingt ar Ghrúpa na Lapadán agus níor oibrigh sé sin – ní raibh aon duine ag freagairt”.

Fuarthas freagairt dhifriúil nuair a aistríodh chuig téacs a chur, agus tinreamh méadaithe ag an nGrúpa Babaithe agus Lapadán.

Tá éagsúlacht mhór teaghlach agus eitneachas i gCluain Dolcáin, arb iad is sainairíonna ann meascán de chónaitheoirí fadtéarmacha, daonra mór den Lucht Siúil agus pobal idirnáisiúnta atá ag fás. I bhfianaise an tírdhreacha sin, tá tábhacht ríthábhachtach ag baint leis an teanga a úsáidtear chun teagmháil agus cumarsáid a dhéanamh le tuismitheoirí. Tá gá an teanga a shimpliú, agus leag an FF béim ar an ngá le bheith feasach, agus aireach ar an gcaoi a bhfuil an teachtaireacht á tuiscint. Ba mhór an cur chuige sin ag na tuismitheoirí agus dúirt siad:

“Níor cuireadh ar an eolas sinn a oiread sin riamh faoi aon rud atá ar siúl. Tá a fhios agam go bhfuil an t-eolas ar phóstaer, ach ní i gcónaí a thógann tú an t-am chun an t-eolas a léamh. Tá an t-eolas i ngach áit ach caithfidh tú é a lorg, cabhraíonn sí linn a bheith níos rannpháirtí”.

Ciallaíonn an t-am a ghlacadh, bheith i láthair, le tacaíocht ón gcur chuige d’aon ghnó i leith na cumarsáide,

“go mothaíonn na tuismitheoirí go bhfuiltear ag éisteacht leo toisc go ndéanann sí obair leantach ar chúrsaí – má deir sí go bhfaighidh sí amach rud éigin, déanann sí amhlaidh”.

Bhí sé sin ábhartha do mhamanna céaduaire, agus do bhaill nua an phobail.

Ó thaobh na dtuismitheoirí de, baineann a rannpháirtíocht leis an FF ‘leis an teagmháil phearsanta’. I gcás máthair amháin, ba é an dúshlán a bhain le foirmeacha a líonadh isteach toisc mar gheall ar a scileanna litearthachta ‘Ní féidir liom é a scríobh’. Maidir le tuismitheoir eile, bhí sé dírithe ar an FF ag míniú NCS, an scéim táillí fóirdheonaithe, agus an chaoi a n-oibríonn sí. Mar sin féin, le haghaidh ceann eile, ba é eolas faoi áit a fháil sa chreis a bhí i gceist.

Agus tábhacht na cumarsáide á cur san áireamh, tugann na torthaí le fios gur cuireadh bonn faoin gcaidreamh a d’fhorbairt trí bheith ag éisteacht le tuismitheoirí, teanga inrochtana a thuigtear a úsáid, agus eolas a roinnt de réir mar is gá agus is iomchuí. Léiríonn na torthaí na cineálacha cumarsáide a oibríonn agus an dearcadh ceart nó an cur chuige gairmiúil. Cuireann sé sin béim ar an méid seo a leanas, mar a mhol tuismitheoir amháin: “fiú má tá ceisteanna pearsanta nó airgeadais agat le plé agat, ní bhíonn aon eagla ort labhairt léi, nílím neirbhíseach faoi”.

Tuismitheoirí a nascadh leis an bpobal

Mar is léir ó na torthaí thuas, tá luach an FF sa chaoi a nascann siad tuismitheoir le tuismitheoir, a nascann siad tuismitheoir le seirbhísí dá leanbh, agus an chaoi a nascann siad grúpa StartBright (leanaí agus tuismitheoirí) leis an bpobal i gcoitinne.

Chabhraigh eagrú maidine caife, siúlóidí leis na tuismitheoirí timpeall an cheantair, cainteanna leis na tuismitheoirí san ionad pobail, le naisc a dhéanamh fiú sula dtéann na leanaí isteach san ionad StartBright. Mar a roinn máthair nua amháin an méid seo a leanas:

“chun bualadh leis na mamanna eile agus labhairt leo, chun a gcuid scéalta a chloisteáil agus chun a fhios a bheith agat nach leat féin thú – is fiú go mór é”.

Leag Máthair eile béim ar an luach a bhaineann le nascadh le daoine eile, agus líonra sóisialta á chruthú ar féidir leis tacú agus cabhrú, nuair is gá (e.g., nuair a thagann coinne ospidéal chun cinn).

Ní raibh sé neamhchoitianta don FF a bheith ag obair le tuismitheoirí i gcás ina bhfuil leanbh acu ag a bhfuil riachtanais bhreise. I gcás amháin, ag cabhrú le tuismitheoirí áit a fháil sa bhunscoil, agus le linn dóibh a bheith ag fanacht, iad a chur ar an eolas go raibh teagasc baile infheidhme maidir le luathbhlianta chomh maith le leanaí d’aois bhunscoile.

Oibríonn na héascaitheoirí teaghlaigh go dlúth leis na leanaí iarscoile agus leis an bpobal i gcoitinne. Bhí buachaill beag amháin ag baint taitneamh as an gclub cicdhornálaíocht a d’éagraigh an FF dó. Bhí suim ag triúr leanaí eile sna healaíona comhraic agus chuaigh an FF i dteagmháil le trí chlub sa cheantar lena fháil amach an gcuirfidís áiteanna urraithe ar fáil. Fuair an triúr leanaí a raibh suim acu sa scéal rochtain saor in aisce ar an gclub agus ar na háiseanna agus níos tábhachtaí fós, tá 3 áit leithdháilte ag na clubanna ar StartBright ar bhonn leanúnach. I ngach cás thacaigh an FF le naisc a chruthaigh muintearas sa phobal.

Ag tabhairt faoi athrú pobail

Tharraing nascadh leis an bpobal aird freisin ar an gcaoi ar thosaigh an t-éascaitheoir teaghlaigh ag plé go polaitiúil ar mhaithe le ceann de na hionaid StartBright áitiúla. Bhí an FF ag obair leis na Teachtaí Dála agus comhairleoirí áitiúla agus iad ag iarraidh trasrian coisithe nó trasrian síogach a fháil taobh amuigh den fhoirgneamh. Mar a mhol bainisteoir an ionaid:

“Tá sí tar éis an tsaincheist a chur chun cinn lena dianseasmhacht. Tá sí ag díriú ar pholaiteoirí agus ar chomhairleoirí chun an obair a dhéanamh. Tá sí beagnach cosúil le droichead idir suíomh ECEC, an pobal agus na polaiteoirí áitiúla”.

Labhair Peter Moss (2007) faoin ngá polaitíocht a thabhairt isteach sa naíolann agus aitheantas a thabhairt do chumhacht na luath-óige agus dóibh siúd atá ag obair inti chun cleachtas daonlathach a chur chun cinn. Is é sin le rá, guth agus cumhacht a fháil agus a úsáid chun athrú a dhéanamh ar mhaithe leis an leas coiteann. Léirigh an sampla amháin sin an tionchar a bhí ag StartBright ar fheabhsú an phobail trí ghníomhaíochtaí daonlathacha an éascaitheora teaghlaigh.

Ag obair mar fhoireann

Tá an t-éascaitheoir teaghlaigh anois lárnach in ionaid StartBright. Dearbhaíonn an bainisteoir in aon ionad amháin luach ról an FF trína mholadh

“is fearr cur chuige an duine amháin – níl tú ag iarraidh a bheith ag caint le daoine éagsúla faoi do chuid fadhbanna nó ceisteanna. Is fearr déileáil le duine sonrach amháin”.

Comhthacaíonn na tuismitheoirí leis sin agus aontaíonn siad 'go ndéanann sé difear an duine amháin sin a bheith agat, toisc go gcoinnítear do ghnó féin príobháideach'. Tá muinín cothaithe ag na bainisteoirí agus na hoideoirí leis na héascaitheoirí teaghlaigh agus mar sin nuair

"chuireann siad i dtreo an Éascaitheora Teaghlaigh iad, bíonn a fhios acu go bhfuil sí iontaofa freisin".

Is é an creideamh i measc bainisteoirí agus oideoirí ECEC gur post luachmhar é an t-éascaitheoir teaghlaigh, go háirithe i gceantar DEIS, áit ar féidir le riachtanais na dteaghlach a bheith ard. Is é an comhdhearcadh atá ann gur fíor an méid seo a leanas mar lárionad ECEC:

"Níl a fhios againn cad a dhéanfaimis gan an ról".

Comhar Naíonraí na Gaeltachta

Tagann an chuid seo sna sala ar an réamhrá stairiúil agus comhthéacsúil a tugadh do Chomhar Naíonraí na Gaeltachta/CNnG roimhe seo. Cuirtear i láthair thíos na sonraí anailísithe a fuarthas ón obair allamuigh in earrach agus i samhradh 2025. Reáchtáladh agallaimh agus grúpaí fócais le baill foirne CNnG, lena n-áirítear baill den Fheidhmeannas, Oifigigh Forbartha agus Bainisteoir na suíomhanna luathbhlianta. Bunaithe ar chur chuige anailís creata, tá an chuid seo bunaithe ar na príomhthéamaí mar a bhí an chuid roimhe seo, ag roinnt torthaí StartBright.

Rialachas, Struchtúir agus Próisis.

Is eagraíocht neamhbhrabúis é Comhar Naíonraí na Gaeltachta atá tiomanta d'oidreachas agus cúram na luath-óige ar ardchaighdeán agus cúram leanaí ar aois scoile ar ardchaighdeán a chur ar fáil i ngach ceantar Gaeltachta agus trí mheán na Gaeilge. Tráth an taighde seo, d'oibrigh CNnG 135 seirbhís lena n-áirítear cúram lae iomlán, cúram iarscoile, clubanna bricfeasta, agus seirbhísí seisiúnacha/naíonraí. Is seirbhísí seisiúnacha/naíonraí iad beagnach leath de na seirbhísí ar fad. Ar bhonn náisiúnta, fostaíonn CNnG breis agus 230 ball foirne laistigh de na seirbhísí sin. Áirítear orthu sin oideoirí luathbhlianta, oibrithe AIM agus bainisteoirí seirbhíse. Ina theannta sin, tá foireann feidhmiúcháin de naonúr agus grúpa de sheachtar Oifigeach Forbartha fostaithe ag CNnG freisin. Tá ceannoifig CNnG lonnaithe sa Cheathrú Rua, i gContae na Gaillimhe, i réigiún na Gaeltachta theas. Tá oifigí réigiúnacha i nDún na nGall, Maigh Eo, le seirbhísí tacaíthe sna contaetha seo chomh maith le Ciarraí agus An Mhí.

Is cuideachta neamhspleách agus carthanas cláraithe é CNnG. Cuireann an Bord Stiúrthóirí/An Bord fis straitéiseach ar fáil in éineacht le maoirseacht oibríochtúil, a threoraíonn an Phríomh-Oifig Feidhmiúcháin/POF agus Foireann Bainistíochta láraithe ina bhfuil ochtar fostaithe. Tá an Feidhmeannas Forbartha Luathbhlianta, mar chuid den fhoireann Bainistíochta, freagrach as seacht n-oifigeach Forbartha atá lonnaithe go réigiúnach ag tacú le seirbhísí áitiúla ECEC. Chomh maith leis an struchtúr bainistíochta sin, tá CNnG freagrach as níos mó ná 130 seirbhís luathbhlianta agus aoise scoile a oibriú, agus oideoirí agus foireann choimhdeach á bhfostú aige. Pléifear ról agus feidhmeanna éagsúla 230 ball foirne CNnG i roinn níos déanaí.

An Bord

Glacann CNnG cur chuige straitéiseach chun an ionadaíocht a uasmhéadú ar fud na n-ochtar comhaltaí atá ar an mBord. Tá trí ainmniúchán ó sheirbhísí á lorg ag CNnG, ceann ó Chúige Uladh, ó Chúige Mumhan agus ansin ceann ó na ceantair eile a oibríonn CNnG. Tá réimse scileanna, eolais agus cúlraí á lorg freisin, mar shampla, eolas ar oideachas, acmhainní daonna, airgeadas, struchtúir agus próisis dhlíthiúla. Tá ionadaíocht ó eagraíochtaí Gaeilge eile á lorg freisin, agus Stiúirthóir amháin mar ionadaí ó Údarás na Gaeltachta.

Físiú Straitéiseach

Ritheann an Plean Straitéiseach reatha don eagraíocht ó 2024 go 2027 agus forbraíodh é thar thréimhse 6 mhí. Ag croílár an phlean tá an tuairim gurb í an Ghaeilge an bronntanas is luachmhaire is féidir a thabhairt do leanbh. Forbraíodh gach gné den phlean straitéiseach leis an sprioc uileghabhálach sin.

Leag an sprioc stádas carthanachta a bhaint amach do CNnG béim ar an ngá le plean straitéiseach. Ina theannta sin, chuaigh an eagraíocht trí thréimhse athraithe agus fáis, mar gheall ar dheireadh nádúrtha a chur le téarmaí oifige roinnt stiúirthóirí, roinnt daoine a chuaigh ar scor, agus leathnú ar sholáthar seirbhíse. Chruthaigh sé sin gá le hathghrúpáil, machnamh a dhéanamh agus breathnú ar an todhchaí. Mar a dúirt rannpháirtí amháin:

"Mar sin, tháinig go leor daoine éagsúla ar bord. D'athraigh daoine éagsúla. D'athraigh na comhaltaí éagsúla go léir agus bhí sé an-soiléir, is dócha, gur ghá dúinn plean straitéiseach a bheith againn amach anseo".

D'iarr CNnG tacaíocht ó eagraíocht shíoraí chun an obair a bhaineann leis an bplean a fhorbairt a chur chun cinn.

Chuaigh an próiseas an-chomhairleach i dteagmháil le comhaltaí an Bhoird agus leis an bhfoireann Feidhmiúcháin. Rinneadh suirbhéanna le baill foirne i ngach ról, agus ar fud na seirbhísí, chun a chinntiú go raibh na torthaí ag teacht leis an eagraíocht ar fad. Bhí cumas na rannpháirtithe páirt a ghlacadh i bpróiseas rúnda, ag tairiscint tuairimí gan chinsireacht, mar thosaíocht ag an mbord agus ag an bhfeidhmeannas.

"Bhí baint an-mhór ag ár mbord, mar a bhí ag an mbainistíocht agus ag na hOifigigh Forbartha, ag gach duine san oifig agus, ansin ag an bhfoireann ar an láthair freisin."

Leagtar amach sa phlean a tháinig as sin sé sprioc straitéiseacha, atá dírithe ar an méid seo a leanas:

- Réimse seirbhísí ardchaighdeáin, sábháilte, cuimsitheacha luathbhlianta agus aoise scoile a chur ar fáil i ngach réigiún Gaeltachta
- Úsáid na Gaeilge, na hoidhreacht agus an chultúir a chur chun cinn, a neartú agus a shaibhriú trí oideachas agus cúram na luath-óige a chur ar fáil
- Bheith i gcomhréir go hiomlán le rialacháin reachtúla
- Dea-chleachtas a fhorbairt i struchtúir agus i bpróisis eagraíochtúla agus rialachais, agus bheith inoiriúnaithe chun freastal ar riachtanais atá ag athrú ag an am céanna
- Foireann ardchaighdeáin a mhealladh agus a choinneáil
- A chinntiú go bhfuil saoráidí ardchaighdeáin ar fáil le haghaidh seirbhísí

Tá sraith eile cuspóirí mar bhonn faoi gach sprioc, rud a fhágann gur féidir na spriocanna straitéiseacha a bhaint amach.

Mar fhealsúnacht uileghabhálach, luaitear an méid seo a leanas sa Phlean Straitéiseach:

"Tugann ár bplean léiriú ar an acmhainn inspioráideach atá ag Comhar Naíonraí na Gaeltachta, díríonn sé ar an bhfís an-láidir atá againn go mbeadh na leanaí ag Croí-lár ár n-obair. Tugann sé léiriú freisin ar an gcumas cruthaithe atá againn dul in oiriúint agus treoraíocht a thabhairt i dtimpeallacht shóisialta, pholaitiúil agus gheilleagrach atá ag athrú go leanúnach. Tabharfaidh an plean treoir dár seirbhísí, beidh muid éifeachtach agus éifeachtúil inár n-obair agus lenár n-acmhainní, agus leas na leanaí mar chéad chuspóir agus mar phríomhchuspóir againn i gcónaí. Prionsabal lárnach sainiúil atá ansin dár n-obair go léir agus dár ngníomhaíochtaí go léir".

Nó, i mBearla,

"Our plan shows the inspirational potential of Comhar Naíonraí na Gaeltachta, it focuses on the very strong vision we have that the children would be at the heart of our work. It also demonstrates our proven ability to adapt and lead in an ever-changing social, political and economic environment. The plan will guide our services, we will be effective and efficient in our work and with our resources, with the welfare of the children as our first and main objective at all times. That is a defining central principle of all our work and all our activities".

Struchtúir Bhainistíochta

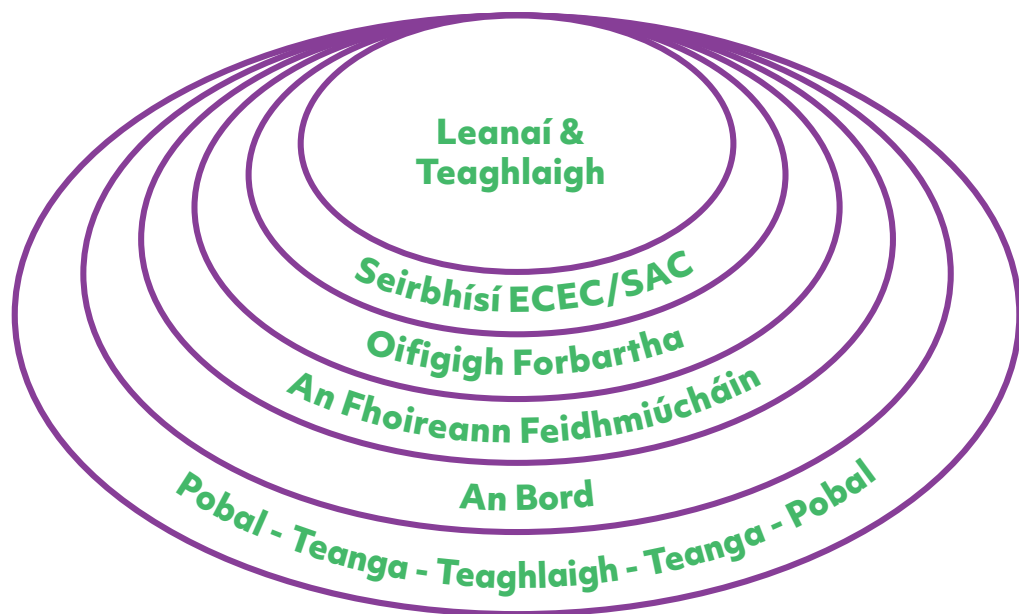
Ag teacht ón mBord, tá an Príomhfheidhmeannach i gceannas ar an bhFoireann Feidhmiúcháin, lena n-áirítear Feidhmeannach Forbartha na Luathbhlianta, Bainisteoir Acmhainní Daonna, Feidhmeannach Teanga, Beartais agus Cumarsáide, agus Bainisteoir Airgeadais. Áirítear ar an bhFoireann Tacaíochta Riaracháin riarthóir airgeadais, riarthóir oifige agus riarthóir cumarsáide, forbartha agus beartais.

Tugadh faoi deara le linn an taighde go bhfuil fás tapa tagtha ar an bhfoireann bainistíochta le blianta beaga anuas, cé go bhfuil gá le hacmhainní breise chun tacú le heagraíocht den mhéid sin. Bhí tuairim ann go dteastaíonn foireann láidir feidhmiúcháin chun 130+ seirbhís agus an fhoireann ghaolmhar go léir a oibriú go héifeachtach. Ina theannta sin, cuireadh in iúl gur cheart foireann acmhainní daonna a bheith ag eagraíocht a fhostaíonn 230 ball foirne, cé go bhfuil bainisteoir acmhainní daonna amháin ag CNnG agus le tacaíocht ón bhFoireann Tacaíochta Riaracháin.

Gné bhreise den fhoireann bainistíochta is ea an grúpa de sheacht n-oifigeach Forbartha a imscartar go réigiúnach, arna dtacú agus arna mbainistiú ag Feidhmeannas Forbartha na Luathbhlianta. Faigheann gach ceann de na seirbhísí luathbhlianta agus aois scoile laistigh de CNnG tacaíocht óna n-oifigigh Forbartha sannta, ina réigiún áitiúil. De réir rannpháirtí taighde:

"is é an príomhról atá acu cáilíocht agus comhlíonadh ár seirbhísí go léir a chinntiú..... leagann siad béim freisin ar chur chun cinn ár dteanga, ar thacaíocht laistigh dár seirbhísí, agus ar a chinntiú go bhfreastalaítear ar riachtanais forbartha na leanaí".

Fíor 4.3: Struchtúr Eagraíochtúil CNnG.

Stádas Carthanúil

Le blianta beaga anuas, rinneadh carthanas cláraithe de CNnG. Bhain na céimeanna ba ghá chun an stádas sin a bhaint amach lenár gcórais oibriúcháin a scrúdú, chun dea-chleachtas a áirithiú maidir le rialachas, bainistíocht agus cuntasacht airgeadais. Cé gur féidir leis an bpróiseas sin obair bhreise gan choinne a chruthú, rinne baill an fheidhmeannais cur síos ar an gcaoi ar gníomhartha tábhachtacha iad sin a d'éascaigh glanadh struchtúir agus próiseas i ndáiríre. Réimse amháin arbh ghá aird a thabhairt air ba ea cumasc iomlán na seirbhísí neamhspleácha bunaidh laistigh de CNnG. De réir mar a leathnaigh CNnG thar na blianta, chuaigh go leor seirbhísí neamhspleácha oideachais agus cúraim luath-óige pobail, atá lonnaithe i gceantair Ghaeltachta, i dteagmháil leis an eagraíocht a bhí ag iarraidh a bheith mar chuid den 'scáth-struchtúr' tacaíochta agus forbartha seirbhíse. Bheadh struchtúir neamhspleácha acu sin, agus dá réir sin, bheadh

a mboird bhainistíochta féin, a gcuntais bhainc féin, a bpárolla féin, etc, acu. Ba neamhrialtachtaí stairiúla iad sin, ar chuir próiseas an Rialálaí Carthanas i dtábhacht gur gá iad a chuíchóiriú.

Cé go raibh gá le cumasc foirmiúil agus 'asamhlú' in eagraíocht CNnG, labhair comhaltaí an fheidhmeannais faoin tábhacht a bhaineann le rannpháirtíocht áitiúil san oibríocht seirbhíse a choinneáil ar bun. Mar sin, cé go bhfuil maoirseacht fhoirmiúil ag CNnG anois, tá coistí tuismitheoirí ag gach seirbhís áitiúil, rud a éascaíonn an guth agus an tacaíocht áitiúil sin do bhainisteoirí agus do bhaill foirne ó theaghlaigh agus ó dhaoine eile sa phobal. Agus léiriú á thabhairt ar an gcur chuige dea-chleachtais sin, leagtar amach i lámhleabhair na gcoistí na ról, agus deighilt na bhfreagrachtaí idir na bainisteoirí áitiúla, na coistí tuismitheoirí agus CNnG mar an comhlacht uileghabhálach a bhfuil freagracht air faoin reachtaíocht, agus faoi chomhaontuithe um maoiniú.

Maoiniú agus Acmhainní

Tagann maoiniú d'obair fhairsing agus éagsúil CNnG ó roinnt foinsí, rud a léiríonn gnéithe uathúla na n-aidhmeanna agus na ngníomhaíochtaí eagraíochtúla, chomh maith le suíomhanna geografacha sonracha na seirbhísí.

Mar is amhlaidh le gach seirbhís rialáilte luathbhlianta agus cúram leanaí ar aois scoile, faigheann CNnG Croímhaoiniú ón Roinn Leanaí, Comhionannais agus Míchumais (RLCM). Tá cúnamh deontais a chuirtear ar fáil trí Chroímhaoiniú dírithe ar thacaíocht a thabhairt do sholáthar seirbhísí ECEC/SAC, rochtain a chur chun cinn do gach leanbh, cáilíocht a fheabhsú, agus é mar aidhm seirbhísí agus an córas níos leithne a dhéanamh níos inbhuanaithe. Tagann na cistí sin faoi roinnt sruthanna: maoinítear an réamhscoil uilíoch ECCE trí Core, mar atá fóirdheontais chun táillí tuismitheoirí a chúiteamh tríd an Scéim Náisiúnta Cúraim Leanaí (NCS). Maoinítear tacaíocht le pá foirne, ailínithe le scálaí pá arna gcinneadh ag an Ordú Rialaithe Fostaíochta (ERO) agus préimheanna pá comhaontaithe bunaithe ar leibhéal cháilíochta oideoirí (i.e. 'breisiú' do phríomhoideoirí iarchéime). I measc na sruthanna breise a bhaineann le bearta dírithe cáilíochta, cuimsithe agus feabhsaithe, tá an tSamhail um Rochtain agus Cuimsiú (AIM), an Scéim um Thosú Comhionann agus an Scéim um Bloic Thógála.

Is féidir le CNnG rochtain a fháil ar thacaíochtaí uilíocha chun cáilíocht an chleachtais a fheabhsú, lena n-áirítear an tseirbhís meantóireachta Tús Níos Fearr tacaíocht agus oiliúint trí Choistí Cúraim Leanaí Contae áitiúla, agus forbairt faoi Scileanna a Chothú, an straitéis lucht saothair, chun tacú le FGL. Is í an deacracht a bhaineann le CNnG le cuid de na tacaíochtaí uilíocha an teorainn maidir leis an nGaeilge. Le linn an taighde, thuairiscigh na

rannpháirtithe go dtáirgtear cuid den ábhar sa dá theanga, agus gur cainteoirí Gaeilge iad roinnt meantóirí, ach is minic, áfach, nach dtairgtear imeachtaí oiliúna ach trí Bhéarla, agus go bhfoilsítear acmhainní trí Bhéarla den chéad uair, agus go gcuirtear moill ar an leagan Gaeilge ar feadh tamaill.

Tá dlúthchaidreamh oibre ag CNnG le hÚdarás na Gaeltachta⁵, a chuireann tacaíocht airgeadais agus oibriúcháin ar fáil. Mar ghníomhaireacht forbartha stáit, agus cosúil le gníomhaireachtaí eile dá leithéid, tá sé de chúram ar an Údarás forbairt gheilleagrach a chur chun cinn, cé go bhfuil sainchúram ar leith ar an Údarás maidir leis na ceantair Ghaeltachta. Cuid de fhreagrachtaí an Údaráis is ea tacú le gnólachtaí áitiúla, fiontair shóisialta agus scéimeanna fostaíochta, agus ag an am céanna féachaint le fiontraíocht agus infheistíocht a mhealladh isteach sna réigiúin. Is é sainchúram an Údaráis, mar ghníomhaireacht forbartha, tacú le forbairt shóisialta, ar nós leithlisiú tuaithe a laghdú, tacú le tionscadail agus infreastruchtúr pobail, agus an ról rithabhachtach atá acu maidir le tacú le forbairt chultúrtha agus teanga na gceantar Gaeltachta.

Tá soláthar seirbhísí luath-óige agus aoise scoile ar ardchaighdeán, inacmhainne agus inrochtana mar thacaíocht d'fhostaíocht réigiúnach, ag cur leis an gcultúr agus leis an teanga, agus ag an am céanna ag éascú aistriú na Gaeilge idirghlúine agus pobalbhunaithe, i réigiúin Ghaeltachta. Is fostóir suntasach é CNnG freisin sna pobail a bhfreastalaíonn sé orthu. Téann caidreamh CNnG/Údarás chun tairbhe don dá thaobh, mar gheall ar ailíniú CNnG le haidhmeanna an Údaráis.

Meastar gur 'fochuideachta mhaoinithe' de chuid an Údaráis é CNnG. Sa ráiteas airgeadais is déanaí uaidh, thug an tÚdarás dá aire "gur

5 Tá maoiniú á fháil freisin ón Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail, go hindíreach, trí Údarás na Gaeltachta chun tacú le CNnG.

formheasadh €619,500 do Chomhar Naíonraí na Gaeltachta a chuireann seirbhís tacaíochta ar fáil do réimse seirbhísí luathoideachais Gaeltachta". Tacaíonn na cistí sin le foireann feidhmiúcháin, oifigí riaracháin, lena n-áirítear na fo-oifigí réigiúnacha, bheith i láthair agus ceadaíonn siad d'oifigigh Forbartha a bheith i láthair. Tacaíonn maoiniú ón Údarás freisin le forbairt ghairmiúil oideoirí ar fud na 135 seirbhís. Gan an maoiniú breise sin ón Údarás, ní bheadh CNnG in ann cuid mhaith dá spriocanna straitéiseacha a bhaint amach, agus na seirbhísí agus tacaíochtaí pobail breise a chur ar fáil a threisiú an luathfhoghlaim agus a neartaíonn an Ghaeilge, ar fud na Gaeltachta.

"Mar sin, bhí an t-ádh linn an maoiniú a fháil chun níos mó oibríthe tacaíochta a fháil, toisc go bhfuil géarghá leis an tacaíocht sin ar an láthair".

Mar atá leagtha amach trí na torthaí sin, is eagraíocht sholúbtha, dhinimiciúil, tiomanta é CNnG, a fhreagraíonn do riachtanais an phobail, ag baint leas as acmhainní éagsúla, chun a spriocanna straitéiseacha a bhaint amach, agus chun freastal ar an iliomad pobal atá laistigh dá shainchúram. Tá sé tábhachtach a aithint, ní hamháin gurb iad príomhsholáthraí seirbhísí ECE agus SAC ar fud go leor réigiún sa Stát, go gcuireann CNnG deiseanna fostaíochta ar fáil: fostaíocht in ECEC, i riarachán, i róil tacaíochta agus forbartha sna réigiúin Ghaeltachta. Tugtar dinimiceas den sórt sin trí ghéire airgeadais, trí dhiongbháilteacht maidir le sruthanna maoinithe a lorg, agus trí chruthaitheacht maidir le maoiniú a shíneadh thar réimse riachtanas. Mar a roinn comhalta feidhmiúcháin amháin, bhí sé sin coitianta ar fud eagraíochtaí agus soláthraithe seirbhíse na gceantar Gaeltachta, 'tá gach eagraíocht gan ar acmhainní agus faoi bhrú'.

Líonrú agus Comhoibriú

Nascadh ar fud Gníomhaireachtaí

Ar fud na gceantar Gaeltachta, tá sé tábhachtach líonrú a dhéanamh i measc eagraíochtaí éagsúla. I gcás CNnG, áirítear leis sin ionadaíocht ar a mBord ó eagraíochtaí Gaeilge eile, lena n-áirítear an tÚdarás. Tá spriocanna comhroinnte agus bealaí solúbtha oibre acu siúd atá ag obair chun an Ghaeilge a chur chun cinn agus chun ceantair Ghaeltachta a fheabhsú; is gníomhaíochtaí iad oibriú i gcomhpháirtíocht, eolas a roinnt, nó daoine a nascadh leis an tseirbhís cheart, líonrú chun acmhainní a leathnú, i dtreo na gcomhspríocanna sin. Le linn an taighde, labhair baill CNnG faoina gcaidreamh le hOifigigh Ghaeilge - Oifig Pleana na Teanga⁶, a rachaidh i dteagmháil le CNnG chun eolas áitiúil a roinnt. Ag am an staidéir seo, bhí 26 limistéar pleanála réigiúnach ann.

Sampla amháin ba ea feasacht Oifigigh ar bhunscoil i sráidbhaile a bhí ag streachailt le líon na scoláirí, agus a raibh eagla air faoina todhchaí. Agus é ag fiosrú na saincheiste, thuairiscigh an tOifigeach go raibh ar go leor tuismitheoirí áitiúla, a bhí ag taisteal chun na hoibre, scoil a úsáid a chuir cúram iarscoile ar fáil; Dá bhrí sin, chláraigh roinnt acu a leanbh i scoil níos mó sa bhaile mór inar oibrigh siad. D'fhéadfadh an acmhainneacht cúram leanaí ar aois scoile a chur ar fáil sa scoil áitiúil leanaí a 'ghabháil' go háitiúil agus a chinntiú go raibh todhchaí na scoile slán. Rinne CNnG, an scoil áitiúil, ionadaithe tuismitheoirí, agus an tOifigeach Teanga iniúchadh ar an bhféidearthacht go mbunófaí seirbhís SAC.

"Rachaidh na hOifigigh Phleanála i dteagmháil linn agus molfaidh siad go gcuirfear tús le seirbhís. Ceist: Cá bhfuil an t-éileamh? Mar sin, an suíomh nua seo, do mhí Mheán Fómhair, chláraigh 9 leanbh sular oscail muid. Is é an dúshlán atá ann foireann a fháil."

6 Tá Oifigigh Teanga fostaíthe ag an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail agus Gaeltachta.

Tá sé ríthábhachtach don phobal i gcoitinne scoil áitiúil a choinneáil ar bun. Tugann scoileanna tuismitheoirí agus daoine eile isteach i sráidbhaile, le héifeachtaí iarmharta do shiopaí agus do sheirbhísí. Is sampla den scoth é sin den mhéid atá á dhéanamh ag na seirbhísí a chuireann CNnG ar fáil chun tacú leis an nGaeilge agus le réigiún na Gaeltachta.

Tacaíocht For-rochtana Teanga

Ag tarraingt ar an éiteas an Ghaeilge a chur chun cinn, oibríonn CNnG clár for-rochtana teanga do sheirbhísí luathbhlianta atá sna ceantair Ghaeltachta. Níl na seirbhísí sin ina gcuid dá n-eagraíocht, agus ní tumoideachas Éireannach iad, nó ní tumoideachas muiníneach Éireannach iad. B'fhéidir nach bhfuil Gaeilge ag a gcuid oideoirí, nó nach bhfuil muinín acu as a gcuid Gaeilge, b'fhéidir gur seirbhísí príobháideacha nó pobalbhunaithe iad – ní bhaineann na saincheisteanna sin le hábhar. Rud atá tábhachtach ná gur seirbhísí luathbhlianta Gaeltachta iad ar mian leo eispéireas teanga saibhríthe a fháil do na leanaí atá ag freastal orthu.

Cuireann éascaitheoirí ó CNnG ceardlanna agus ábhair thacaíochta ar fáil do na seirbhísí sin agus tugann siad cuairt ar shuíomhanna, ag solátharseisiún 40 nóiméad gach seachtain thar thréimhse míonna. Cuireann éascaitheoirí clár gníomhaíochtaí teanga agus cultúir ar fáil lena n-áirítear amhránaíocht, damhsa, spórt, scéalaíocht, puipeadóireacht, drumadóireacht, drámaíocht, etc.

"Sea, chun blaiseadh den Ghaeilge a thabhairt dóibh... agus na huirlisí a thabhairt dóibh... chun go mbeidh suim acu inti... roinnt de na múinteoirí, bheadh Gaeilge bhunúsach acu, ach níl an inniúacht acu í a úsáid".

Tá an cur chuige dírithe ar thuismitheoirí, leanaí agus baill foirne i seirbhísí Gaeltachta a

spreagadh chun an Ghaeilge a fhorbairt agus a úsáid. Baineann tríocha seirbhís tairbhe faoi láthair as an tacaíocht for-rochtana sin atá urraithe ag an roinn rialtais atá freagrach as an nGaeilge a chur chun cinn⁷.

Foireann, Bainistíocht agus Ceannaireacht

Mar a luadh níos luaithe, feidhmíonn CNnG mar charthanas cláraithe leis an mBord ag tacú le struchtúr bainistíochta feidhmiúcháin agus riaracháin, a thacaíonn le feidhmiú 135 seirbhís luathbhlianta agus cúraim leanaí ar aois scoile. Oibríonn grúpa breise éascaitheoirí áitiúla le seirbhísí luathbhlianta nach mbaineann le CNnG mar ambasadóirí teanga agus cultúrtha. Leagfar amach sa roinn seo na ról agus na freagrachtaí éagsúla ar fud CNnG, agus plé á dhéanamh ar nuálaíochtaí ceannaireachta agus bainistíochta.

Foireann Tosaigh

Ag croílár CNnG tá feidhmiú seirbhísí ar ardchaighdeán a thacaíonn le leanaí agus teaghlai sa Ghaeltacht. Mar léiriú ar aghaidh ECEC in Éirinn, tá oideoirí cáilithe ag gach seirbhís luathbhlianta, ó CNC Leibhéal 5 go sealbhóirí céime, agus cuid acu ag leibhéal MA. Glacann an fhoireann sin ról na nOideoirí, na bPríomh-Oideoirí, na mBainisteoirí. Mar léiriú ar straitéis náisiúnta chun cuimsiú in ECEC a fheabhsú, fostaíonn CNnG oibrithe AIM freisin.

Níl na critéir maidir le cáilíochtaí foirne chomh sriantach céanna ag seirbhísí aoise scoile. Lorgaíonn CNnG baill foirne ag a bhfuil leibhéal CNC ach níl siad i gcoinne daoine a thabhairt isteach sna cláir sin a bhféadfadh sé nach bhfuil cáilíocht acu, ach a bhfuil Gaeilge láidir acu, agus spéis acu sa réimse. Ón taithí a fuarthas, bhí na rannpháirtithe ar aon intinn gur bealach é sin chun baill foirne a 'fhás' a dtagann méadú ar a spéis trína dtaithe oibre. Mar gheall ar an

7 Is í sin an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail agus Gaeltachta faoi láthair.

gcur chuige foriomlán maidir le tacú le huasoiliúint, tá oibrithe a tháinig chuig an eagraíocht gan aon cháilíocht, ach a raibh spéis acu sa teanga, cáilithe anois mar Oideoirí Luath-Óige, cuid acu ag dul ar aghaidh chuig róil cheannaireachta san eagraíocht.

Tá freagracht fhoriomlán ar bhainisteoirí seirbhíse áitiúla as a suíomh aonair a reáchtáil go héifeachtach. Áirítear leis sin tacaíocht a thabhairt don fhoireann, maoirseacht a dhéanamh ar phleananna agus ar chleachtas oideolaíoch, tuismitheoirí a mhealladh agus tacú leo. Go criticiúil, is faoin mbainisteoir atá sé a chinntiú go gcomhlíonann an suíomh rialacháin agus caighdeán oideachais. Mar a tugadh faoi deara roimhe seo, is leibhéal tábhachtach tacaíochta agus meantóireachta é ról na nOifigeach Forbartha do bhainisteoirí socraithe.

Tacaíocht Oibríochtúil

Is gnóthas casta é seirbhís rialáilte luathbhlianta a oibriú in Éirinn, lena mbaineann raon tascanna ó thascanna oideolaíocha (foghlaim leanaí), go tascanna gaolmhara (le teaghlaigh, le baill foirne) go cúraimí airgeadais agus riaracháin. I gcomhthéacs an-rialaithe, is ról an-éilitheach é comhlíonadh na rialachán reatha a áirithiú, a bheith cothrom le dáta leis na próisis chigireachta agus leis na caighdeáin oideachais, foireann a earcú agus a ionductú, agus sonraí fíor-ama a sholáthar do chomhlachtaí cistiúcháin ag an am céanna. Is oibríochtaí aonair neamhspleácha iad formhór na seirbhísí luathbhlianta in Éirinn, rud a chiallaíonn gur duine aonair a bhíonn i gceist leis na cúraimí sin de ghnáth.

Le samhail CNnG, lena dtugtar le chéile roinnt seirbhísí faoi struchtúr bainistíochta amháin, éascaítear barainneacht scála nach bhféadfadh seirbhísí neamhspleácha a chruthú riamh. Trí struchtúr riaracháin lárnach a bhunú, éascaítear 'ardú' na gcúraimí riaracháin ó bhainisteoirí áitiúla go foireann riaracháin speisialaithe a bhfuil an tacar scileanna is gá acu chun na

cúraimí sin a bhainistiú ar bhealach níos éifeachtaí. Is é ról gach baill de CNnG tacú le forbairt agus soláthar seirbhísí luathbhlianta ar ardchaighdeán, trí mheán na Gaeilge. Áirítear leis sin an fhoireann feidhmiúcháin agus an grúpa tacaíochta riaracháin. Mar a dúirt Oifigeach Forbartha amháin:

*"Agus is dóigh liom, mar a dúirt muid níos luaithe. * Bainimid ualach an pháipéarachais ón bhfoireann ... is é an saineolas oideoirí a bhfuil an saineolas acu. Tá siad dírithe ar na leanaí agus ar a dtuismitheoirí. Agus sílim gurb é sin an fáth a bhfuil caighdeán an-ard oideachais agus cúraim ag go leor dár seirbhísí".*

Is córas é an córas ECEC in Éirinn atá fóirdheonaithe go mór ag an Roinn Leanaí (RLCM), agus cé go bhfáiltítear roimhe, tá ionchais shuntasacha tuairiscithe ag baint leis an maoiniú sin. Is réimse é sin a bhaineann tairbhe as foireann feidhmiúcháin láraithe ag a bhfuil tacair scileanna speisialaithe. Sa chás sin, déantar tuairisciú do chisteoirí, mar aon leis na cúraimí bainistíochta airgeadais ó lá go lá, a 'bhaint' d'ualach oibre bainisteoirí luathbhlianta, iad siúd a bhfuil géire airgeadais acu, ag tabhairt faoi na cúraimí sin go héifeachtúil thar ceann seirbhísí áitiúla. I gcomhráite le hOibrithe Forbartha, bhí a dtuairimí ar an tionchar ar na socruithe, trí na cúraimí sin sin a bhaint, ina bpointe comhrá:

"Tacaíodh leis an bhfoireann chun HIVE, maoiniú, ceistneoirí a chomhlánú, ionas gur féidir leis an bhfoireann am a thabhairt do leanaí, don fhoireann agus do theaghlaigh. Fáil réidh le páipéarachas d'am riaracháin..."

"Is cinnte gur rud é sin a bhainfinn triail as agus a chinntiú go bhfágfaí an maoiniú Hive ar fad ag taobh amháin agus go dtabharfaí é do dhuine eile chun déileáil leis, agus go bhfágfaí an t-oideachas agus an obair leis na leanaí agus lena dtuismitheoirí faoi na hoideoirí."

"Tá a fhios agat go ndéileálann riarthóir leis an ualach riaracháin ag a bhfuil na scileanna sine agus ansin an t-eolas oideolaíoch agus an obair le teaghlaigh... is féidir leis na bainisteoirí an spás sin a líonadh agus a gcuid ama a thabhairt don spás sin."

Ceannaireacht in Earcaíocht agus Coinneáil

Is sampla eile, seachas seirbhísí aonair a dhéanann oideoirí nua a earcú agus a ionduchtú, bainistíonn bainisteoirí acmhainní daonna láraithe a bhfuil eolas speisialaithe aige ar dhlí na fostaíochta agus ar dhea-chleachtas maidir le hearcaíocht, ionduchtú agus coinneáil, é sin ar fud na heagraíochta ar bhealach córasach straitéiseach. Bhí sé seo mar chuid den phlé a rinneadh le linn an taighde.

Is eol go maith go bhfuil géarchéim earcaíochta agus coinneála sa réimse ECEC. Is féidir le láimhdeachas foirne a bheith chomh hard le 40% i seirbhísí cúraim lae iomláin. Cé go mbíonn deacrachtaí ag gach suíomh oideoirí cáilithe luath-óige a earcú, tá dúshlán breise ag CNnG nach mór do na hoideoirí a bheith ina gcainteoirí líofa Gaeilge. Le linn an staidéir sin, tuairiscíodh go ndearnadh iarracht shuntasach foireann a earcú agus a choinneáil. Mar gheall ar bhainisteoirí acmhainní daonna a bheith i láthair, cuireadh próiseas struchtúrtha earcaíochta, ionduchtúcháin, tacaíochta leanúnaí agus maoirseachta i bhfeidhm chun a chinntiú go socródh an fhoireann isteach san eagraíocht agus ina ról féin, go mbraitheann siad go dtacaítear leo, agus go gcuirtear ar a gcumas éiteas agus cur chuige CNnG a oiriúnú. Cuireadh i dtábhacht freisin go bhfuil meas ag an eagraíocht ar an bhfoireann a chuireann le forbairt leanúnach na heagraíochta.

"Is léir go bhfuil bainisteoirí acmhainní daonna againn faoi láthair agus gheobhaidh gach ball foirne Conradh agus a gcuid dualgas, agus ansin rachaidh na

hOifigigh Forbartha tríd an gconradh agus a gcuid dualgas leo nuair a thosódh siad linn. Mar sin, cuimsítear leis sin do chóid iompair, gach rud nach mór déileáil leis láithreach bonn le cruinnithe tacaíochta, ionas go n-oibreoidh sé ón mbun aníos".

Tugtar aghaidh ar cheist na coinneála trí straitéis ilghnéitheach. Sprioc de chuid CNnG is ea go mbeidh cruinnithe rialta tacaíochta agus maoirseachta ag an bhfoireann ar fad. Cumasaíonn struchtúr na n-oifigeach Forbartha laistigh den eagraíocht, a thugann cuairt go rialta ar shuíomhanna, an próiseas seo.

*"Mar sin, tá a fhios ag ár bhfoireann, uair sa mhí, más oideoir thú, go suífidh síos le do phríomhoide, agus go rachaidh tú trí gach rud agus aon rud a d'oibrigh i ndáiríre, ó dhearfach go diúltach, an rud a d'oibrigh i ndáiríre, an rud nár oibrigh ... nuair is gá dúinn feabhas a chur ar an méid is gá dúinn a chur leis. Tarlaíonn sé sin uair sa mhí. Tá sé sin taifeadta. * Ansin tagann an tOifigeach Forbartha isteach ... suífidh sí síos leis na príomhoideí ansin, uair sa mhí, agus rachaidh sí tríd an méid a thabharfaidh siad ar aghaidh chuici."*

"Mar sin, sílim gur dócha gurb é sin ceann de na rudaí is fearr a oibríonn dúinn..... tacaíocht agus tacaíocht leanúnach a thabhairt do chruinnithe a oibríonn ar an talamh i ndáiríre mar go mbraitheann gach duine go bhfuil guth acu nó go gcloistear iad, agus go bhfuil ionchur acu sa tseirbhís agus sna seirbhísí iarbhrí i gcoitinne."

"Mar sin, tá an deis sin againn oibriú leis an bhfoireann. Ach faighimid aiseolas uathu freisin maidir leis an méid a theastaíonn uathu chun cabhrú leo i rith na bliana.. Tá sé sin an-tábhachtach."

Feabhsaítear cultúr dearfach na forbartha gairmiúla trí uasoiliúint mhaoinithe ag leibhéal CNC 5-8. Íocann CNnG agus An Roinn (Íocann

an dá eagraíocht 50% de na costais) na táillí teagaisc iomlána i gcás fostaithe ar mian leo a gcáilíocht fhoirmiúil a uasghrádú. Le linn an taighde, tuairiscíodh go bhféadfadh baill foirne dul isteach san eagraíocht trí sheirbhís aoise scoile, réimse nach dteastaíonn cáilíocht fhoirmiúil ina leith faoi láthair. Is féidir tacú leo ansin, trí uasoiliúint, chun bogadh isteach i gceann de na seirbhísí luathbhlianta; féadfaidh daoine eile páirt a ghlacadh le leibhéal 5 nó 6 agus iad féin a uasoiliúint go céim, ag bogadh isteach i ról cheannaireachta i suíomhanna, nó i bpoist oifigigh forbartha. Is fianaise é sin ar straitéis earcaíochta na heagraíochta - oideoirí luathbhlianta atá líofa sa Ghaeilge a lorg; nó Gaeilgeoirí áitiúla a bhfuil spéis acu sa réimse oibre sin a earcú, ansin tacú leo uasoiliúint a dhéanamh sa ghairm.

"Déanaimid iarratas ar mhaoiniú ón Roinn chun tacú linn lenár n-oiliúint, agus, mar shampla, na cúrsaí atá ar leibhéal 5 nó 6. Go deimhin, aon chúrsaí atá á gcur ar fáil againn i rith na bliana, iad sin a mhaoiniú i bpáirt. Mar sin, íocann siad 50% agus íocann CNnG an 50% eile."

Tugtar tacaíocht d'Fhorbairt Ghairmiúil Leanúnach do na hoideoirí trí cháilíochtaí foirmiúla, mar a tugadh faoi deara, ach freisin trí na hoifigigh Forbartha ag cruthú agus/nó ag foinsíú éascaitheoirí chun seisiúin spéise a chur ar fáil don fhoireann. Seachtadtar seachtain do FGL tiomnaithe i mí an Mheithimh agus i mí Lúnasa, ag deireadh agus roimh thús chlár ECCE. Tugann na seachtainí sin am freisin do dheireadh na bliana agus tús na bliana páipéarachas, tuairisciú agus ansin, pleanáil. Tá na hábhair bunaithe ar leasanna foirne agus chun réimsí cleachtais a tháinig chun cinn i rith na bliana a chumhdach, mar gur gá aird bhreise a thabhairt orthu. Mar a thug rannpháirtí faoi deara:

"Ach faighimid aiseolas uathu freisin maidir leis an méid a theastaíonn uathu chun cabhrú leo i rith na bliana. Tá sé sin an-tábhachtach."

Tionscnamh Tuarastail an tSamhraidh

Maidir le coinneáil, agus anailís á déanamh ar phatrúin fágála na foirne, ba léir go raibh an briseadh san fhostaíocht i rith an tsamhraidh ina phointe criticiúil maidir le caillteanas foirne. Cé go n-oibríonn CNnG go leor seirbhísí bliana iomláine, mar thoradh ar an iliomad seirbhísí seisiúnacha a dhúnann don samhradh, bhí an fhoireann 'ag dul ar an dól' le sochair dhífhostaíochta a fháil thar an sos 8 seachtaine. Cé gur coinníodh a bpoist do na baill foirne sin do mhí Mheán Fómhair seo chugainn, ba í an tréimhse ama sin an briseadh ba mhó san fhostaíocht agus réimse ar ghá aghaidh a thabhairt air. Ba é an dúshlán a bhí ann, cé nach raibh siad ag obair, go bhféadfadh roinnt baill foirne ról a ghlacadh in áiteanna eile - sa mhiondíol, san fháilteachas, agus ansin gan filleadh i mí Mheán Fómhair. Cé go raibh siad 'ag dul ar an dól' bhí siad srianta ó thaisteal freisin. Ní raibh an scéal foirfe do dhuine ar bith a bhí páirteach ann.

Tar éis anailís a dhéanamh ar na deacrachtaí a bhí ann don fhoireann agus don eagraíocht araon, mhol CNnG cur chuige nua don bhord agus don fhoireann, mar bhealach chun foireann agus seirbhísí a choinneáil agus tacú leo go ginearálta. Maoinítear seirbhísí seisiúin ar feadh 38 seachtaine in aghaidh na bliana, rud a fhágann go bhfuil easnamh de 12 sheachtain le cumhdach. Bhí ceithre seachtaine de phá saoire i gceist leis an straitéis, trí seachtaine de FGL, am íochta, ansin cúig seachtaine de 'phá samhraidh'. Cé go dtairgtear pá an tsamhraidh seo ar ráta laghdaithe, is fearr é ná na sochair a thairgfí, agus go rithábhachtach, coinnítear oideoirí ar an bpárolla.

Ba é an argóint chun tacú leis an tionscnamh sin go raibh am agus acmhainní suntasacha tiomnaithe d'earcú agus ionduchtú foirne, go raibh gá le hacmhainní comhchosúla chun foireann mhaith a choinneáil a raibh meas ag CNnG orthu. Mar sin féin, chun é sin a bhaint amach, b'éigean acmhainní a thiomsú ó áiteanna eile. Chuaigh an fhoireann

feidhmiúcháin chuig gach suíomh, labhair siad leo faoin straitéis, mhol siad comhthiomsú acmhainní chun go n-oibreodh an tionscnamh sin. Mar a thuairiscítear i gceann de na feidhmeannaigh:

"Chruthaíomar foirmle atá cothrom do gach seirbhís, agus a ritheann as buiséid bhuiséad an tsocraithe féin. Chomh maith leis sin, cuirimid le pá máithreachais, níos mó ná 26 seachtaine. Spreagann sé an fhoireann chun fanacht linn."

Ina theannta sin, labhair an duine seo faoi meas a bheith ar na foirne, é sin a dhéanamh follasach sin go bhfuil siad ag iarraidh na daoine maithe a bhfuil siad ag obair leo a choinneáil:

"Ní méid mór é an pá a íoctar; Is féidir pá an tsamhraidh a íoc. Baineann sé le luach a chur ar an bhfoireann, le cearta, le meas, le cothromas don fhoireann."

Labhair ball eile den fhoireann feidhmiúcháin go ginearálta faoin tsaincheist choinneála, á leagan amach ar bhealach níos leithne don earráil níos leithne, ná CNnG díreach:

"Foireann a fháil agus a choinneáil – dúshlán teanga chomh maith le cáilíochtaí. Ach tá an choinneáil ollmhór agus tá sé ollmhór daoine a thabhairt isteach sna luathbhlianta, agus go dtí an t-am sin, sílim, ós rud é go bhfuil an stádas céanna acu agus atá ag ár múinteoirí bunscoile náisiúnta, agus go dtí go mbeidh meas, sílim, ag ár Rialtas air go leor chun beart a dhéanamh de réir a bhriathair, aitheantas comhionann a thabhairt dúinn."

Tacaíocht Dea-Chleachtais

Ról uathúil atá i láthair in CNnG is ea na hOifigigh Forbartha (OF). Mar a luadh cheana, tá an grúpa foirne seo á bhainistiú ag ball den Fhoireann Feidhmiúcháin agus tá siad lonnaithe go réigiúnach. Sanntar grúpa seirbhísí ECEC/

SAC do gach Oifigeach laistigh dá réigiún agus tá sé de fhreagracht air tacú le gach seirbhís feidhmiú ar ardchaighdeán, agus an Ghaeilge á cur chun cinn ag an am céanna. Ról breise atá ag OF is ea acmhainní a chur ar fáil do shuíomhanna, a bheidh le roinnt le teaghlach. Glacann CNnG cur chuige teaghlachbhunaithe i leith tacaíocht teanga, agus déantar acmhainní saincheaptha a dháileadh trí shuíomhanna ar theaghlach áitiúla.

Is féidir le seirbhísí a bheith ag súil go dtabharfaidh OF cuairt orthu gach 4 go 6 seachtaine, ach déanfar cuairteanna níos minice a phleanáil de réir mar a éilíonn riachtanais na seirbhíse:

"Idir 4 agus 6 seachtaine. Braitheann sé arís, d'fhéadfá dul i mbun seirbhíse faoi dhó sa mhí, 3 huair sa mhí, ag brath ar riachtanas, d'fhéadfadh go mbeadh fadhb acu. B'fhéidir go mbeidh tacaíocht ag teastáil uathu. B'fhéidir go mbeadh deacracht acu, fiú le saincheisteanna iompraíochta, leis an leanbh nó an t-aistriú nó rud éigin chomh mór sin i ndáiríre, go ginearálta, déanaimid iarracht a bheith chomh cothrom agus comhionann le gach duine agus is féidir linn. Is mian linn an leibhéal céanna tacaíochta a bheith againn ar bhonn uilechoiteann."

I measc na réimsí ar a ndíríonn OF, tá: straitéisí chun fáilte a chur roimh theaghlach nua agus chun leanaí a lonnú ina suíomh; pleanáil agus soláthar cleachtas oideolaíoch iomchuí; a áirithiú go mbeidh seirbhísí ullmhaithe go maith le haghaidh cigireachtaí ó na comhlachtaí maoirseachta éagsúla; tacú le bainisteoirí ina ról mar mhaoirseoirí foirne; tacú le baill foirne nua trína bpróiseas ionductúcháin; riachtanais oiliúna oiriúnacha a shainaithint, in éineacht leis an bhfoireann; agus chun na tacaíochtaí agus na hacmhainní a shainaithint a theastaíonn ón bhfoireann nó ón tseirbhís chun bonn a chur faoin dea-chleachtas. Mar bhainisteoir seirbhíse amháin, leag sé béim ar an méid seo a leanas:

"Agus, ach is dóigh liom gurb é an chéad sraith eile é, nach bhfuil sé á fhorfheidhmiú, níl na hOifigigh Forbartha ann mar fhorfheidhmitheoirí, ach tá siad ann chun a chinntiú go bhfuil cáilíocht ann."

Pléadh an cur chuige a ghlac OF le rannpháirtithe taighde. Cuirtear ról OF i láthair go mór mar mheantóir, ag tacú le dea-chleachtas, ag tarraingt ar a n-eolas óna dtaithí féin, ag amanna cuir chuige samhaltaithe i gcomhréir le héiteas agus luachanna CNnG. Cuid thábhachtach den ról is ea dámh a fhorbairt, ionas gur féidir le hoideoirí dúshláin a phlé go hoscailte. Go raibh an OF ina oideoir san am atá thart, ag obair i suíomhanna, tacaíonn sé le caidreamh, comhbhá agus tuiscint a chothú. Ceann de na cuir chuige chomhroinnte a ghlacfaidh sí, dá mba rud é go mbeadh dúshlán bunaithe ar chleachtas á roinnt ag oideoir:

*"Féach, táim ag streachailt leis sin. Níl mé i ndáiríre láidir sa réimse seo. * Agus ansin, nuair a bhíonn a fhios agat nach bhfuil na réimsí láidir ... Mar sin, tiúnaimid isteach sna réimsí sin a bhfuil siad ag streachailt leo agus faighimid bealaí chun tacú leis sin, cibé acu féachaint ar a n-oiliúint, nó an ghníomhaíocht a dhéanamh go fisiciúil leis na leanaí ar ár gcéad chuairt eile ... a bheith ann agus a bheith ar an leibhéal céanna agus iad a thaispeáint mar, bhuel, seo mar a dhéanann tú é. Mar sin, níl ann ach iad a nochtadh do bhealaí éagsúla chun rudaí a dhéanamh ionas gur féidir leo an mhuinín a mhothú."*

Roinn OF eile gnáthchuart:

"Thabharfainn cuairt ar an tseirbhís. Rachainn isteach sa seomra folctha. Labhróinn leis na cailíní. Labhróinn leis na leanaí, tá a fhios agat.. B'fhéidir go mbeadh rud éigin ar siúl acu an lá sin, b'fhéidir go mbeadh go nglacfa páirt agus a bheith páirteach i rudaí mar sin, agus ansin go luafaí [Ainm] b'fhéidir do chruinnithe. Ansin,

rachfá tríd, tá a fhios agat, má bhí aon mholtaí acu, nó má bhí aon rud acu a bhféadfadh beagán cabhrach nó tacaíochta a bheith ag teastáil uathu ina leith, agus suífeá síos leo."

Bhí comhrá ag na rannpháirtithe faoi ról tairbhíúil OF agus faoi na difríochtaí idir seirbhísí ECEC/SAC faoi CNnG agus seirbhísí neamhspleácha. Labhair siad faoin leibhéal tábhachtach tacaíochta a thugtar do bhainisteoirí seirbhíse, go seiceálann siad dúshláin, ar fhiosruithe, gur bord sondála iad agus gur foinse athdhearbhaithe agus spreagtha iad. Tugadh faoi deara nach bhfuil an leibhéal tacaíochta sin ag bainisteoirí seirbhísí neamhspleácha.

"Baineann siad go leor den ualach díom má bhíonn aon fhadhbanna nó aon rud eile agam."

"...ach is dóigh liom go bhfuil sé i gcúl d'intinne a fhios a bheith agat go mbíonn an tacaíocht ann i gcónaí. Tá duine éigin os do chionn i gcónaí."

Bhí na rannpháirtithe ar aon intinn gur luaigh seirbhísí a chuaigh isteach in CNnG an leibhéal tacaíochta nach bhfuair siad roimhe seo agus gur dhíol sásaimh dóibh é; go raibh sé seo ina mhealladh chun dul le CNnG.

"B'fhéidir go dtagann a lán de na seirbhísí a théann i dteagmháil linn faoinár scáth, tá siad ag streachailt leis an tacaíocht sheachtrach sin, b'fhéidir, ... Is mian le daoine duine éigin a bheith acu ar féidir leo dul ina mhuinín/muinín, seasamh leo agus na saincheisteanna a oibriú amach."

Forbairt Foirne

Mar chuid den straitéis chun seirbhísí ardchaighdeáin leanbháilnacha a sholáthar, tá fócas láidir ag CNnG ar thacú le forbairt ghairmiúil na foirne. Mar a tugadh faoi deara

roimhe seo, maoinítear deiseanna chun cáilíochtaí foirmiúla a uasoiliúint go hiomlán don fhoireann. Forbraíodh cur chuige struchtúrtha freisin chun oiliúint a chur ar fáil do ghrúpaí foirne, bunaithe ar réimsí sainaitheanta. Lorgaíonn Oifigigh Forbartha ábhair ó oideoirí agus/nó ó áiteanna a bhfuil aird ag teastáil uathu, óna gcuariteanna ar shuíomhanna. Soláthraítear iad sin trí sheisiúin stíle ceardlainne.

"Faigheann tú go leor deiseanna chun tú féin a fheabhsú, chun uasoiliúint a dhéanamh le tacaíocht airgeadais."

"Is dóigh liom go labhróidh mé faoin ardchaighdeán, faoin oideachas agus faoin gcúram. Sílim go mb'fhéidir gurb é an oiliúint agus an tacaíocht ar an talamh é. Mar sin, sílim go n-oibríonn sé sin go cinnte i dtreo an oideachais, cháilíocht an oideachais agus an chúraim atá á fháil ag ár leanaí. Toisc go bhfuil níos mó againn. Tá córas againn ar féidir linn tacú leis beagán níos mó."

Saintréith spésiúil de chuid CNnG is ea an taithí choitianta a bhíonn ag baill foirne a bhogann tríd an eagraíocht, ó phoist ar leibhéal iontrála, go ról cheannaireachta, an bealach ar fad tríd.

"...mo ról mar mhúinteoir. ...ansin chuaigh mé ar aghaidh chun bheith i mo bhainisteoir ar an tseirbhís, ach cuireadh an oiliúint ar fáil ... Bhí CNnG ann i gcónaí chun tacú leat uasoiliúint agus fás a dhéanamh... mo chéim a chríochnú..."

Thosaigh go leor de na hoifigigh Forbartha mar oideoirí i suíomhanna luathbhlianta, ansin rinneadh bainisteoirí díobh, sular bhog siad isteach i ról an oifigigh. Tugadh an t-eolas oibre sin ar an saol sna seirbhísí chun suntais mar thairbhe do na hoifigigh, agus chun go mbeadh a fhios ag bainisteoirí seirbhíse gur shuigh siad ina gcathaoir, gur shíuil siad a gcosán, agus gur

féidir leo leas a bhaint as an eolas sin ó thaithí agus iad ag meantóireacht agus ag tabhairt comhairle do bhaill foirne eile.

"...deis a fháil tosú, b'fhéidir ar leibhéal áirithe, agus ansin fás leis an gcuideachta. Agus sílim tuiscint a fháil ar an gcaoi a mbraitheann múinteoirí, agus a bheith i d'oideoir féin sa ról sin agus ansin ag fás de réir a chéile, ansin i mbainistíocht. Sílim go gcuidíonn sé sin go le gur muidne an tacaíocht."

Labhair roinnt rannpháirtithe faoi bhraistint CNnG mar áit chomhchoiteann, spás ina mbraitheann gach ball foirne gur féidir leo cur leis, go gcuirtear fáilte roimh a dtuairimí.

"Táimid go léir le chéile sa réimse seo, mar shampla, d'fhéadfadh leibhéal éagsúla tacaíochta agus freagrachta a bheith againn. Ach tá meas ar gach duine agus ... tá siad le feiceáil, le cloisteáil agus tá guth acu agus tá ionchur acu, is páirtithe leasmhara san eagraíocht linn iad go bunúsach."

Is féidir an tuiscint sin ar chomhtháthú a fheiceáil sa chaoi a rannchuidíonn an fhoireann ar bhealaí éagsúla, thar an méid a d'fhéadfadh a bheith i gceist lena dteideal nó lena gcur síos ar an bpost. Go háirithe, nuair a bhí plé á dhéanamh ar eagrú agus seachadadh suíomhanna áitiúla, agus ar fheabhsuithe cáilíochta, tháinig an bhraistint chun cinn go roinnfí eolas agus smaointe ar fud an phobail cleachtais.

"Mar sin, is dóigh liom gurb é sin an chaoi a dtiomsaítear a lán dár mbeartais agus dár nósanna imeachta, agus an chaoi a bhfuil siad coigeartaithe, toisc go bhfuilimid ag foghlaim ó rudaí éagsúla atá ag tarlú sna réigiúin éagsúla go léir, sna suíomhanna éagsúla go léir."

Dúshlán maidir le huasoiliúint

Is gairm speisialaithe é tacú le luathfhoghlaim agus forbairt leanaí; sa réimse sin, is speisialacht eile é a bheith ag obair i gcomhthéacsanna tumoideachais teanga a aithnítear go maith sa litríocht, sa taighde agus sa bheartas (Jones, 2023; Ó Duibhir & Thuairisg, 2019). Tá sé rithábhachtach ansin, d'oideoirí luath-óige, atá ag obair i gcomhthéacsanna tumoideachais Gaeilge chun staidéar agus uasoiliúint a dhéanamh i gcúrsaí lán-Ghaeilge, iad féin a fhoghlaim faoin dea-chleachtas sa luath-thumoideachas teanga. Soláthraíonn na Boird Oideachais agus Oiliúna, comhlachtaí stáit a dhíríonn ar ghairmoiliúint, cúrsaí oideachais luath-óige CNC leibhéal 5 agus leibhéal 6 ar fud na tíre. Bhí Bord Oideachais agus Oiliúna na Gaillimhe agus Ros Comáin in ann breisoiliúint a chur ar fáil trí mheán na Gaeilge i ndeisceart Chonamara, agus tá roinnt baill foirne tar éis leas a bhaint as seo. Ní mór d'oideoirí lasmuigh de Chontae na Gaillimhe, agus dóibh siúd atá ag iarraidh uasoiliúint a dhéanamh go leibhéal céime, dul chun cinn a dhéanamh i gcúrsaí Béarla. D'aithin rannpháirtithe taighde gur dúshlán agus bac ar leith é sin do lucht saothair ECEC a bhfuil Gaeilge acu. Is trí mheán na Gaeilge a cuireadh CNnG ar fáil arbh fhearr leis go mbeadh gach cúrsa oiliúna ar siúl.

*"...ach bhí sé deacair rochtain a fháil ar chúrsaí trí mheán na Gaeilge. * Is féidir leis an teanga a bheith ina bacainn..."*

Agus iad ag pleanáil dá n-oiliúint inmheánach féin, is tosaíocht í an fhorbairt ghairmiúil atá beartaithe acu le hoideoirí agus d'oideoirí, ag cinntiú go ndéantar é seo a sholáthar i nGaeilge arís. Tá sé rithábhachtach oiliúint a chur ar an bhfoireann i dteanga a gcleachtais ó lá go lá chun gur féidir cuir chuige nua a chur i bhfeidhm ar bhealach níos éasca sa chleachtas. Tá meas aige freisin ar an nGaeilge mar theanga na heagraíochta, agus ar an straitéis fhoriomlán

chun an teanga a chothú.

"Sin an fáth a ndéanaimid iarracht i ndáiríre ár n-oiliúint trí mheán na Gaeilge a chur ar fáil, nuair is féidir, a oiread agus is féidir, agus is dóigh liom go mbeadh sé an-dian ar an oiliúint sin a oiread agus is féidir. Ach sin an fáth a deir mé níos luaithe, d'fhéadfadh sé a bheith ina dhúshlán, tá a fhios agat, oiliúnóirí a bhfuil an teanga acu a fháil. Is é an chúis leis sin, déanaimid iarracht ár ngnó ar fad a dhéanamh trí Ghaeilge, déanaimid ár gcleachtas trí Ghaeilge, agus má mhothaímid tríd é sin a dhéanamh, táimid dílis d'éiteas na heagraíochta agus don mhéid atáimid ag iarraidh a dhéanamh, agus is é sin an teanga a chothú agus í a choinneáil ag dul mar gheall gur rud éigin é a bhfuilimid paiseanta faoi."

Tháinig an fhéidearthacht go mbeadh léachtóir Luath-Óige le hearcú ag an ollscoil áitiúil chun cinn sa phlé taighde freisin. Bhí an post maoinithe ag An Roinn, le bheith lonnaithe san Ollscoil, sa Scoil Oideachais. Ba é an aidhm a bhí leis modúl agus micridhintiúir ar leibhéal céime a fhorbairt, as ar eascair teastais nó dámhachtainí céime iomlána trí mheán na Gaeilge. Ar an drochuair, chuir próiseas earcaíochta sriantach teorainn leis an linn iarrthóirí, agus tar éis roinnt iarrachtaí, níor líonadh an post riamh. Luadh é sin mar dheis chaillte eile chun acmhainn ghairm luath-óige na hÉireann a fhorbairt.

Luaitear an Ghaeilge i mBunreacht na hÉireann mar phríomhtheanga an Stáit. Leagtar béim sa straitéis reatha Stáit maidir leis an nGaeilge a chur chun cinn (dá dtagraítear níos luaithe sa tuarascáil seo) ar na freagrachtaí atá ar an Stát an teanga a neartú trí réimse cuspóirí. Ina ainneoin sin, baineann dúshlán eile atá os comhair oideoirí Gaeilge agus eagraíochtaí Gaeilge le soláthar acmhainní agus ábhar a d'fhorbair nó a mhaoinigh an Stát, atá á soláthar i nGaeilge, nó leis na leaganacha

Gaeilge d'acmhainní a eisíodh ag an am céanna leis na leaganacha Béarla. Chuir ball amháin den fhoireann Feidhmiúcháin béim air sin, le linn an staidéir seo:

"...agus is dóigh liom go bhfuilimid ag streachailt, le bheith ionraic, agus táimid i gcónaí ag dul ar ais chuig na heagraíochtaí, amhail an Roinn Leanaí, Pobal, Tusla. Táimid ag dul ar ais acu an t-am ar fad, ag rá, "tá na cáipéisí seo de dhíth orainn i nGaeilge mar a fhaigheann gach duine eile iad i mBéarla ag an am céanna".

Oideolaíocht agus Curaclam

Is é príomhthosaíocht na heagraíochta CNnG eispéiris foghlama ar ardchaighdeán atá dírithe ar an leanbh a chur ar fáil trí mheán na Gaeilge. Thug an deis cuid den fhreagracht riaracháin a bhogadh ón suíomh áitiúil (i.e. táillí tuismitheoirí, agus tuairisciú do RLCM) deis do bhainisteoirí níos mó fócais a thabhairt chun tacú le hoideoirí agus lena gcleachtas, chun caidreamh a chothú le teaghlach, agus chun a chinntiú ar deireadh gur féidir le leanaí páirt a ghlacadh in eispéiris luathfoghhlama shaibhre agus fhiúntach.

Tarraingíonn an cur chuige oideolaíoch ag CNnG ar cheithre uirlis nó creat chun tacú le luathfoghlaím ardchaighdeán a fheabhsaíonn an Ghaeilge. Cé go bhfuil an cur chuige sin deartha ar leibhéal eagraíochtúil, déantar é a sholáthargo háitiúil, agus an deis ann leasanna atá ag teacht chun cinn agus cultúr áitiúil a léiriú i ngach suíomh.

D'fhorbair CNnG Loinnir, a chiallaíonn gile nó radiance, i gcomhar le ITBÁC/Dr Maire Mhic Mathúna, go luath sna 2000idí, sular bunaíodh Aistear. Glacann Loinnir cur chuige forbartha chun tacú le leanaí ar fud príomhréimsí. Cuireann Loinnir struchtúr bliana ar fáil chun eispéiris foghlama agus spraoibhunaithe leanaí a phleanáil.

Is straitéis forbartha teanga ar leith é Borradh, a thagraíonn d'fhás agus d'fhorbairt, chun tacú le leanaí ag a bhfuil leibhéil éagsúla Gaeilge plé leis an teanga. Ag aithint nach bhfuil an Ghaeilge mar chéad teanga ag gach leanbh atá ag freastal ar shuíomhanna CNnG, aithníodh go raibh gá le cur chuige chun tacú le leibhéil éagsúla teanga na leanaí.

"Chuir sé ar chumas ár n-oideoirí feabhas a chur ar a gcumas an teanga a mhúineadh do na leanaí ar bhealach spráíúil. Tá sé lán de chluichí agus d'fhrásaí Gaeilge d'fhoghlaimeoirí agus do chainteoirí dúchais Gaeilge chomh maith".

Is iad Aistear agus Síolta, an curaclam náisiúnta agus creataí cáilíochta don luath-óige, na huirlisí eile a úsáidtear chun cur chuige an churaclaim a fhorbairt. Cé go gcuireann an eagraíocht cur chuige foriomlán chun cinn, bunaithe ar na ceithre uirlis sin, spreagtar ateangaireacht agus cur i bhfeidhm áitiúil, chun cleachtais oideolaíocha leanbhlárnacha agus leanbh-bhunaithe a áirithiú, i ngach seirbhís.

"Ach tá a fhios agat an chaoi a mbíonn gach rud ... á phleanáil againn, tá a fhios agat, agus muid ag phleanáil gach lá, gach seachtain, gach mí, gach bliain, ag dul ar aghaidh inár seirbhísí. 'Sílím go bhfuil sé sin an-úsáideach, mar, ... Is féidir leat é a thabhairt ar ais chuig an méid atá uait ar an talamh, , má tá tú ag caint ar ardchaighdeán, go bhfuil tú ag obair ar leasanna uile na leanaí, nuair atá sé dírithe ar an leanbh, nuair atá sé bunaithe ar bhreathnuithe agus ar phleanáil agus ar rudaí mar sin, is dóigh liom, agus ansin bíonn an fhoireann ag tarraingt le chéile,, nuair a bhíonn cruinnithe rialta agat leis an bhfoireann le plan".

Soláthraíonn samhail na mbainisteoirí a thacaíonn le hoideoirí, agus le bainisteoirí tacaíochta OF, sraith thábhachtach seiceálacha

agus ceartúchán chun breathnú i ndáiríre ar dhea-chleachtas, ar riachtanais leanaí, agus chun obair a dhéanamh chun luathfhoghlaim agus cúram ar ardchaighdeán a sholáthar.

Tumadh Teanga

Réimse eile plé a bhí ann le linn an taighde ná na leibhéil éagsúla Gaeilge a d'fhéadfadh a bheith ag teaghlaigh, nuair a théann siad isteach sa tseirbhís, agus an tionchar a bhíonn aige sin ar chleachtas. Cé go bhfuil tromlach na gcainteoirí Gaeilge sna ceantair Ghaeltachta, ní hí an Ghaeilge an t-aon teanga amháin i saol an teaghlaigh. Tá Béarla mar chéad teanga ag go leor teaghlach; agus patrúin imirce isteach á léiriú, d'fhéadfadh teangacha éagsúla a bheith ag daoine eile.

Tagann ról na mbainisteoirí maidir le teaghlaigh nua a ionduchtú, agus iad a chur ar a suaimhneas, le linn an phróisis sin, faoi fhealsúnacht an tumoideachais agus faoi chumas leanaí óga teangacha nua a fhoghlaim, chun tosaigh anseo.

"Agus is dóigh liom uaireanta go bhféadfadh fadhbanna a bheith againn ina bhfuil tuismitheoirí ag rá,, bhuel, mura dtuigeann siad thú, conas a leanann tú de bheith á rá leo i nGaeilge? Is dóigh liom gur éirigh go han-mhaith linn é sin a mhíniú."

"Dá bhrí sin, dá óige a thosaíonn leanaí á dtumadh féin sa teanga, is ea is éasca a bheidh sé dóibh".

D'fhéadfadh comhráite le teaghlaigh aird a tharraingt ar an iliomad bealaí a ndéanann leanaí cumarsáid, agus ar an iliomad bealaí a mbíonn oideoirí ag plé le leanaí, agus ar a dtosaíocht iomlán chun a chinntiú go dtacaítear le folláine gach linbh, de réir mar a shocraíonn siad agus a fhaigheann siad nó a neartaíonn siad a dtuiscint ar an nGaeilge.

"Tá tú ag caint faoi do chomharthaíocht coirp, do phrapaí. Níl aon leanbh fágtha in aon anacair nó gan aire a thabhairt dóibh, bíonn siad ar an eolas, agus faigheann siad an teanga i dtimpeallacht an-nádúrtha, ghrámhar. Mar sin, bheadh sé mar thosaíocht againn."

Pléadh freisin an tábhacht a bhaineann le tumoideachas teanga a bheith ina eispéireas dearfach le linn an taighde. Mheabhraigh roinnt rannpháirtithe nach raibh a n-eispéiris óige féin ar fhoghlaim teanga, lúcháireach - ach a mhalairt ar fad. Tá creideamh láidir ann, bunaithe ar theoiricí tumoideachais, go gcaithfidh eispéiris luathbhlianta na hÉireann a bheith réchúiseach, tacúil, agus é mar aidhm ag an am céanna cion don teanga a chothú ó aois óg:

"Sea, tá sin fíor. Is é ár n-éiteas. Mar eagraíocht cosúil leis an teanga, tá 100% i gcroílár gach rud a dhéanaimid. Agus is dócha nach é an rud atáimid ag iarraidh a dhéanamh. Ní hé gur mhaith linn brú a chur ar leanaí ná Gaeilge a labhairt... 'Sílím gurb í áilleacht ár n-eagraíochta go n-aithnímid ... gur teanga í a theastaíonn uainn go mbeadh cion ag leanaí uirthi, mar sin cothaítear í, agus ní bhrúitear ar leanaí í. Agus má labhraíonn leanbh Béarla, ní deir aon duine, ná labhairt Béarla, is dóigh liom go n-úsáideann siad a lán athrá agus comharthaíocht coirp agus athrá agus an cion nádúrtha a chothú agus a lán moladh a thabhairt dóibh agus go bunúsach na frásaí agus an foclóir a theastaíonn uathu a chur ar fáil dóibh agus an teanga a mhúineadh dóibh ar bhealach spráúil. Agus ansin beidh sé an-nádúrtha."

Rannpháirtíocht Tuismitheoirí

Tá fócas láidir ag CNnG ar bheith ag obair le tuismitheoirí agus le teaghlaigh, ag tacú le luathfhoghlaim agus le forbairt leanaí agus ag tacú le teaghlaigh dul i ngleic leis an nGaeilge ag an am céanna. Cuirtear polasaithe agus nósanna imeachta scríofa sa dá theanga ar fáil do theaghlaigh sula dtosaíonn siad. Déantar iad sin a athbhreithniú agus a shíniú nuair a thosaíonn an leanbh an tseirbhís.

Tá comhpháirtíochtaí le teaghlaigh bunaithe ar an tuairim gurb iad tuismitheoirí an chéad oideoir, “an chéad teagmháil a bhíonn ag an leanbh leis an domhan”, agus go háirithe leis an nGaeilge. Roinntear na pleananna, na téamaí agus na gníomhaíochtaí go léir ionas gur féidir le tuismitheoirí an fhoghlaim sin a thabhairt abhaile agus an méid a mbíonn an leanbh ag plé leis i rith a lae a mholadh.

“Chomh maith leis sin, áiseanna tacaíochta teanga agus na háiseanna sin a chur ar fáil do na tuismitheoirí, mar go dtuigimid nach féidir le gach tuismitheoir an Ghaeilge a labhairt, agus mar sin treoraímid iad chuig acmhainní éagsúla chun an Ghaeilge a fhoghlaim.”

Spreagann CNnG tuiscint iontrála oscailte le tuismitheoirí. Is éiteas CNnG gur chóir do tuismitheoirí a bhraitheann gur féidir leo teagmháil a dhéanamh leis an bhfoireann ag an tseirbhís le haon ábhar is mian leo a phlé. Ina theannta sin, bíonn cruinnithe struchtúrtha bliantúla idir tuismitheoirí agus oideoirí ar siúl gach Eanáir, dírithe ar fhorbairt agus ar dhul chun cinn an linbh sa tseirbhís; mar sin féin, lasmuigh den ócáid bhliantúil sin, tá sé de shaincheart ag tuismitheoirí cruinniú den sórt sin a lorg, má bhraitheann siad go bhfuil gá leis..

“Sílim go bhfuil sé sin an-deas. Sílim go bhfuil na tuismitheoirí an-bhuíoch as rudaí mar sin.”

“Agus is mór an tacaíocht agus an gá atá le rudaí mar sin do thuismitheoirí atá ag cur an ama agus na hiarrachta chun a leanaí a thógáil trí Ghaeilge ar an eolas. Mar sin, is dóigh liom go bhfuil sé sin tábhachtach dóibh freisin, agus is cuid dár bpost é ansin cabhrú leo agus tacú leo tríd sin.”

Is réimse é ECEC atá dírithe ar chaidreamh; Tá tábhacht le caidreamh. Tá sé de fhreagracht ar bhainisteoirí suíomhanna aonair caidrimh láidre agus meanma maith a fhorbairt i measc na foirne. Ar an gcaoi chéanna, is faoin mbainisteoir atá sé a chinntiú go mbraitheann tuismitheoirí go bhfuil fáilte rompu, go mbraitheann siad go bhfuil siad mar chuid den eagraíocht. Cruthaíonn meanma maith foirne timpeallacht dhearfach sa suíomh, agus leagann sé sin an bunús ar ar féidir caidreamh dearfach a chothú idir tuismitheoirí agus foireann na suíomhanna.

“Luach Breise”

Tríd an taighde tháinig roinnt téamaí chun cinn a labhair le “breisluach” CNnG i bpobail Ghaeltachta; áirítear orthu sin cearta leanaí, agus ranníocaíochtaí eacnamaíocha na heagraíochta.

Cumasóir um Chearta an Linbh

Le linn an taighde sin, roinn baill an fheidhmeannais go bhfuil thart ar 10 naíonra ann a bhfuil níos lú ná 10 leanbh ag freastal orthu; Níl ach cúigear leanaí ag roinnt acu. Cuireann maoiniú ar leith a fhaigheann CNnG ar chumas na réamhscoileanna beaga sin leanúint ar aghaidh, ag tacú le pobail tuaithe agus oileáin. Ó thaobh airgeadais de, níl siad sin inmharthana, ach áirithítear le sruth cistiúcháin ar leith agus le barainneacht scála eagraíochtúil fhoriomlán go bhfanfaidh siad sin ar oscailt.

I gcomhrá faoi seo, le baill an Fheidhmeannais, tháinig an tábhacht a bhaineann leis na seirbhísí níos lú sin a choinneáil oscailte, agus déimeagrafaic athraitheacha na bpobal chun cinn. Bhíothas den tuairim go bhféadfadh cúpla bliain 'ghlan' a bheith ag seirbhís, nuair a bhíonn n líonta íseal, ach gur minic a cheartaíonn siad iad féin. Roinneadh samplaí de shuíomhanna ina dtagann méadú ar líon na ndaoine, mar gheall ar leanaí nua a bheith á mbreith nó teaghlaigh a bheith á n-athlonnú chuig na pobail sin. Cinneadh straitéiseach ba ea seirbhís a choinneáil le líonta ísle ar feadh cúpla bliain, mar a measadh, nuair a dhúnann tú réamhscoil, tá sé an-deacair í a atosú.

"Sílim go bhfuil sé sin an-tábhachtach a mhéid a bhaineann leis an bpobal, agus is rud é sin ar mhaith linn díriú air i ndáiríre. Déanaimid iarracht a chinntiú go bhfuil Naíonraí ag gach pobal, ar a laghad, toisc go bhfuil sé an-tábhachtach go mbeadh an muintearas pobail sin acu, agus go mbeadh an deis sin acu leas a bhaint as seirbhís ina gceantar féin."

Tríd an straitéis seo, atá bunaithe ar éiteas a thugann tosaíocht don teanga, cinntíonn CNnG go bhfuil rochtain ag leanaí ar fud na gceantar Gaeltachta ar luathoideachas ardchaighdeán ina gcéad teanga, ina bpobal áitiúil.

"... le CNnG, is cuma cá bhfuil tú sa tír, agus sílim gur píosa ráitis é sin ann féin, leibhéal an chúraim agus an oideachais is féidir leo a fháil, gur féidir a chinntiú go bhfaighidh siad é nuair a thagann siad chuig ár n-eagraíocht."

Bhí tábhacht mhór ag baint leis an tsamhail neamhbhrabúis sin le linn an chomhrá seo. Ní choimeádfadh aon seirbhís phríobháideach bhrabúsach seirbhís den líon beag sin ar feadh cúpla bliain, ag fanacht le casadh na taoide; ní tharlódh sé sin ach amháin i samhlacha neamhbhrabúis. Agus sa sampla seo, is é an tiomantas níos mó do leanaí, do theaghlaigh

agus do phobail Ghaeltachta chun luathoideachas trí Ghaeilge a chumasú, a thacaíonn leis an straitéis áirithe seo.

Tar éis reifreann bunreachtúil in 2012, rinneadh an leanbh mar shealbhóir ceart ar leith a chumhdach i mBunreacht na hÉireann. Tá an t-aitheantas tábhachtach sin don leanbh óg mar shealbhóirí ceart i gcomhréir le Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta an Linbh. Tagraíonn Airteagal 30 de UNCRC do leanaí ar cuid de mhionlaigh eitneacha, teanga nó reiligiúnacha iad, agus cuireann sé i dtábhacht gur oibleagáid de chuid an stáit é rochtain ar ghníomhaíochtaí oideachais agus cultúrtha a áirithiú ina dteanga féin. Ón seasamh sin, is léir gur seirbhís ríthábhachtach é CNnG mar chumasóir chearta an linbh: cearta chun luath-oideachais ina bpobal féin, ina dteanga féin.

Rannpháirtí Eacnamaíoch

Is tacaí dea-dhoiciméadaithe d'fhostaíocht tuismitheoirí iad Oideachas agus Cúram na Luath-Óige agus Cúram Leanaí ar Aois Scoile. Cuireann cúram leanaí iontaofa ar ardchaighdeán ar chumas tuismitheoirí páirt a ghlacadh sa lucht saothair, rud a chuireann feabhas ar staid eacnamaíoch teaghlaigh. Mar a tugadh faoi deara thuas, coinníonn CNnG seirbhísí ar bun i bpobail níos lú, i gcás nach mbunófaí seirbhísí atá dírithe ar bhrabús; nó i gcás nach mbeadh barainneacht scála inbhuanaithe ag seirbhísí neamhspleácha.

Ina theannta sin, is fostóir suntasach é CNnG. Tá beagnach 250 duine fostaithe, rud a fhágann go bhfuil CNnG ar cheann de na fostóirí is mó sna ceantair Ghaeltachta. Mar gheall go bhfuil sé scaipthe ar fud an réigiúin, baineann go leor ceantar tairbhe as fostaithe atá ina gcónaí go háitiúil, ag caitheamh airgid go háitiúil, ag coinneáil siopaí agus seirbhísí áitiúla ar bun.

Faoin gCroímhaoiniú, faigheann soláthraithe ranníocaíochtaí le pá na foirne, bunaithe ar

leibhéil cháilíochta. Socraíonn an Chúirt um Chaidreamh Oibreachais, trí Ordú Rialaithe Fostaíochta, íosrátaí pá don réimse ECEC. Mar thoradh air sin, tá feabhas tagtha freisin ar iarrachtaí CNnG uasoiliúint oideoirí a spreagadh, iad siúd a bhaineann céim amach. Mar a thug ball den fhoireann feidhmiúcháin faoi deara:

"Más mian leat dul ar aghaidh ó leibhéal 5 go leibhéal 6 go leibhéal 7 go leibhéal 8, tá an tacaíocht airgeadais sin agat freisin, agus aitheantas. Agus tá sé sin léirithe ar do phá freisin".

Luachanna agus Misean

"Sílim, agus fíis chomhpháirteach agus sprioc agam chun a chinntiú go mbeidh an rochtain agus an deis chéanna ag gach leanbh, ach go bhfaighidh sé nó sí an deis freisin, go bhfoghlaimoidh sé nó sí an teanga, agus go mbeidh sé nó sí in ann an bronntanas luachmhar sin a bheith aige nó aici amach anseo, agus go rannchuideoidh sé nó sí leo, agus an cúram agus an t-oideachas is fearr á fháil aige nó aici."

Mar a cuireadh in iúl le linn na dtorthaí sin, i gcroílár CNnG tá an iarracht an Ghaeilge a chaomhnú, a chothú agus a neartú, trí sheirbhísí luath-óige ar ardchaighdeán a chur ar fáil, ag cinntiú go mbeidh leanaí óga ina gcainteoirí Gaeilge muiníneacha nádúrth. Tá an eagraíocht seo an-leabhlárnach.

Mar a luaitear sa Phlean Straitéiseach:

"Tugann ár bplean léiriú ar an acmhainn inspioráideach atá ag Comhar Naíonraí na Gaeltachta, díríonn sé ar an bhfís an-láidir atá againn go mbeadh na leanaí ag Croí-lár ár n-obair."

I mBéarla:

"Our plan shows the inspirational potential of Comhar Naíonraí na Gaeltachta, it focuses on the very strong vision we have that the children would be at the heart of our work".

Leagtar amach sa Phlean Straitéiseach freisin an Ráiteas Misin eagraíochtúil:

"Our mission is to provide a quality service for children to develop holistically through the medium of Irish in the Gaeltacht areas."

As Gaeilge:

"An bhfuil sé mar mhisean againn ná seirbhís ardchaighdeán a chur ar fáil do leanaí le forbairt go iomlánaíoch trí mheán na Gaeilge sna ceantair Ghaeltachta."

Tá sraith Croíluachanna mar bhonn agus mar thaca ag an Ráiteas Misin; is iad sin:

- Sábháilteacht Leanaí
- Iontaobhas
- An teanga
- Gairmiúlacht
- Cuimsitheacht.

Thairis sin, luaitear an méid seo a leanas sa Straitéis:

"It is our vision to develop the whole child through the medium of Irish."

or

"Tá sé mar fhís againn forbairt iomlán an linbh a dhéanamh trí mheán na Gaeilge."

Le linn an tionscadail taighde seo, ba léir go gcuirtear misean, luachanna agus fíis CNnG in iúl in obair laethúil na heagraíochta. Is léiriú fíor é an Plean Straitéiseach ar luachanna beo na ndaoine a bhfuil baint acu le CNnG. I gcomhráite le linn an taighde, rinne go leor rannpháirtithe ráitis a léiríonn na luachanna sin.

Léiríonn an sliocht seo an ról lárnach atá ag leanaí mar choimeádaithe na Gaeilge:

"I gcás na Gaeltachta, na leanaí, is iadsan an chéad ghlúin eile mar sin. Mar sin, ní mór dúinn infheistíocht a dhéanamh sna leanaí don chéad ghlúin eile. Mar sin, má tá siad, tá sé cosúil le teach a thógáil, ní mór duit bunús láidir a bheith agat. Mar sin, ar a laghad, má tá na bunchlocha láidre acu ag aois óg, téann sé sin chun tairbhe do gach duine san fhadtéarma."

Ar an gcaoi chéanna, roinn an rannpháirtí sin a thuairimí maidir leis an tábhacht a bhaineann le CNnG chun an teanga a chothú i measc leanaí atá ag freastal ar a gcuid seirbhísí:

"A mhéid a bhaineann leis an teanga, táimid thar a bheith tábhachtach, imrímid ollmhór ar theanga an linbh sin amach anseo. Mar sin, cé chomh tábhachtach agus atá sé, cosúil le... tá sé ríthábhachtach, an obair a dhéanaimid i ndáiríre."

Ba léiriú breise ar éiteas CNnG é an iarracht a rinne CNnG d'aon ghnó eagraíocht a fhorbairt atá in áit mhaith chun tacú le suíomhanna luathbhlianta ar ardchaighdeán. Chun do spriocanna a bhaint amach, do luachanna a léiriú, agus do mhisean a bhaint amach, tá aird ar na bunsraitheanna ríthábhachtach, mar a thug an rannpháirtí seo chun suntais:

"Déanaimid, an bonneagar a chur i bhfeidhm. Níl ann ach go bhfuilimid ann chun tacú lenár múinteoirí go léir, agus leis na rialacha agus na rialacháin agus gach rud a théann leis, cosúil le, ainm a chur ar

bun agus caighdeán ardchaighdeán a bheith agat".

Chomh maith leis na dearbhuithe struchtúracha, bheith ar an eolas go bhfuil na socruithe inbhuanaithe, agus go bhfuil próisis fhioscacha agus bhainistíochta éifeachtacha i bhfeidhm ag an eagraíocht, tá daoine lárnach i rath aon eagraíochta. Ba léir ón taighde sin go n-aithníonn CNnG a bhfoireann agus go bhfuil meas acu orthu. Áirítear leis sin na hiarrachtaí suntasacha chun téarmaí agus coinníollacha tarraingteacha a chruthú d'oideoirí luath-óige mar chomhartha ar an gcaoi a bhfuil meas orthu. Léiríonn na sleachta seo a leanas an fheasacht seo agus an t-éiteas sin:

"Mar sin, bhí go leor rudaí dearfacha ann, leis na rudaí dearfacha go léir, cuirtear borradh faoi mheanma na foirne, agus, cosúil leis an bhfoireann go léir ag brath ar an áit ina bhfuil siad, agus cosúil le haon phost, ní hamháin linne in aon eagraíocht, tá a fhios agat, braitheann sé ar an bhfoireann féin agus ar an gcaoi a bhfuil siad ag mothú."

"Is cinnte go mbraitheann mé go bhfuil na rudaí dearfacha go léir ag cuidiú linn mar eagraíocht a bheith níos tarraingtí mar chuideachta do dhaoine chun oibriú inti, agus do thuismitheoirí, chun a gcuid leanaí a chur chuig."

Mar thoradh ar chomhráite breise maidir le luach a chur ar an bhfoireann, bhí tuairimí ann faoi chineál comhchoiteann na heagraíochta, an mothú gur pobal é gach duine, ó leanaí, teaghlaigh, oideoirí go dtí an fhoireann feidhmiúcháin agus An Bord, a bhfuil sprioc chomhroinnte aige. Léiríonn an cúpla sliocht deireanach seo an bunbhrí sin:

"Ach tá meas ar gach duine agus ... feictear gach duine, cloistear gach duine agus tá guth ag gach duine agus tá ionchur aige, is páirtithe leasmhara san eagraíocht iad go bunúsach."

"Tá an-bhéim ar an bhfoireann a chumhachtú agus a spreagadh agus a chur ina luí orthu nach é Comhar Naíonraí agus iadsan atá i gceist. Is sinne go léir Comhar Naíonraí. Táimid go léir le chéile sa réimse seo, mar shampla, d'fhéadfadh leibhéil éagsúla tacaíochta agus freagrachta a bheith againn."

"Agus táimid go léir ar an aon turas amháin agus ar an aon mhisean amháin. Agus sílim go gcabhraíonn sé sin go mór agus go dtéann an chuideachta ó neart go neart."

Forbhreathnú ar Thorthaí

Tá CNnG agus StartBright araon á spreagadh ag tuiscint láidir ar luachanna agus ar chuspóir atá leabaithe ina gcuid oibre. Tá an dá eagraíocht, ina gcroílár, tiomanta d'oideachas agus do chúram luath-óige agus cúram leanaí ar aois scoile atá inacmhainne, inrochtana, ar ardchaighdeán a sholáthar ar fud Iarthar Bhaile Átha Cliath agus na bpobal Gaeltachta. Is é cuspóir foriomlán a gcuid seirbhísí forbairt iomlánaíoch leanaí óga a chur chun cinn, agus comhdheiseanna a chur ar fáil ionas go mbeidh torthaí dearfacha ar fáil do chách.

Tá rialachas láidir, a thagann ó bhord aonair agus ó fhoireann bainistíochta sinsearaí láraithe, lena gcuimsítear airgeadas, riarachán, tacaíocht oideolaíoch agus, i gcás CNnG, tacaíocht teanga, mar bhonn d'oibríochtaí laethúla. Cuireann lárú sin na n-eilimintí gnó agus bainistíochta brú breise ar an bhfoireann in ionaid ECEC, rud a chuireann ar a gcumas díriú ar chleachtas oideolaíoch, ar thacaíocht teaghlaigh agus ar naisc phobail. Ina theannta sin, leagann an dá eagraíocht béim láidir ar oibriú i gcomhar lena bhfoireann chun a áirithiú, mar shampla, go ndéanfar Pleananna Straitéiseacha a fhorbairt go comhpháirteach, rud a fhágfaidh go mbeidh leibhéil níos airde chomhaontaithe ann agus go mbeidh 'ceannaigh isteach' páirtithe leasmhara ann maidir le luachanna agus misean.

Úsáideann CNnG oideolaíocht tumoideachais spraoibhunaithe chun úsáid nádúrtha na Gaeilge a chothú agus tacú léi, agus tacaíocht á cur ar fáil do theaghlaigh i gceantair Ghaeltachta ag an am céanna. Baineann StartBright leas as Aistear agus as cur chuige Reggio Emilia chun oideolaíocht atá bunaithe ar shúgradh agus atá faoi stiúir spéise a chur i bhfeidhm, agus cuireann sé an-bhéim ar thacaíocht a thabhairt do theaghlaigh. Tá an dá eagraíocht tiomanta d'fhorbairt ghairmiúil leanúnach na gcóhort foirne faoi seach, agus iad á n-urramú mar ghairmithe agus na bealaí ina gcuirtear luach orthu á léiriú, trí théarmaí gairmiúla, dálaí oibre agus tairbhí tacaíochta a sholáthar a mhéid is féidir ina gcúinsí srianta. Baineann baill foirne sa dá eagraíocht tairbhe as FGL saincheaptha: in CNnG tá deiseanna ag oideoirí a gcuid scileanna teanga a neartú, ag cur lena muinín i dtionchar dearfach a imirt ar fhoghlaím leanaí trí Ghaeilge; in StartBright, forbraítear cumas na n-oideoirí trí cheardlanna oideolaíocha agus oiliúint eolasach tráma a chabhraíonn leo oibriú ar bhealach níos éifeachtaí le leanaí agus le teaghlaigh a raibh strus orthu ina saol.

Labhair na rannpháirtithe faoin ról ríthábhachtach atá ag CNnG leis an bpobal, i roinnt réimsí. Tá sé tábhachtach go bhfuil scaipeadh na seirbhísí le fáil ar fud na Gaeltachta, ó bhailte móra go pobail níos lú, lena n-áirítear na hoileáin "táimid i ngach áit ar féidir linn a bheith". Os a choinne sin, d'fhan leathnú StartBright go daingean in Iarthar Bhaile Átha Cliath, áit a mbaineann pobail imeallaithe, a bhfuil éagothromaíochtaí sóisialta ag baint leo, tairbhe as na seirbhísí leanaí agus teaghlaigh a chuirtear ar fáil. Tá fócas soiléir ag CNnG ar úsáid na Gaeilge a chothú agus a fheabhsú, do theaghlaigh, agus do leanaí trí tharchur idirghluíne agus pobail; cé go bhfeidhmíonn StartBright laistigh de phobail éagsúla ina bhfuil meascán de theaghlaigh sheanbhunaithe agus nua, agus an t-ilteangachas ag dul i méid.

Cuireann an dá eagraíocht ardluach ar líonrú agus ar chomhpháirtíocht le comhlachtaí reachtúla agus neamhreachtúla eile chun a n-iarrachtaí a uasmhéadú maidir lena seirbhísí a fhor-rochtain agus chun tacú leis an inbhuanaitheacht. I gcás CNnG, áirítear leis sin ionadaíocht ar an mBord ó eagraíochtaí Gaeilge eile, lena n-áirítear an tÚdarás, atá ina chisteoir suntasach, agus líonrú le hOifigigh Ghaeilge (Oifig Phleanála na Teanga), a bhfuil caidreamh láidir acu le CNnG chun eolas áitiúil a roinnt. Trí éascaitheoirí áitiúla a fhostú is féidir gníomhaíochtaí teanga agus cultúir a sholáthar in atmaisféar nádúrtha, spráil agus taitneamhach, chuig suíomhanna luathbhlianta lasmuigh de theaghlach CNnG, ag cothú na Gaeilge tuilleadh. Cuireann StartBright an-bhéim agus am ar nascadh le grúpaí deonacha agus reachtúla áitiúla eile amhail an *Líonra um Chosc agus Luath-Idirghabháil* (PEIN), *Barnardos*, *Tús Níor Fearr* agus *Tusla* chun bealaí tacaíochta comhlántacha a shainaithint do theaghlach. Cuireann comhpháirtíocht leanúnach le *Focus Ireland*, mar shampla, ar chumas StartBright tacaíocht níos fearr a thabhairt do leanaí agus do theaghlach, atá gan dídean, atá i ngéarchéim agus a bhfuil ECEC de dhíth orthu.

Coinníonn CNnG agus StartBright fócas láidir pobail ionas 'go mbeidh a fhios againn conas an méid a dhéanaimid a dhéanamh sna réimsí ina rabhamar ag obair'. Is é sin le rá, tá tuiscint dhomhain ag na heagraíochtaí ar na pobail ina n-oibríonn siad, ar riachtanais agus ar láidreachtaí a bpobal. Cruthaíonn an dá eagraíocht, i modh fiontar sóisialta, deiseanna fostaíochta áitiúla freisin, rud a fhágann go dtagann formhór na n-oideoirí ó na ceantair áitiúla.

D'ainneoin na saintréithe coiteanna a thagann chun cinn ó ghrúpaí rannpháirtithe taighde CNnG agus StartBright araon, tá dúshlán éagsúla ann don dá shamhail. I gcás StartBright, is é leordhóthanacht agus

cinnteacht an mhaoinithe ilbhliantúil an príomhdhúshlán a bhaineann lena n-inbhuanaitheacht. Gan slándáil an mhaoinithe ilbhliantúil, ní féidir pleanáil a dhéanamh don fhás, don cháilíocht agus don inbhuanaitheacht. I gcás CNnG, is é an príomhdhúshlán a bhaineann le teanga, agus imeachtaí oiliúna á dtairiscint den chuid is mó trí Bhéarla agus an easpa acmhainní agus foilseacháin Ghaeilge a bheith ar fáil don fhoireann nó moill a bheith curtha orthu ar feadh tamaill.

Dúshlán eile, a léiríonn é féin ar bhealach difriúil don dá eagraíocht, baineann sé le hearcaíocht foirne, saincheist a théann níos faide ná an dá cheann acu sin. I gcomhthéacs náisiúnta, thuairiscigh 93% de bhainisteoirí ECEC go bhfuil tionchar diúltach ag dúshlán earcaíochta ar sholáthar seirbhíse (CSTGT, 2024). Is é an dúshlán a mheasann roinnt ball foirne StartBright ná:

"Is deacair anois foireann fóirithinte de chineál ar bith a fháil agus mar sin d'fhéadfadh ár gcaighdeán oibre a bheith ag laghdú toisc nach féidir linn am neamhtheagmhála a bheith againn, mar shampla. Cruthaíonn easpa clúdach foirne dóite amach i measc an ghrúpa foirne".

I gcás CNnG, tá dúshlán breise ann sa mhéid is go gcaithfidh na hoideoirí a bheith ina gcainteoirí líofa Gaeilge. Cur chuige straitéiseach amháin is ea a chur ar chumas daoine a bhfuil suim acu sa Ghaeilge dul isteach san fhoireann aoise scoile, toisc nach bhfuil aon cháilíocht fhoirmiúil ag teastáil faoi láthair, agus ansin, má tá inniúlacht agus spéis acu sa réimse, uasoiliúint a dhéanamh go foirmiúil, ag aistriú isteach i suíomhanna na luath-óige.

Leagtar béim sna torthaí ar thionchar CNnG agus StartBright araon ina bpobail agus ina réimsí féin ach aithnítear iontu cé go bhfuil dúshlán tosaíochta éagsúil don dá eagraíocht,

go bhfuil roinnt gnéithe comhchosúla acu. Baineann a bheith inbhuanaithe agus aidhmeanna an mhisin a chomhlíonadh le cothromaíocht a bhaint amach idir slándáil airgeadais, rialachas eiticiúil, oideolaíocht láidir agus cuspóir sóisialta. Ní mór don dul chun cinn i réimse amháin a bheith cothrom agus ní mór do na réimsí eile tacú leis. Tugann slándáil airgeadais gan misean na heagraíochta a chomhlíonadh neamhaird ar an bpobal agus ar a gcuid riachtanas. Ní féidir oideolaíocht láidir a bheith ann gan cúram,

cúiteamh, oiliúint agus deiseanna dul chun cinn leordhóthanach don fhoireann, i cibé teanga a theastaíonn uathu. Éilíonn rialachas eiticiúil tiomantas leanúnach, ceannaireacht agus bainistíocht láidir, agus leordhóthanacht na ról gairmiúil. Ní mór do CNnG agus StartBright breithniú leanúnach a dhéanamh ar thionchair airgeadais agus shóisialta araon sa chinnteoireacht ghnó. Ciallaíonn sé gan croíluachanna a chur i mbaol agus misean a chomhtháthú i ngach gné den eagraíocht.

Caibidil a Cúig: Plé - Impleachtaí a eascraíonn as an Taighde seo

Réamhrá

Comhoibriú a bhí sa tionscadal idir dhá eagraíocht seirbhíse pobail agus taighdeoirí oideachais ar spéis leo tuiscint níos fearr a fháil ar shamhlacha ECEC neamhbhrabúis atá ag teacht chun cinn i gcomhthéacs na hÉireann. Mar a leagadh amach roimhe seo, d'fhéach Éire go stairiúil ar an margadh príobháideach brabúsach chun soláthar a dhéanamh do riachtanais chúraim agus luathoideachais teaghlach. Ar mhéid níos lú, tá seirbhísí pobalbhunaithe, neamhbhrabúsacha tar éis an bhearna a líonadh i réimsí inar theip ar fhiontraithe príobháideacha dul i bhfiontar. Tógadh na soláthraithe sin go traidisiúnta mar straitéis um chuimsiú sóisialta agus/nó luath-idirghabháil ag an Stát.

Tá sé á iarraidh le fada ag acadóirí agus taighdeoirí sa réimse, agus eagraíochtaí agus abhcóidí sa tsochaí shibhialta, go leathnófaí gné neamhbhrabúis ECEC na hÉireann; Mar sin féin, níl ach le blianta beaga anuas go bhfuil tús curtha ag an dioscúrsa polaitiúil le haird a thabhairt ar an spás sin. Dá bhrí sin, bhí sé i gceist ag an tionscadal seo scrúdú a dhéanamh ar dhá eagraíocht nuálacha luath-óige atá bunaithe sa phobal, agus iniúchadh a dhéanamh ar an méid is féidir linn a fhoghlaim faoi sholáthar poiblí, ón dá phríomhghrúpa seo. Tá sé de chumas ag an taighde seo an dioscúrsa sin atá ag méadú a threorú.

Bhí na ceisteanna taighde seo a leanas mar threoir ag an tionscadal seo, a úsáidfear chun an chaibidil seo a struchtúrú:

- Cad iad príomhghnéithe na samhlacha fiontar neamhbhrabúis, pobalbhunaithe agus/nó sóisialta atá rannpháirteach in ECEC?
- Conas a d'fhéadfadh tuiscint níos fearr ar shamhlacha den sórt sin a bheith mar bhonn eolais do threo beartais amach anseo i leith na bhforbairtí ar an gcóras poiblí/maoinithe go poiblí?

Agus leas á bhaint as creat ábhair na caibidle maidir le Torthaí roimhe seo, meabhróidh an chéad chuid den roinn seo príomhghnéithe an dá shamhail il-suíomhanna ECEC sin. Breithneofar torthaí suntasacha, na cinn a bhfuil impleachtaí acu chun bonn eolais a chur faoin dioscúrsa atá ag teacht chun cinn maidir le samhlacha poiblí ECEC. Leagfar amach príomhtheachtaireachtaí a eascróidh as an staidéar seo.

Tar éis na roinne seo, cuirfear sraith moltaí i láthair. Bainfidh siad sin leas as an eolas a cruthaíodh tríd an tionscadal seo, as taighde, beartas agus litríocht theoiriciúil atá ann cheana, agus as eolas agus taithí na bpríomhthaighdeoirí.

Príomhghnéithe ECEC Il-Suíomhanna Neamh-Brabúis

Rialachas, Struchtúr agus Próisís

Tá freagrachtaí na n-iontaobhaithe nó na stiúirthóirí agus an dúshlán laistigh d'earnáil an phobail as na daoine cearta a bhfuil an meascán ceart scileanna acu a thabhairt le chéile i láthair na huaire. Bhí tionchar tromchúiseach ag dualgais mhuiníneacha, freagrachtaí maoirseachta agus iarmhairtí dlíthiúla teipeanna ar leibhéal an bhoird ar earcú iontaobhaithe nó stiúirthóirí i réimse na n-eagraíochtaí pobalbhunaithe (O'Connell, 2018). Tugann fianaise le fios go mbraitheann boird ar cséala ó bhéal go béal agus ar atreoruithe chun folúntais Boird a líonadh (Boardmatch and Goodbody, 2022). Príomhdhúshlán rialachais do charthanais Éireannacha is ea earcú agus forbairt iontaobhaithe (Stiúirthóirí ar an mBord Bainistíochta) (Ó Corrbu, 2022).

I bhfianaise na ndúshlán a bhaineann le hiontaobhaithe nó Stiúirthóirí a earcú, a fhorbairt agus a choinneáil le haghaidh seirbhísí carthanúla agus pobalbhunaithe, baineann StartBright agus CNnG araon tairbhe as Bord aonair a bheith acu a rialaíonn suíomhanna

iomadúla. Is fearr is féidir le bord aonair cinnteoireacht straitéiseach a dhéanamh agus tionchar a imirt ar bharainneachtaí scála. Mar chuid den chur chuige sin, tá an Bord agus an Príomhfheidhmeannach ag obair go dlúth le chéile maidir le hearcaíocht, ionduchtú agus oiliúint na n-iontaobhaithe. Feabhsaítear an fhéidearthacht tarraingt ó úsáideoirí seirbhíse agus/nó ó ionadaíocht phobail áitiúil nuair a bhreathnaítear ar sheirbhísí iomadúla. Ligeann bord aonair do stiúrthóirí saineolas eagraíochtúil/earnála a fhorbairt agus cuireann sé ar a gcumas riachtanais an Rialálaí Carthanais agus na maoinitheoirí reachtúla a chomhlíonadh ar bhealach níos fearr.

Tá caidreamh an Bhoird/POF ríthábhachtach maidir le planáil chomhoibríoch, agus maidir le próisis a bheith ann chun meastóireacht leanúnach a dhéanamh ar gach gné den eagraíocht. Mar thoradh ar chur chuige teoirice athraithe, atá mar bhonn faoi chultúr meastóireachta StartBright i dtéarmaí comhleanúnachais, éifeachtachta, tionchair agus inbhuanaitheachta i leith an Bhoird, na bainistíochta agus na foirne, tá oscailteacht ann i leith féinmheastóireachta agus oiriúnaithe. Tá an Príomhfheidhmeannach agus an Bord gníomhach freisin i scanadh ionchais chun tacú le forbairt straitéiseach na n-ionad, agus aird á tabhairt ag an am céanna ar an ngá cáilíocht a leabú agus fanacht inbhuanaithe. Ar an gcaoi chéanna, i gcás CNnG, rinneadh próiseas ar fud na heagraíochta den taithí a fuarthas le déanaí maidir le plan straitéiseach a fhorbairt. Léirigh imthosca an athraithe agus an fháis go raibh gá le fíis níos soiléire, spriocanna a leagan síos, agus planáil chun tosaigh. Leis an gcinneadh maidir le tabhairt faoi phróiseas foirmiúil chun an plan straitéiseach a chur i gcrích, agus leas á bhaint as saineolas seachtrach, cuireadh an fócas níos soiléire sin ar fáil do CNnG, agus feasacht agus tuiscint níos fearr á soláthar do na comhaltai uile ag an am céanna.

Soláthraíonn próisis féinmhachnaimh, féinmheastóireachta agus réamhphleanála an comhthéacs chun athbhreithniú a dhéanamh ar ról agus ar fhreagrachtaí na foirne ar fud na n-eagraíochtaí sin. De réir mar a leathnaíonn grúpaí pobail, ag cinntiú go gcomhlíontar freagrachtaí criticiúla, go bhfuil srianta agus iarmhéideanna i bhfeidhm, éascaítear deachleachtas i dtéarmaí rialachais, feidhmíocht fhioscach, agus cloí reachtúil.

Príomhneart de chuid StartBright, tar éis rath agus éachtaí an chéad Phlean Straitéisigh (2019-2023), is ea ceiliúradh eagraíochtúil a leabú san fhéilire bliantúil, i bhfoirm dámhachtainí, comhdhálacha agus imeachtaí sóisialta. Ní féidir tábhacht agus cumhacht an cheiliúrtha a mheas faoina luach. Feidhmíonn ceiliúradh sceidealaithe mar dheiseanna chun éachtaí aonair a aithint, chun go bhfeicfidh an fhoireann iad féin mar chuid de phictiúr níos mó, chun comhluachanna a dhearbhu agus chun pobal a fhorbairt (Kouzes and Posner, 2007).

Príomhthréithe Rialachais, Struchtúir agus Próisis na hEagraíochta ECEC II-Suíomhanna, Neamhbhrabúis:

- Bord Bainistíochta amháin a rialaíonn roinnt suíomhanna ECEC
- Comhdhéanamh an bhoird monatóireachta; ionduchtú boird agus oiliúint a chur ar fáil
- Struchtúir bhoird éifeachtacha a oibriú
- Córais agus próisis a phleanáil agus a mheas, i gcomhar le chéile, ar fud na heagraíochta
- Scanadh ionchais straitéiseach
- Infheistíocht a dhéanamh i ndaoine agus infheistíocht a dhéanamh i dtimpeallachtaí
- Cuimhneacháin a cheiliúradh agus a thabhairt chun suntais

Príomhtheachtaireachtaí - Rialachas, Struchtúir agus Próisis:

Bíonn tionchar ag Bord Bainistíochta amháin a rialaíonn suíomhanna iomadúla ECEC, ar chinnteoireacht straitéiseach agus ar bharrinneachtaí scála, agus comhlíonann sé ceanglais an Rialálaí Carthanais agus na maoinitheoirí reachtúla ag an am céanna.

Cinntíonn pleananna straitéiseacha go dtuigeann gach ball d'eagraíocht an fhís, an misean, na haidhmeanna chomh maith le struchtúir agus próisis. Éascaíonn cur chuige comhoibríoch i leith pleananna a fhorbairt úinéireacht agus tiomantas na ndaoine lena mbaineann.

Is féidir le comhaltaí a bheith toiliúil agus a ról a chomhlíonadh acu, nuair a dhéantar comhchuspóir eagraíochta a chomhfhorbairt agus a chur in iúl go soiléir.

Is cleachtais riachtanacha iad próisis, struchtúir, ról agus freagrachtaí athbhreithnithe, chun dea-rialachas leanúnach a chinntiú, de réir mar a mhéadaíonn grúpaí pobail.

Níor cheart beag is fiú a dhéanamh den luach a bhaineann le deiseanna ceiliúrtha, le hómós a thabhairt do bhaill, agus le teacht le chéile.

Airgeadas agus Acmhainní

Tá ról rithábhachtach ag StartBright maidir le saol leanaí agus teaghlach a athrú ó bhonn laistigh dá bpobail trí oideachas agus cúram luath-óige ar ardchaighdeán a sholáthar, agus éiteas láidir tacaíochta teaghlaigh mar bhonn faoi. Ar an gcaoi chéanna, tacaíonn CNnG le teaghlaigh agus le leanaí óga, trí phobail

Ghaeilge a neartú i gceantair thuaithe, oileánda agus chósta den chuid is mó sa tír. Soláthraíonn an dá eagraíocht seirbhís phoiblí agus luach poiblí, toisc go n-oibríonn siad i limistéir nach bhfuil acmhainní leordhóthanacha acu a d'fhéadfadh sé nach bhfuil siad tarraingteach d'eintitis phríobháideacha nó d'infheisteoirí. Ina theannta sin, agus i gcroílár éiteas an fhiontair shóisialta, cinntíonn StartBright agus CNnG go n-uasmhéadaítear aon bharrachas nó brabús trí ath-infheistíocht a dhéanamh ina gcláir, ag freastal níos fearr ar leanaí, ar theaghlaigh agus ar a bpobail. Tá sé sin ag teacht salach ar threocht mhéadaitheach na mbrabús atá á n-aistriú ó shuíomhanna, agus chuig infheisteoirí, scairshealbhóirí agus stiúrthóirí (Taft, 2025) ar fud ECEC corparáideach in Éirinn. Léiríonn na samhlacha sin a dtrédhearcacht airgeadais agus a gcuntasacht don cháiniocóir, as an maoiniú a fhaightear.

Tá athléimneacht airgeadais rithábhachtach d'inhuanaitheacht agus do thionchar fadtéarmach CNnG agus StartBright. Maidir le StartBright, tá fiordhúshlánroimh a oibriú ó lá go lá agus a fhorbairt fadtéarmach a chuireann a gcumas a misean a chomhlíonadh go héifeachtach i mbaol. Baineann an príomhdhúshlán lena spleáchas ar shnáitheanna maoinithe gearrthéarmacha, neamhleora agus éiginnte a mhaolaítear i gcoinne na réamhphleanála agus a chuireann teorainn lena n-uaimhianta fás chun tionchar níos mó a bheith acu.

Ar an gcaoi chéanna, cuireann CNnG roinnt snáitheanna maoinithe le chéile chun a ghealltanais maidir le soláthar seirbhíse a chomhlíonadh. Is fiontar costasach é cur chuige atá bunaithe ar chearta chun a chinntiú go bhfaigheann leanaí i bpobail bheaga oideachas luath go háitiúil, trína gcéad teanga, agus go guirtear ar chumas tuismitheoirí páirt a ghlacadh sa lucht saothair. Is é atá i gceist le filleadh ar an bpobal go gcoinníonn an suíomh daoine agus gníomhaíocht (gníomhaíocht shóisialta, chultúrtha, oideachasúil agus

eacnamaíoch) i gceantair thuaithe. Is bearta coigilte acmhainní iad bearta cruthaitheacha chun baill foirne a choinneáil trí bhreisithe saoire máithreachais, uas-sciliú tacaíthe, agus scéim tuarastail samhraidh, nuair a chuireann tú costais earcaíochta agus ionductúcháin san áireamh, nuair a fhágann an fhoireann. Níl iontu sin ach roinnt samplaí de sholáthar nuálach seirbhísí agus de bhainistíocht eagraíochtúil a tharlaíonn, fiú i gcomhthéacs neamhshláine maoinithe, ó bhliain go bliain.

Cé go gcuireann Croímhaoiniú ón Roinn Leanaí an príomhshruth maoinithe ar fáil, cuireann an dá eagraíocht feabhas ar chlár ECEC/SAC, rud a léiríonn a ráitis mhisin agus a luachanna eagraíochtúla. Caithfear maoiniú a lorg do na seirbhísí breise sin, atá ríthábhachtach do na pobail a bhfreastalaítear orthu. Tarraingt shuntasach leanúnach ar acmhainní daonna is ea maoiniú a lorg, a chur i bhfeidhm agus a thuairisciú. Is féidir le neamhchinnteacht an mhaoinithe ó bhliain go bliain teorainn a chur leis an réamhphleanáil.

Cur chuige malartach a bheadh ann maidir le buiséad pobail atá bunaithe ar thorthaí do leanaí ina gcuirfeadh eagraíochtaí amhail CNnG/StartBright iarratas ar mhaoiniú isteach le haisghabháil costais iomlán, is é sin, 'an méid airgid is gá chun an eagraíocht a réachtáil ar bhealach inbhuanaithe'. Meastar go bhfuil an tsamhail atá ann faoi láthair neamh-inbhuanaithe maidir leis na 'constaicí a bhíonn le sárú agat gach bliain, agus an méid doiciméadachta is gá'. Mar gheall ar an dá eagraíocht a bheith ina gcarthanais chláráithe, chomh maith le riachtanais faoi chomhaontuithe maoinithe Pobal, ní mór d'iniúcháirí seachtracha, ar gnó costasach é, cuntais bhliantúla a ullmhú. Tá ualach trom riaracháin agus airgeadais ar StartBright, CNnG agus ar sheirbhísí pobalbhunaithe eile ECEC. De réir roinnt rannpháirtithe taighde, ní leor na leibhéil mhaoinithe, tá siad fánach agus ní leor iad].

Níl ionaid laistigh de phunann StartBright inbhuanaithe ina n-eintitis neamhspleácha, go háirithe na seirbhísí seisiúnacha. Is féidir an rud céanna a rá faoi CNnG. Cuireann na seirbhísí níos mó, agus go háirithe, na cinn a thairgeann cúram aoise scoile, ar chumas cúram leanaí níos óige, agus do shuíomhanna níos lú a bheith inmharthana i gcónaí. Mar léiriú ar bharúil ó rannpháirtí amháin, tá roinnt seirbhísí ann atá 'ag coinneáil gach duine i mbun gnó'. Chuirfeadh buiséad pobail ar chumas StartBright, CNnG agus seirbhísí neamhbhrabúis pobail eile iarratas a dhéanamh ar mhaoiniú réalaíoch mar phacáiste ar fud na n-ionad go léir.

Ag féachaint ar ghnéithe riaracháin na n-eagraíochtaí sin, feicimid don dá cheann, mar gheall ar na barainneachtaí scála ar tugadh go leor suíomhanna le chéile mar thoradh air, bhíothas in ann foireann riaracháin struchtúrtha, speisialaithe a bhunú. Sa dá chás, rinneadh an t-ualach riaracháin a 'bhaint' de shuíomhanna áitiúla, rud a éascaíonn fócas áitiúil níos mó ar chleachtas gairmiúil agus ar oideolaíocht, chomh maith le tacaíocht teaghlaigh. Trí fheidhmeanna airgeadais a lárú, is féidir feabhas a chur ar chinnteoireacht láráithe airgeadais, agus ar phróisis tuairiscithe níos éifeachtaí, rud a thugann guth aontaithe agus teagmháil á déanamh le cisteoirí.

Le foireann airgeadais níos láidre, is féidir anailís níos fearr a dhéanamh ar shonraí agus i gcás StartBright, mar gheall ar an bhforbairt sin, bhí deis ag an POF níos mó obair straitéiseach a dhéanamh. Ag an am céanna, tá StartBright dírithe ar scileanna litearthachta airgeadais a fhorbairt ar fud na n-ionad uile, le trédhearcacht airgeadais agus le bainisteoirí agus baill foirne atá freagrach as buiséid logánta, rud as a n-eascaíonn cinnteoireacht níos eolasaí. Trí fheidhmeanna airgeadais a lárú ach ag an am céanna eolas agus scileanna airgeadais a fhorbairt laistigh de gach ionad, tá sé d'éifeacht ag an méid sin freagracht a scaipeadh, leibhéil níos airde de cheannach

isteach foirne a bhaint amach agus acmhainneacht foirne a fhorbairt.

Agus tuiscint eagraíochtúil acu ar acmhainní, d'éascaigh siad d'fhoireann feidhmiúcháin CNnG cur chuige cruthaitheach a fhorbairt maidir leis an dúshlán leanúnach a bhaineann le coinneáil foirne le linn mhíonna an tsamhraidh. Ba theachtaireacht láidir í an nuálaíocht sin a léirigh an meas atá ag an eagraíocht ar an bhfoireann.

Cé go léiríonn na samplaí sin na tairbhí a bhaineann le struchtúr riaracháin láraithe, tá dúshlán ag baint le fás eagraíochtúil freisin. Is minic a théitear i dteagmháil leis an dá ghrúpa chun seirbhísí breise a ghlacadh faoina 'mbratstruchtúr'; Táthar i dteagmháil le CNnG freisin chun cláir nua a bhunú i limistéir nach ndéantar freastal ceart orthu. Mar sin féin, cé go n-aithníonn gach ceann acu dearcadh an bhoird agus na bhfeidhmeannach gur mian leo tacú le pobail bhreise, ní mór riachtanais fhoriomlána na heagraíochta atá ann cheana, a cumas chun leathnú, agus an tionchar ar sholáthar seirbhíse reatha, a bheith mar chuid d'aon chomhrá den sórt sin.

Tá pleananna i bhfeidhm chun critéir a fhorbairt a thacadh le StartBright i gcinnteoireacht maidir le héadálacha amach anseo. D'áireofaí leis sin critéir i ndáil le dícheall cuí fóiréinseach a dhéanamh, meastóireacht a dhéanamh ar shláinte airgeadais an tsuímh, scrúdú a dhéanamh ar chobhsaíocht an tsuímh, chomh maith le measúnú a dhéanamh ar thosca struchtúracha agus oibríochtúla amhail sláine, méid, riachtanais foirne, meascán áitíochta agus líon áitíochta foirgnimh agus an acmhainneacht maidir le hinmharthanacht agus fás amach anseo.

Chuir an dá eagraíocht in iúl, cé go raibh siad in ann struchtúr riaracháin agus feidhmiúcháin a chruthú, go mbraitheann gach ceann acu go bhfuil na foirne sin faoi bhrú agus ag obair róchrúa; Tá gá le foireann bhreise. Mar shampla,

ag CNnG, bainistíonn comhalta feidhmiúcháin aonair acmhainní daonna d'fhoireann foirne os cionn 250; de bhrí go mbeadh foireann acmhainní daonna ag gnáthfhostóir den mhéid sin. Ag StartBright, sainaithníodh an gá le post breise, go sonrach chun obair spriocdhírthe a éascú, agus chun an misean foriomlán a chur chun cinn. Agus aitheantas á thabhairt aige don bhonn maoinithe neamhchinnte, d'fhorhmeas an Bord Bainistíochta úsáid cúlchistí eagraíochtúla chun ról an Bhainisteora Oibríochtúil a mhaoiniú ar feadh dhá bhliain. Déanfar faireachán ar thionchar an róil sin ar oibríochtaí ionaid. I bhfianaise leibhéal na cuntasachta agus chineál srianta an mhaoinithe phoiblí, tá sé deacair d'fhiontair amhail StartBright cúlchistí neamhshrianta a fhorbairt, rud a chuireann ar chumas na heagraíochta rioscaí agus imeachtaí gan choinne a bhainistiú, agus a chuireann ar a cumas a cuid oibre agus a misean a chur chun cinn le rialú níos fearr agus gan bhriseadh.

Príomhthréithe Airgeadais agus Acmhainní an chur chuige ECEC maidir le hIl-Suíomhanna Neamhbhrabúis:

- Seirbhís phoiblí a chur ar fáil, limistéir nach ndéantar freastal ceart orthu go minic
- Barrachais arna n-athinfheistiú i seirbhísí, lena bhfeabhsaítear soláthar
- Cuntasach as acmhainní maoinithe ag cáiníocóirí agus trédhearcach na n-acmhainní sin
- Straitéisí nuálacha soláthair seirbhíse chun acmhainní a uasmhéadú
- Sruthanna maoinithe éagsúla a lorg chun a misean a chur i gcrích
- Foirne riaracháin speisialaithe a bhunú
- Díríonn oideoirí ar chleachtas oideolaíoch agus ar chaidreamh teaghligh a neartú
- Samhail inbhuanaithe mar gheall ar bharainneachtaí scála

Príomhtheachtaireachtaí - Airgeadas agus Acmhainní:

Ba cheart samhail mhaoiniúcháin níos éifeachtaí, níos iontaofa agus níos inbhuanaithe a fhorbairt d'eagraíochtaí neamhbhrabúis ECEC/SAC, a gheallann maoiniú ilbhliantúil a dhéanamh. Le gealltanais maidir le maoiniú thar thréimhse cúig bliana, beifear in ann réamhphleanáil níos fearr a dhéanamh, agus freastal níos fearr a dhéanamh ar na pobail, na teaghlaigh agus na leanaí ábhartha.

Tacóidh comhairliúchán le grúpaí soláthraithe le sainaitheint thrédhearcach na gcostas iomlán a bhaineann le soláthar seirbhíse, lena n-áirítear na gnéithe riachtanacha a chuireann ar chumas na ngrúpaí sin fíordhifriocht a dhéanamh ina bpobail áitiúla.

De réir mar a leathnaíonn eagraíochtaí cónasctha amhail na heagraíochtaí sin, tá sásraí ag maoinitheoirí chun measúnú a dhéanamh ar na riachtanais riaracháin agus formhaoirseachta, agus chun acmhainní leordhóthanacha a chur ar fáil dóibh sin, ríthábhachtach. Cuireann na heagraíochtaí sin samhlacha inbhuanaithe dea-rialachais ar fáil, as a n-eascaíonn cleachtas oideolaíoch ar ardchaighdeán, i bpobail nach bhfuil freastal ceart á dhéanamh orthu murach sin. Ba cheart acmhainní eagraíochtúla breise a chur ar fáil mar aitheantas ar na ranníocaíochtaí sin.

Is rogha mhalartach thábhachtach thráthúil iad na samhlacha sin ar chorprú agus ar airgeadrú cúraim leanaí atá ag dul i méid. Is é is aidhm don réasúnaíocht maidir le hiócóirí cánach ECEC feabhas a chur ar cháilíocht, rochtain a mhéadú, inacmhainneacht a fheabhsú agus an lucht saothair a chobhsú; Tá samhlacha brabúsachta iomarcacha ag teacht salach ar an éiteas sin agus ar bheartas reatha an rialtais.

Líonrú agus Comhoibriú

Níl aon amhras ann faoin tábhacht a bhaineann le líonrú d'fhiontair shóisialta agus do ghrúpaí pobail ag an bhfoirmiú agus sna céimeanna forbartha, toisc go gcuireann sé le haitheantas, clú agus muinín i measc páirtithe leasmhara. Tá 'bunlíne dhúbailte' ag fiontair shóisialta amhail StartBright agus CNnG, áit a bhfuil sé chomh criticiúil céanna luach sóisialta a chruthú agus luach eacnamaíoch a chruthú (Folmer et al., 2018).

Baintear dlisteanacht amach d'eagraíochtaí amhail an dá chás-staidéar sin trí fhorbairt pobail. Is minic a thosaíonn sé sin trí theagmhálacha pearsanta agus leathnaíonn sé ina dhiaidh sin trí réimse níos leithne comhpháirtíochtaí níos casta (go háirithe le comhlachtaí reachtúla agus le húdaráis áitiúla), rud a sholáthraíonn gnóthachain fhrithpháirteacha agus a éascaíonn rochtain níos fearr ar acmhainní. I ndeireadh na dála, ní mór d'fhiontair shóisialta a líonraí a chruthú agus a éagsúlú go leanúnach (áitiúil/náisiúnta; deonach/reachtúil) chun tionchar sóisialta ardleibhéil a ghiniúint. Dá bhrí sin, tá obair StartBright maidir le comhpháirtíochtaí áitiúla agus náisiúnta a fhorbairt, a éilíonn am agus acmhainní, lárnach d'inbhuanaitheacht agus d'oibriú na heagraíochta. Ar an gcaoi chéanna, tá naisc mhaithe agus caidreamh éifeachtach oibre ag CNnG le heagraíochtaí pobail eile agus le gníomhaireachtaí stáit a bhfuil baint acu le cur chun cinn agus inbhuanaitheacht na Gaeilge. Léirigh an taighde sin an teacht chun cinn agus na buntáistí a bhaineann le líonrú ar leibhéal an phobail áitiúil ar dtús agus le déanaí i gcomhthéacs grúpaí náisiúnta agus go hidirnáisiúnta le heagraíochtaí atá ar aon intinn leo.

Tacaíonn an litríocht (Bravim et al., 2024) leis an tábhacht a bhaineann le líonrú mar ghníomhaíocht lárnach d'inbhuanaitheacht agus d'fhás fiontar shóisialta. I gcéim luath oibriochta, chruthaigh StartBright próisis le haghaidh cumarsáid inmheánach a bhfuil

muinín agus creidiúnacht forbartha acu leis an bhfoireann ar fud na seirbhísí go léir le himeacht ama. Leis na struchtúir foirne laistigh de gach ionad, a nascann leis an bhfoireann bainistíochta sinsearaí, éascaíodh próisis chumarsáide éifeachtacha. Éascaíonn ról an Oifigigh Forbartha naisc láidre idir seirbhísí áitiúla ar fud na gceantar Gaeltachta ar fad, leis an eagraíocht lárnach CNnG. D'eascair tuiscint láidir ar chomhtháthú eagraíochtúil as an staidéar sin, chomh maith leis an tuairim gur féidir CNnG a sholáthar go rathúil trí iarracht chomhchoiteann.

Ar fud an dá eagraíocht cás-staidéir, ar leibhéal an phobail, rinne bainisteoirí agus foireann na n-ionad ECEC teagmháil le heagraíochtaí áitiúla, scoileanna agus eile chun seirbhísí a fheabhsú dá leanaí agus dá dteaghlach. Trí mhaoiniú Rialtais a fháil, a bhainistiú agus a thuairisciú, rinneadh an dá ghrúpa a shuíomh mar ghrúpa ar féidir brath orthu agus mar rannchuiditheoirí criticiúla leis an Stát a bhain amach príomhspricanna a bhaineann le seirbhísí leanaí, tacaíocht teaghlach agus cosaint teanga. Caithíonn an caidreamh cómhálartach sin dlisteanacht le maoinitheoirí. Tá gá le próisis dhinimiciúla leanúnacha chun líonrú a dhéanamh, agus tá rath ar an líonrú chun cuidiú le hoibríochtaí éifeachtacha agus chun clú na heagraíochta a fhorbairt. Chun é sin a neartú, tá StartBright den tuairim gur chéad chéim thábhachtach loighciúil é branda na heagraíochta a fhorbairt. I gcomhthéacs neamhshláine maoinithe ó bhliain go bliain, tá sé ríthábhachtach an ról tábhachtach atá ag na heintitis sin ina bpobail a chur in iúl chun taca a chur faoi argóintí maidir le maoiniú níos inbhuanaithe agus níos iontaofa. Mar sin féin, tá taighde ar an gcaoi a gcuireann eagraíochtaí cosúil leis an dá eiseamláir sin a ngníomhaíochtaí in iúl, ar an gcaoi a bhforbraíonn siad féiniúlacht bhranda agus ar an gcaoi a gcruthaíonn siad tionchar fós ina thús agus gan amhras tá gá le straitéis mhargaíochta fhadtéarmach (Becker et al., 2023). Cé go n-aithnítear i

dtaighde go bhfuil gá le cumarsáid sheachtrach, is é an costas i dtéarmaí foirne agus acmhainní chun dul i mbun líonraithe agus scaipthe an costas nach bhfuil forás ná breithniú leordhóthanach déanta air laistigh den litríocht. Agus deiseanna á dtapa chun dul i dteagmháil le coistí seachtracha, gníomhaithe beartais agus comhlachtaí eile, is féidir a mheas gur íospartaigh dá rath féin iad na heagraíochtaí sin.

Sa sampla de StartBright, tá údarais áitiúla, Coistí Cúram Leanaí Contae, agus seirbhísí pobalbhunaithe eile ag lorg treorach agus comhairle maidir le hoibríochtaí agus leathnú laistigh den teaghlach fiontar sóisialta. Go dtí seo roinneadh an saineolas seo go fial ach tá an t-éileamh chomh mór sin go bhféadfadh StartBright smaoineamh ar ghné chomhairliúcháin a bhunú dá fheidhmiú.

Trí bhrandaí StartBright agus/nó CNnG a fhorbairt agus trí eolas/saineolas a chomhroinnt, cuirtear bunú agus cumas seirbhísí fiontraíochta sóisialta agus earnála pobail chun cinn ar bhonn níos forleithne. Tá an dá ghrúpa in ann léargas a thabhairt do dhaoine eile maidir le 'fios gnó' airgeadais agus praiticiúil, agus marcóirí á sainaitheint le haghaidh ratha agus deacrachtaí nach mór a sheachaint. Chomh maith le "bealach eile" a thaispeáint chun oideachas agus cúram na luath-óige a dhéanamh (Moss, 2018) in Éirinn, cuireann na gníomhaíochtaí sin le bród agus dílseacht inmheánach, rud a fhágann gur ambasadóirí paiseanta iad oideoirí, bainisteoirí, comhaltaí boird agus úsáideoirí seirbhíse.

Molann Moss (2007) an pholaitíocht a thabhairt isteach sa náiolann; Agus é á stiúradh ag imeacht allamuigh/líonraithe in Reggio Emilia, d'aithin StartBright gur gá páirt pholaitiúil a ghlacadh ar an leibhéal áitiúil agus náisiúnta, agus cruinnithe a eagrú le polaiteoirí agus comhairleoirí áitiúla. Ar an mbealach sin, tá StartBright tar éis athrú ó bheith ag feidhmiú mar ionaid aonair i gCluain Dolcáin, i dTamhlacht agus i Leamhcán go heintiteas

aontaithe a bhíonn ag plé le lucht déanta beartas, polaiteoirí agus comhairleoirí áitiúla agus náisiúnta. Déanann CNnG líonrú i measc grúpaí deonacha Gaeilge, aonaid rialtais ábhartha, comhairlí áitiúla, ar fud na gceantar Gaeltachta go léir, ag cur an obair a dhéanann CNnG in iúl do na ceantair thuaithe sin, nach ndéantar freastal ceart orthu go minic.

Léiríonn StartBright agus CNnG cumhacht an líonraithe agus an chomhoibrithe. Trí na próisis sin éiríonn gach ionad níos láidre agus níos leabaithe go háitiúil ar mhaithe leis na leanaí agus na teaghlaigh lena n-oibríonn siad. Thug branda comhcheangailte StartBright aitheantas lasmuigh de theorainn na heagraíochta agus dá bhrí sin d'fhág sé gur féidir an tionchar sóisialta a mhéadú. Tá an branda ina shiombail anois lena féidir le hionaid, baill foirne agus teaghlaigh a aithint.

Le fócas lárnach ar chur chun cinn na Gaeilge, agus mar eagraíocht a fheidhmíonn trí Ghaeilge, d'fhéadfadh sé go mbeadh tionchar nó feasacht níos mó ag CNnG ar fud réimse oideachas agus chúram na luath-óige. Is dócha gurb é CNnG an t-eintiteas ECEC aonair is mó sa stát. Is rud iontach é go n-oibríonn fiontar sóisialta os cionn 130 suíomh luathbhlianta agus aoise scoile, go bhfostaíonn sé os cionn 250 ball foirne, ach gur cosúil go bhfuil sé ag

feidhmiú gan fhios; mar sin féin, léiríonn sé spás comhthreomhar, a mheastar faoina luach go minic, a mbíonn eagraíochtaí Gaeilge ag feidhmiú ann de ghnáth. Ní mór leas a bhaint as stair, dúshláin agus éachtaí an dá eagraíocht mar áit foghlama agus tuisceana agus muid ag bogadh i dtreo samhlacha poiblí ECEC a fhorbairt in Éirinn.

Príomhthréithe Líonraithe agus Comhoibrithe an chur chuige ECEC maidir le hll-suíomhanna Neamhbhrabúis:

- Meicníochtaí cumarsáide a chruthú leis an mbord, leis an mbainistíocht, leis an bhfoireann agus le tuismitheoirí/teaghlaigh agus eatarthu
- Nascadh laistigh den phobal agus thairis sin
- Oibriú i gcomhpháirtíocht le heagraíochtaí reachtúla agus neamhreachtúla
- Branda na heagraíochta a fhorbairt
- Ag féachaint taobh amuigh den eagraíocht
- An fhoghlaim a chomhroinnt agus cur le fóraim/comhdhálacha/coistí seachtracha, lena n-áirítear aonaid i ranna rialtais ábhartha

Príomhtheachtaireachtaí - Líonrú agus Comhoibriú:

Leag an staidéar seo béim ar an tábhacht a bhaineann le líonrú agus cothú caidrimh, chun clú na n-eagraíochtaí sin a neartú, agus a obair ríthábhachtach á cur in iúl dá bpobail. Leis an gclú a chothú, neartaítear na glaonna ar mhaoiniú inbhuanaithe. Cloistear teachtaireachtaí atá ag teacht chun cinn go himheánach freisin, rud a chruthaíonn bród as príomhghníomhaithe, mar chomhaltaí agus mar ambasadóirí.

Tá caidreamh cómhalartach ag an dá eagraíocht le hurraitheoirí stáit ábhartha. Tacaíonn rath an dá eintiteas sin le príomhspríocanna stáit a bhaint amach i réimsí ECEC, an chuimsithe shóisialta agus na cosanta teanga; arís, ba cheart go neartódh sé sin iad chun maoiniú níos iontaofa a lorg.

Trí léiriú a thabhairt ar shamhail na fiontraíochta sóisialta mar 'rogha mhalartach' rathúil do ECEC in Éirinn, léirítear go bhfuil bealach eile indéanta; ba cheart scéalta na ngrúpaí sin a bheith mar bhonn eolais do phleanáil luath 'samhail phoiblí' ECEC d'Éirinn.

Ní féidir na héilimh ar cheannairí sa spás ECEC fiontraíochta sóisialta seo a mheas faoina luach; d'fhéadfadh rath an dá rud, a gcomhroinnt agus meantóireacht daoine eile, tacú le leathnú na samhlacha sin trí eintitis bhreise atá ag teacht chun cinn sa réimse. Is dea-scéala é seo don Aire Stáit. Ba cheart machnamh a dhéanamh ar acmhainní a chur ar fáil do na ceannairí sin chun 'tabhairt ar ais' don phobal.

Foireann, Bainistíocht agus Ceannaireacht

Saintréith shainiúil de chur chuige StartBright is ea cáilíocht na ceannaireachta laistigh den eagraíocht, go háirithe na ról níos seanbhunaithe atá ag an Meantóir Cáilíochta agus an POF. Tá stair láidir ag CNnG de dhaoine a bhogann suas tríd an eagraíocht, agus tacaítear leo chun ról nua a fhorbairt agus a ghlacadh. Mar shampla, chuaigh go leor de na hOifigigh Forbartha isteach mar oideoirí; Thosaigh an Príomhfheidhmeannach mar bhainisteoir airgeadais. Léiríonn sé sin tiomantas don eagraíocht agus eolas domhain institiúideach ar fud go leor ról.

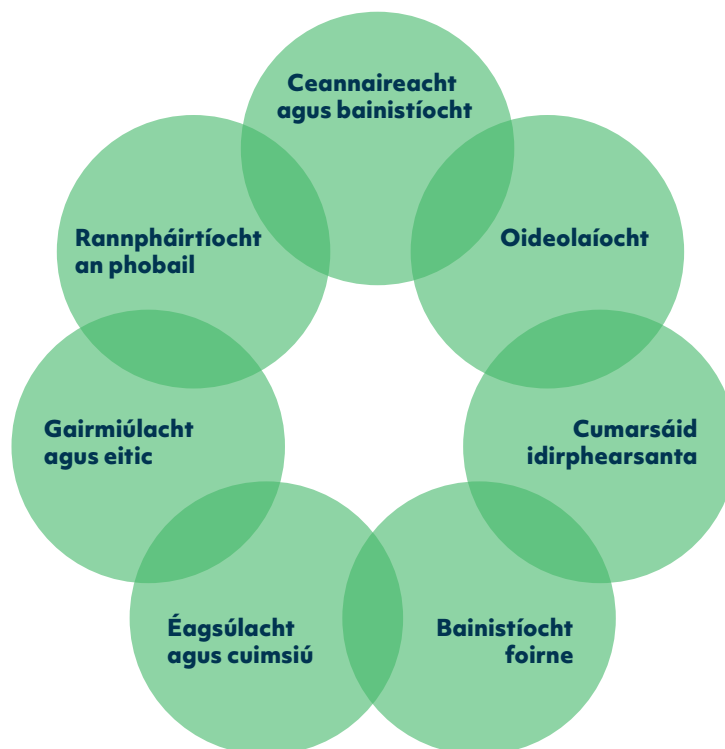
Leis an gcastacht a bhaineann le 'poist shinsearach' (Preston, 2013), leis an meascán inniúlachtaí a cheanglaítear ar cheannairí (AE, 2025) (Fíor 5.1), le dlús an mhisin i bhfiontair shóisialta (Reed, 2025) agus le cineál athraitheach chóras ECEC na hÉireann, léirítear an iliomad dúshlán atá roimh cheannairí, bainisteoirí agus Príomhfheidhmeannaigh san earnáil neamhbhrabúis. Cuireadh i dtábhacht i dtaighde a rinne an tAontas le déanaí (2025) na dúshláin seo a leanas do cheannairí ECEC; an iomarca obair riaracháin, easpa ról atá sainithe go soiléir, éilimh iomaíocha ar a gcuid ama, stádas íseal, ceanglais bheartais atá ag athrú agus easpa foirne agus acmhainní. Thug an Bord Bainistíochta agus an Bord, i gcomhar lena bPríomhfheidhmeannaigh, aghaidh ar chuid de na dúshláin sin i bhforbairt na n-oibriúcháin, na struchtúr agus na straitéisí.

Tá na struchtúir cheannaireachta agus tacaíochta is gá chun líon suntasach ionad ECEC a oibriú go héifeachtach lárnach chun misin eagraíochtúla a bhaint amach. Sainaitníonn an tAontas (2025) na scileanna, na hiompraíochtaí agus na hinniúlachtaí a theastaíonn ó ról

cheannaireachta in ECEC. Is é an rud a thagann chun solais ná go gcaithfidh an POF iad a bheith acu féin, nó iad a bheith aige nó aici i bhfoirm róil tacaíochta, eolas oibríochtúil, airgeadais, riaracháin agus oideolaíoch. D'earcaigh Bord StartBright post bainisteora ghinearálta ach d'aithin siad cineál speisialtóra an róil. Dá bhrí sin, agus le treoirphlean soiléir d'fhás na heagraíochta cuireadh an ról in oiriúint do ról an Phríomhfheidhmeannaigh. Trí struchtúr foirne a fhorbairt lenar éascaíodh tarmligean agus deighilt shoiléir na bhfreagrachtaí, cruthaíodh spás don Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin ról

níos straitéisí a ghlacadh chuige féin. Tá an fhoireann scileanna is gá ag CNnG laistigh dá fhoireann feidhmiúcháin (AE, 2025); mar sin féin, mar gheall ar a fhairsinge atá sé, ní mór tuilleadh acmhainní a chur ar fáil do chuid de na réimsí sin (i.e. airgeadas, acmhainní daonna). Tugtar tacaíocht mhaith, áfach, do réimse an eolais oideolaíoch. Tacaíonn an tOifigeach Feidhmiúcháin um Oideachas Luath-Óige le grúpa de sheacht n-oifigeach Forbartha, a oibríonn le punann réigiúnach de shuíomhanna ECEC/SAC, rud a chinntíonn an cleachtas oideolaíoch is fearr agus cloí reachtúil.

Fíor 5.1: Inniúlachtaí ceannaireachta (AE, 2025) .

Braitheann cineál an chultúir eagraíochtúil ar an ngaol leis an timpeallacht ina bhfuil sé. De réir Schein (2004) cruthaítear é ar dhá bhealach, eadhon, go neamhfhoirmiúil nó go foirmiúil. Go neamhfhoirmiúil, tagann forbairt spontáineach ar noirm chultúrtha maidir leis an gcaoi a n-oibríonn ionad nó grúpa. Féadfaidh ceannaire físeanna agus luachanna a fhorchur go foirmiúil maidir leis an méid ba cheart a dhéanamh agus conas a tharlaíonn sé sin.

Chonacthas 'comhoibriú' i bhfás StartBright mar an sásra chun cultúr comhroinnte a chruthú, agus misean agus luachanna na heagraíochta mar spreagthóirí. Tá cultúr coiteann cruthaithe ag comhoibriú ar fud na n-ionad uile agus idir an fhoireann, an bhainistíocht shinsearach agus an Bord Bainistíochta, agus tacar luachanna agus creidimh mar bhonn faoi, rud a ligeann do gach duine lena mbaineann mothú cuspóra agus bród a bheith acu as a gcuid oibre. Mar a leagtar amach sa chaibidil Torthaí, cothaíodh muinín trí chomhoibriú ach freisin trí ghníomhaíochtaí praiticiúla chun faisnéis a chomhroinnt (go háirithe faisnéis airgeadais), bealaí cumarsáide oscailte a choinneáil ar bun, agus tacaíocht a sholáthar.

Ar an gcaoi chéanna, le CNnG, ba léir go raibh braistint láidir chomhúinéireachta agus bróid sa mhéid atá á bhaint amach sa Ghaeltacht. Is príomhphíosa ceangail é ról na nOifigeach Forbartha, a choinníonn na naisc áitiúla leis an struchtúr bainistíochta, ionas go mbraitheann suíomhanna mar chuid den eagraíocht níos leithne, agus a chinntíonn ag an am céanna go léirítear an cultúr agus na luachanna go háitiúil. Táthar ag súil le cleachtas tacaíochta agus maoirseachta leanúnaí i ngach suíomh; Éascaíonn na hOifigigh Forbartha é sin do bhainisteoirí áitiúla. Cuirtear teachtaireachtaí ar ais chuig Oifigeach Feidhmiúcháin na Luath-

Óige, chun bonn eolais a chur faoi FGL leanúnach do na hoideoirí. Is é an t-éiteas foriomlán a bhaineann le tacú le hoideoirí a ndícheall a dhéanamh, bíonn eispéiris luathfhoghlama níos fearr ann do leanaí óga, agus mothaíonn an fhoireann mothú sástachta ina ról, rud a fheabhsaíonn coinneáil.

Faoi cheannaireacht an Mheantóra Cáilíochta, tá cumas foirne ag StartBright tar éis forbairt trí FGL inmheánach agus trí fhreastal ar chomhdhálacha. Le struchtúr coiteann maidir le spriocanna a leagan síos, athbhreithnithe agus tacaíocht (am meantóireachta agus neamhtheagmhála), neartaíodh scileanna oideolaíocha agus gníomhaireachtaí foirne le himeacht ama. Leagtar béim in Aistear nuashonraithe (NCCA, 2024) ar ról an oideóra ghníomhaíoch agus léirigh StartBright, trí obair an Mheantóra Cáilíochta agus na mbainisteoirí ionaid, na bearta atá déanta acu chun timpeallacht, cultúr agus cleachtais chomhroinnte a fhorbairt a chuir ar chumas na foirne iad féin a bhrath mar ghairmithe.

Príomhthréithe Foirne, Bainistíochta agus Ceannaireachta an chur chuige ECEC maidir le hIl-suíomhanna Neamhbhrabúis:

- Ceannaireacht láidir eiticíúil a chur ar fáil
- Cultúr comhoibrithe a leabú laistigh den eagraíocht
- Acmhainneacht foirne agus conairí gairme a fhorbairt
- Tacú leis an bhfoireann agus meas a léiriú orthu mar ghairmithe
- Téarmaí, coinníollacha agus tairbhí maithe foirne a fhorbairt ag brath ar an maoiniú

Príomhtheachtaireachtaí - Foirne, Bainistíocht agus Ceannaireacht:

Trí fhoireann riaracháin a chur ar fáil, tugtar an t-eolas agus na scileanna speisialaithe is gá chun na cláir luath-óige sin a oibriú go héifeachtach.

Is é cultúr na heagraíochta ceann a léiríonn an fhís agus an misean, atá múnlaite ag an iarracht a rinneadh chun tuiscint choiteann ar chuspóir, braistint úinéireachta, comhthuiscintí agus bród as comhlachas a fhorbairt, don fhoireann agus do bhaill eile.

Bunaíonn na ceannairí cultúr meantóireachta agus tacaíochta foirne, agus an luach a chuireann eagraíochtaí ar an bhfoireann á chur in iúl acu. Is é is aidhm do mhaoirseacht struchtúrtha leanúnach foirne tacú le dea-chleachtas, riachtanais oiliúna agus forbartha a shainaithint, agus coinneáil foirne a fheabhsú.

Oideolaíocht agus Curaclam

Díríonn toradh na saintréithe uile roimhe seo ar an obair oideolaíoch le leanaí agus lena dteaghlaigh. Tá an obair sin i gcroílár mhisean gach eagraíochta. Tosaíonn sainmharc chur chuige StartBright laistigh d'ionaid ECEC le próisis láidre earcaíochta agus ionductúcháin. Aithníonn bainisteoirí sinsearach agus bainisteoirí ionaid na dúshláin a bhaineann le tírdhreach reatha an lucht saothair (CSTGT, 2024; RLCM, 2025) ach tuigeann siad freisin conas cultúr agus foirne a fhorbairt, earcú le haghaidh oiriúnachta chomh maith le cáilíochtaí agus taithí. Baineann trí phríomhghné a thacaíonn nó a thacaíonn le cleachtas oideolaíoch éifeachtach le ról an Mheantóra Cáilíochta (QM), leis an struchtúr foirne agus le

lárú a lán feidhmeanna riaracháin agus airgeadais. Chruthaigh sé sin am agus spás do bhainisteoirí oibriú le príomhoideoirí chun tacú le cleachtas cáilíochta.

Is féidir an rud céanna a rá faoi CNnG: a léiríonn an méid níos mó, líon na suíomhanna agus an raon geografach, mar a bhfuil Meantóir Cáilíochta amháin ag StartBright, tá seacht nOifigeach Forbartha (OF) ag CNnG, atá á bhainistiú ag speisialtóir oideolaíoch laistigh den Fhoireann Feidhmiúcháin. Áirítear le ról OF tacú le dea-oideolaíocht, cloí rialála agus foireann nua a ionductú i 'gcultúr' CNnG.

Ní féidir beag is fiú a dhéanamh den tábhacht a bhaineann le ról mheantóireachta den sórt sin, chun oibriú ar fud na n-ionad, agus cáilíocht á cur chun cinn. Oibríonn an dá ghrúpa le creataí Aistear agus Síolta, ag tacú le cuir chuige churaclaim atá bunaithe ar shúgradh, atá ag teacht chun cinn agus atá faoi stiúir leanaí. Tarraingíonn CNnG freisin ar dhá chreat saincheaptha chun tacú le forbairt teanga tumthaí, agus chun nasc a dhéanamh le cultúr, scéal agus traidisiúin.

Sainaithníonn na hoideoirí Forbairt Ghairmiúil Leanúnach, i gcomhar le bainisteoirí, agus an Meantóir Cáilíochta (SB)/Oifigigh Forbartha (CNnG), a dhéanann measúnú ar a gcuid riachtanas agus spéise oiliúna. Cuireann gairmithe inmheánacha agus seachtracha araon FGL ar fáil. Tá an cur chuige sin á mholadh ag Harcourt and Jones (2016) a mhol gur chóir go mbeadh foghlaim ghairmiúil (agus CPD) mar chuid de chleachtas laethúil, ní seisiún a bhrúitear ar an bhfoireann agus an t-ábhar a ndéanann siad dearmad air sula dtéann siad chuig an gcarrchlós.

Tar éis próiseas earcaíochta láraithe, aithníodh go bhfuil cur chuige struchtúrtha maidir le hionductú agus meantóireacht foirne nua i suíomhanna agus san eagraíocht

ríthábhachtach. Ar an gcéad dul síos, éascaíonn an cur chuige sin tuiscint láidir ar mhisean, luachanna agus cuspóir CNnG a thuigeann an fostaí nua; ar an dara dul síos, glactar le samhaltú an dea-chleachtais, an chur chuige oideolaíoch, a bhfuil na ceithre phríomhchreat mar bhonn faoi; ar deireadh, ó thaithí, faigheann CNnG coinneáil níos fearr foirne má dhéantar meantóireacht mhaith orthu tríd an tréimhse ionductúcháin sin.

Tá sé ríthábhachtach d'oideoirí a bhfuil CNnG acu dea-chleachtas a thuiscint agus a léiriú maidir le foghlaim teangacha tumthacha. Baineann sé sin le gníomhaíochtaí agus gnáthaimh laethúla a bhreathnú, a phleanáil agus a dhéanamh le leanaí óga. Gné bhreise de ról na n-oideoirí luath-óige is ea dul i dteagmháil le teaghlaigh, ar fhoghlaim agus ar fhorbairt a leanaí, ach go huathúil do CNnG, ag tacú le cuir chuige sa bhaile chun an teanga a chothú tuilleadh.

Príomhthréithe Oideolaíochta agus Curaclaim an chur chuige ECEC maidir le hIl-suíomhanna Neamhbhrabúis:

- Tá ról tiomnaithe mar bhonn faoin dea-chleachtas san oideolaíocht
- Obair a dhéanamh leis na creataí náisiúnta atá ann faoi láthair chun curaclam atá ag teacht chun cinn agus atá bunaithe ar shúgradh agus atá faoi stiúir leanaí a threorú
- Cinntíonn earcaíocht agus ionductú tacaithe go dtuigeann oideoirí an misean/ cuspóir eagraíochtúil agus go dtacaíonn siad leis
- Tá FGL i gcroílár an dea-chleachtais san oideolaíocht agus i ndearadh curaclaim

Príomhtheachtaireachtaí - Oideolaíocht agus Curaclam:

Tacaíonn struchtúir láraithe le dea-chleachtas áitiúil. Ról oideolaíoch uileghabhálach a bhunú (Meantóir Cáilíochta/Oifigigh Forbartha) a thacaíonn le cáilíocht an chleachtais oideolaíoch; cuireann sé ar chumas oideoirí díriú ar churaclam agus ar chleachtas gairmiúil.

Tá cur chuige d'aon ghnó maidir le hearcaíocht, ionductú, tacaíocht leanúnach agus maoirseacht, le rochtain ar oiliúint agus FGL d'oideoirí (sa teanga chuí) mar bhonn faoin dea-chleachtas le leanaí agus le teaghlaigh.

Agus cur chuige atá bunaithe ar fhianaise agus atá ábhartha ó thaobh an chomhthéacs de á ghlacadh acu, soláthraíonn Aistear (NCCA, 2024) agus Síolta pointí tagartha agus feidhmíonn siad mar fhondúireachtaí, lena dtacaítear le curaclaim aonair (e.g. Loinnir agus Borradh, Reggio agus cuir chuige bunaithe ar spéis).

Lena áirithiú go mbeidh cuir chuige an churaclaim ag teacht le misean na heagraíochta, mar a léirítear i gcás StartBright agus é ag obair go dlúth chun tacú le teaghlaigh; maidir le CNnG, tá an curaclam ag teacht leis an tumoideachas Gaeilge.

Ag Obair le Teaghlaigh

Tugann an litríocht cúiseanna láidre leis an bhfáth a bhfuil sé ríthábhachtach oibriú i gcomhar le tuismitheoirí in ECEC (Dunst, 2025), toisc go bhfuil ról lárnach aige maidir le tacú le foghlaim, forbairt agus folláine ghinearálta leanaí. Tarraingíonn comhoibriú idir oideoirí agus tuismitheoirí cineálacha éagsúla eolais, taithí agus freagrachta le chéile, agus ní mór gach ceann acu a aithint agus a luacháil. Tá trí ghné de chomhpháirtíocht tuismitheoirí sainaitheanta ag Otero-Mayer et al., (2025): rannpháirtíocht i dtimpeallacht an bhaile agus an phobail; rannpháirtíocht i ngníomhaíochtaí scoile; agus, cumarsáid chómhálartach idir oideoirí agus tuismitheoirí; Tá gach ceann acu ábhartha don staidéar seo.

Tá fócas láidir ag CNnG ar bheith ag obair le tuismitheoirí agus le teaghlaigh, ag tacú le luathfhoghlaim agus le forbairt leanaí agus ag tacú le teaghlaigh an Ghaeilge a úsáid ag an am céanna. Dúshlán do CNnG is ea, cé go bhfuil tromlach na gcainteoirí Gaeilge sna ceantair Ghaeltachta, nach í an t-aon teanga atá ag an teaghlach. Tá Béarla mar chéad teanga ag go leor teaghlach; agus patrúin imirce isteach á léiriú, d'fhéadfadh teangacha éagsúla a bheith ag daoine eile mar a gcéad teanga.

Tá túsphointe do CNnG maidir le comhpháirtíochtaí a chothu le teaghlaigh bunaithe ar an tuairim gurb iad tuismitheoirí na chéad oideoirí, go háirithe maidir leis an nGaeilge. Dá bhrí sin, tá rannpháirtíocht le tuismitheoirí ríthábhachtach. D'fhéadfadh comhráite le teaghlaigh aird a tharraingt ar an iliomad bealaí a ndéanann leanaí cumarsáid, agus ar an iliomad bealaí a mbíonn oideoirí ag plé le leanaí, agus ar a dtosaíocht iomlán chun a chinntiú go dtacaítear le folláine gach linbh, de réir mar a shocraíonn siad agus a fhaigheann siad nó a neartaíonn siad a dtuiscint ar an

nGaeilge. Roinntear gach plan, téama agus gníomhaíocht a bhaineann leis an gcuraclam ionas gur féidir le tuismitheoirí an fhoghlaim sin a thabhairt leo abhaile agus an méid a mbíonn an leanbh ag plé leis i rith a lae a mholadh.

Spreagann CNnG tuiscint iontrála oscailte le tuismitheoirí. Is éiteas CNnG gur chóir do thuismitheoirí a bhraitheann gur féidir leo teagmháil a dhéanamh leis an bhfoireann ag an tseirbhís le haon ábhar is mian leo a phlé. Is réimse é ECEC atá dírithe ar chaidreamh; baineann tábhacht le caidreamh, le hoideoirí agus bainisteoirí a bhfuil sé de fhreagracht orthu a chinntiú go mbraithfidh tuismitheoirí go bhfuil fáilte rompu, go bhfuil meas ar an méid a dhéanann siad, agus go mbraitheann siad go bhfuil siad mar chuid den eagraíocht.

Ailínithe le luachanna agus creideamh CNnG, tá leanaí, teaghlaigh agus an pobal i gcroílár mhisean StartBright freisin. Aithnítear sa Phlean Straitéiseach (StartBright, 2024) a thábhachtaí bheith ag plé le tuismitheoirí agus le teaghlaigh mar bhealach chun tacú le folláine leanaí agus teaghlaigh (Sabol et al., 2018; Connolly & Devaney, 2018). Bíonn tionchar mór ag an gcomhthéacs inar rugadh agus ina bhfástar iad ar leanaí, go háirithe i gcás ina mbíonn neamhionannas sóisialta rompu, agus ina mbíonn easpa cobhsaíochta acu ina saol (ECFE, 2024).

Mar is amhlaidh le CNnG, is mór ag StartBright an tábhacht a bhaineann le hoideoirí a bheith ag comhoibriú le tuismitheoirí, ach ina theannta sin aithníonn an eagraíocht riachtanais éagsúla na dteaghlach sna pobail a bhfreastalaíonn siad orthu. Ag foghlaim óna rannpháirtíocht leis an tsamhail um Thuismitheoireacht Chumhachtach agus Éascaitheoir Tuismitheoirí/Cúramóirí ón Tionscnamh Forbartha Óige (CDI), tá ról Éascaitheora Teaghlaigh (FF) forbartha ag

StartBright, a thacaíonn le tuismitheoirí i roinnt ionad ECEC. Forbraíonn an tÉascaitheoir Teaghlaigh tiomnaithe, a bhfuil cáilíochtaí agus taithí ábhartha aige nó aici maidir le bheith ag obair le teaghlaigh i gcásanna casta, uirlisí freagairtí chun freastal ar riachtanais teaghlach agus chun seirbhísí tacaíochta breise a chur in iúl laistigh den phobal. Leabaithe laistigh de chur chuige an Éascaitheora Teaghlaigh tá an tiomantas do fhreagairtí ar chásanna agus riachtanais a fhorbairt le chéile, seachas teacht roimh an méid a d'fhéadfadh a bheith ag teastáil.

Príomhthréithe Oibre an chur chuige ECEC maidir le hll-suíomhanna Neamhbhrabúis:

- Léiríonn an cur chuige maidir le bheith ag obair le teaghlaigh an misean eagraíochtúil
- Cumarsáid leanúnach le teaghlaigh a chur chun cinn
- Fíor-iontráil oscailte a bhunú idir teaghlaigh agus suíomhanna
- Meas a léiriú do thuismitheoirí/teaghlaigh mar chéad oideoirí; tacú leis na timpeallachtaí foghlama baile
- Riachtanais, láidreachtaí agus suimeanna éagsúla teaghlaigh a aithint
- Cuimsiú, meas agus meas ar theaghlaigh a chur chun cinn i bhfíor-chomhpháirtíocht oibre
- Feidhmiú mar dhroichead chuig seirbhísí agus tacaíochtaí seachtracha

Príomhtheachtaireachtaí - Ag Obair le Teaghlaigh:

Is fearr a léirítear luachanna, misean agus cuspóir an ghrúpa sa chaoi a n-oibríonn an fhoireann le teaghlaigh; ós rud é go bhfuil siad faoi stiúir tuismitheoirí, ciallaíonn sé sin go n-áirithítear go bhforbraítear obair chomhoibríoch le tuismitheoirí agus ní le haghaidh tuismitheoirí; bheith i dtiúin le tuismitheoirí agus am a ghlacadh chun éisteacht; caidreamh a chothú trí oibriú le ham tuismitheora seachas am 'toraidh'.

Meas a bheith ar thuismitheoirí agus próisis a bheith i bhfeidhm chun tacú leo; deiseanna foirmiúla agus neamhfhoirmiúla a chruthú i rith na bliana chun teagmháil a dhéanamh le tuismitheoirí/teaghlaigh.

Is éard atá i gceist le machnamh a dhéanamh ar intinníúlacht san obair freagairt go praiticiúil agus tionscnamh a ghlacadh chun muinín agus sásamh a chothú; a bheith feasach ar chuir chuige chumarsáide agus teangacha, scileanna litearthachta agus cleachtais chultúrtha éagsúla á gcur san áireamh.

Tuismitheoirí a nascadh le seirbhísí sa phobal; tacú le hionadaithe áitiúla thar ceann teaghlach le haghaidh athruithe laistigh den phobal; oibriú go dlúth agus mar fhoireann le hoideoirí agus bainisteoirí sna hionaid chun tacaíocht chomhoibríoch a thabhairt do theaghlaigh agus do phobail

Tacú le tuismitheoirí spriocanna agus éachtaí foghlama agus forbartha a leanaí a chomhroinnt; aitheantas a thabhairt d'éagsúlacht na dteangacha, na gcultúr agus na dtraidisiún trína n-aithníonn teaghlaigh iad.

I gcás CNnG, tacú le teaghlaigh tuiscint a fháil ar chur chuige tumthach an ionaid; tacú le tuismitheoirí/teaghlaigh a dteanga a thabhairt isteach nó a dhoimhniú.

Dúshláin

Chuir an dá chaibidil roimhe seo torthaí ón taighde sin i láthair agus phléigh siad iad, ag aithint príomhthréithe agus príomhtheachtaireachtaí a tháinig chun cinn trí rannpháirtíocht le StartBright agus CNnG araon. Mar sin féin, ní fheidhmíonn an dá shamhail cás-staidéir go saoráideach agus tagann dúshláin shoiléire chun cinn don dá eagraíocht, i ndáil le saincheisteanna inbhuanaitheachta agus foirne.

Inbhuanaitheacht

Is é leordhóthanacht agus cinnteacht an mhaoinithe (ilbhliantúil) an príomhdhúshlán do chur chuige StartBright agus CNnG araon. Cé gurb é an Croímhaoiniú a sholáthraíonn an chuid is mó den bhuiséad eagraíochtúil don dá ghrúpa, cuireann sruthanna maoinithe breise ar chumas an dá ESS sin freagairt do riachtanais uathúla a bpobal agus a misean a chomhlíonadh. Trí bhuiséad oibriúcháin foriomlán a chruthú ó roinnt foinsí éagsúla, cruthaítear ualach oibre breise maidir le maoinitheoirí a shainaithint, a chur i bhfeidhm agus tuairisciú dóibh ar deireadh. Is dúshlán agus draein ar acmhainní daonna é sin ann féin.

Maidir le StartBright, baineann príomhriosca le pleanáil chomharbais, go háirithe maidir leis an POF agus an Meantóir Cáilíochta, a raibh an bheirt acu ag spreagadh agus ag treorú straitéisí StartBright. Faoina maoirseacht, tá struchtúr na heagraíochta ag dul i dtreo cleachtais tarmhligin agus acmhainneacht foirne a fhorbairt chun aistriú rianúil freagrachtaí a éascú. Nuair a bhíonn na comhaltaí boird oile, na bainisteoirí agus an eagraíocht níos leithne páirteach i mbuiséadú, i bhforbairt straitéise, i struchtúr chumasúcháin agus in athbhreithniú a dhéanamh ar an gclár riosca, léiríonn siad go léir eagraíocht dhinimiciúil ullmhaithe.

I gcás CNnG, d'éascaigh stair conairí gairme laistigh den eagraíocht banc eolais institiúideach láidir a fhorbairt. Cuireann an chobhsaíocht sin leis an gcaidreamh le daoine tábhachtacha ar fud eagraíochtaí Gaeilge eile, chomh maith le ceannairí pobail. Éascaíonn sé sin comhoibriú éifeachtach, lántairbhe a bhaint as acmhainní, agus comhroinnt faisnéise, i dtreo a gcomhspríocanna maidir leis an nGaeilge a neartú agus tacú le pobail tuaithe Ghaeltachta. Mar sin féin, cosúil le StartBright, teastaíonn am agus tiomantas foirne ón obair sin, rud a fhágann go bhfuil siad ar shiúl óna ról oibriochtúla. Gan cinnteacht an mhaoinithe ilbhliantúil, ní féidir pleanáil a dhéanamh don fhás, don cháilíocht agus don inbhuanaitheacht.

Dúshláin na Rathúlachta

De réir mar a d'fhás an dá eagraíocht, bhí bunú croífhoirne riaracháin/feidhmiúcháin rithábhachtach dá n-oibriochtaí éifeachtacha, chomh maith le bonn a chur faoina misean maidir le soláthar seirbhíse ar ardchaighdeán. Trí chúraimí riaracháin a aistriú ó sheirbhísí ar an talamh, bhíodhas in ann aird níos mó a thabhairt ar oideolaíocht, cothú caidrimh, freastal ar riachtanais úsáideoirí seirbhíse, agus naisc phobail. Mar sin féin, de réir mar a d'fhás na heagraíochtaí, is soiléire an gá leis an bhfoireann riaracháin a leathnú. Mar shampla, tá níos mó ná 250 ball foirne ag CNnG, ach níl ach ball foirne amháin ann chun na hacmhainní daonna a bhainistiú, ach bheadh foireann bheag AD tipiciúil de chuideachta den mhéid céanna.

Thairis sin, mar thoradh ar rath na samhla sin, tá brú ar an mbeirt acu níos mó seirbhísí a 'ghlacadh' faoina bhfreagracht. Tá an dá eagraíocht níos machnamhaí, ag tabhairt faoi anailís riosca sula ngeallann siad tacaíocht a thabhairt do shuíomhanna neamhbhrabúis eile; mar sin féin, tá fonn mór ar an mbeirt acu tacú le suíomhanna luathbhlianta eile atá ag streachailt le cúrsaí

acmhainní agus inbhuanaitheachta. Tá fíoracmhainneacht ag baint leis an bhféidearthacht comhairliúcháin a thairiscint do ghrúpaí neamhbhrabúis eile chun tacú lena n-aistriú chuig samhail chomhchoiteann; ach ansin arís, bainfidh sé sin leas as na hacmhainní teoranta sa dá eagraíocht.

Soláthar foirne

Baineann dúshlán soiléir le hearcaíocht foirne ar saincheist í a théann níos faide ná StartBright nó CNnG. Sa chomhthéacs náisiúnta, tuairiscíonn 93% de bhainisteoirí ECEC go bhfuil tionchar diúltach ag dúshláin earcaíochta ar sholáthar seirbhíse (CSTGT, 2024). Baineann an dúshlán mar a mheasann roinnt baill foirne StartBright leis an deacracht a bhaineann le rochtain a fháil ar fhoireann tacaíochta. Líontar neamhláithreachtaí foirne go himheánach, rud a laghdaíonn deiseanna le haghaidh am neamhtheagmhála a éascaíonn pleanáil, cruinnithe le comhghleacaithe, gairmithe eile, nó teaghlaigh. Luadh easpa clúdach foirne freisin mar chúis le dóiteán i measc an ghrúpa foirne, atá ag obair le dúshláin laethúla agus le teaghlaigh leochaileacha. Bíonn tionchar ag ráta athraithe ar chaidreamh agus ar mhuinín a chothaítear idir an fhoireann agus úsáideoirí seirbhíse.

I gcás CNnG, tá an dúshlán breise acu maidir le hinniúlacht sa Ghaeilge, chomh maith le cáilíocht luathbhlianta, agus oideoirí á n-earcú acu. In go leor cásanna, bhí an cumas foireann a

‘fhás’, ó chomhaltaí neamhcháilithe de chlár SAC, suas tríd an tseirbhís trí thiomantas d’fhorbairt foirne éifeachtach. Tá sé róluath lena fháil amach an mbeidh an scéim nua tuarastail samhraidh, chun an fhoireann seisiúnach a choinneáil, éifeachtach, ach beidh sé tábhachtach é sin a rianú. Bhí tiomantas ó oideoirí ar fud na seirbhísí de dhíth maidir leis an gcur chuige, ós rud é go bhfuil na socruithe níos mó ag fóirdheonaíonn suíomhanna níos lú go bunúsach. Chruthaigh méid suntasach CNnG an bharainneacht scála a bhí ag teastáil chun scéim den sórt sin a éascú, cé gur beag cuideachta ECEC atá chomh mór sin.

Laistigh de chomhthéacs StartBright, tharraing roinnt rannpháirtithe aird ar na dúshláin a bhaineann le sealuaireanta. Faoi láthair tá cúig sheal ag rothlú laistigh de chur chuige StartBright agus is é is cúis leis sin go príomha chun freastal ar thuismitheoirí, ach ní oibríonn sé sin i gcónaí d’oideoirí / d’fhoireann a bhfuil a gcuid leanaí féin acu agus freagrachtaí cúraim dá gcuid féin acu. Is fadhb choitianta í seo agus molann O’Sullivan (2023) i Sasana an méid seo a leanas: ‘d’fhonn fanacht iomaíoch agus inbhuanaithe, ní mór go mbeadh ról pháirtaimseartha agus solúbtha mar bhunchloch de straitéis náisiúnta nua don lucht saothair.’ Aithnítear i nóta rabhaidh an dúshlán a bhaineann le cothromaíocht a bhaint amach idir solúbthacht foirne, riachtanais leanaí agus ionchais teaghlaigh, agus cóimheasa á gcoinneáil.

Conclúid

Leagtar béim sna torthaí agus sa phlé a eascraíonn as an staidéar seo ar na tairbhí, na dúshláin agus na brúnna atá ar fhiontair shóisialta amhail StartBright agus CNnG, agus iad ag obair chun cothromaíocht a bhaint amach idir slándáil airgeadais, rialachas eiticíúil, oideolaíocht láidir agus cuspóir sóisialta lena bpobail faoi seach, bídis ina bpobail tuaithe, uirbeacha agus/nó ina bpobail nach ndéantar freastal ceart orthu. Tugtar le fios leis an taighde nach féidir obair an dá shamhail fiontair shóisialta sin a choincheapú mar eintitis neamhspleácha, ach gur cuid de chóras eacnamaíoch, sóisialta agus polaitiúil níos leithne iad a shainíonn go láidir an timpeallacht oibriúcháin, a imríonn tionchar ar chreataí dlíthiúla, a chinneann infhaighteacht maoinithe agus deiseanna margaidh. Trí léargas ar chórais a ghlacadh, cuirtear béim ar chineál idirnasctha na ngnéithe uile a bhaineann leis an bhfiontar sóisialta, i gcás nach mór gluaiseachtaí nó dul chun cinn i réimse amháin a chothromú agus tacaíocht a fháil ó na

réimsí eile. Dá bhrí sin, tugann slándáil airgeadais a bhaint amach gan misean na heagraíochta a chomhlíonadh neamhaird ar an bpobal agus ar a gcuid riachtanas. Ní féidir oideolaíocht láidir a dhéanamh gan cúram, cúiteamh, oiliúint agus deiseanna dul chun cinn leordhóthanach don fhoireann. Éilíonn rialachas eiticíúil tiomantas leanúnach, ceannaireacht agus bainistíocht láidir, agus leordhóthanacht na ról gairmiúil. Ciallaíonn inbhuanaitheacht d'fhiontar sóisialta tionchair airgeadais agus shóisialta araon a bhreithniú sa chinnteoireacht ghnó. Ciallaíonn sé sin gan croíluchanna a chur i mbaol agus misean a chomhtháthú i ngach gné den eagraíocht.

Léiríonn na samhlacha sin gur féidir oideachas agus cúram luath-óige ar ardchaighdeán a sholáthar laistigh de chomhthéacs na hÉireann, trí struchtúir inbhuanaithe, eiticíúla agus shóisialta. Freastalaíonn na samhlacha sin ar leanaí agus ar theaghlaigh, seachas scairshealbhóirí nó stiúrthóirí dírithe ar bhrabús, agus iad ag athinfheistiú aon bharrachais ina bpobail áitiúla, chun a misean agus a gcuspóir a chomhlíonadh.

Caibidil a Sé: Moltaí agus Conclúidí

Réamhrá

Mar a tugadh faoi deara roimhe seo, ba é cuspóir an taighde seo scrúdú a dhéanamh ar dhá shamhail cás-staidéir de sholáthar neamhbhrabúis luath-óige, a bhfeidhmíonn an dá cheann acu mar sholáthraithe il-suíomhanna. Sna caibidlí roimhe seo, leagadh amach agus pléadh na torthaí taighde agus príomhghnéithe na samhlacha sin, mar fhreagairt ar an gcéad cheist taighde.

- Cad iad príomhghnéithe na samhlacha fiontar neamhbhrabúis, pobalbhunaithe agus/nó sóisialta atá rannpháirteach in ECEC?

Leagtar amach sa roinn roimhe seo freisin príomhtheachtaireachtaí a eascraíonn as an staidéar bunaithe ar na réimsí téamacha lenar leagadh amach go leor ranna den tuarascáil seo. Sa chaibidil deiridh seo sula gcríochnófar an tuarascáil, freagraimid ar an dara ceist taighde:

- Conas a d'fhéadfadh tuiscint níos fearr ar shamhlacha den sórt sin a bheith mar bhonn eolais faoi threo beartais amach anseo i leith na bhforbairtí ar an gcóras poiblí/maoinithe go poiblí?

Achoimre ar Chomhthéacs ECEC na hÉireann

Tháinig straitéisí beartais, rialála, lucht saothair agus maoinithe tosaigh a bhaineann le córas luath-óige na hÉireann chun cinn ó ghníomhaíocht eacnamaíoch agus iompraíochtaí sóisialta a aistriú ó lár na 1990idí go tús na 2000idí. Tháinig tionscnaimh luatha ECEC chun cinn mar fhreagairt ar na hathruithe sin, agus is minic a bhain siad tairbhe as cor dea-chinniúna in ailíniú beartas (amhail maoiniú Eorpach) agus as gníomhaithe áirithe a bhfuil deiseanna á dtapú acu faoi láthair. Le linn na 30 bliain idir an dá linn, tá gluaiseacht shoiléir ann ó dhioscúrsa cúraim leanaí chun tacú le máithreacha atá ag obair, go dioscúrsa oideachais agus cúraim luath-óige, mar sheirbhís leasa choitinn agus shochaíoch, chomh maith le spreagadh eacnamaíoch. Ina theannta sin, táimid tar éis bogadh ó chúram leanaí a bhrath mar fhreagracht teaghlaigh féin, go tuiscint nach mór ról lárnach a bheith ag an Stát má táimid chun córas oideachais agus cúraim luath-óige atá ag feidhmiú go héifeachtach a bhaint amach.

Le linn na mblianta idir an dá linn, bhí straitéisí gearrthéarmacha ann lena dtugtar aghaidh ar ábhair amhail forbairt an lucht saothair agus cáilíocht an tsoláthair. Ba shiombail den dioscúrsa athraitheach faoi stiúir an Stáit é an Chéad 5 (Éire, 2018) a leag amach straitéis deich mbliana, a raibh plean cur chun feidhme mionsonraithe ag gabháil léi. Sholáthair an Chéad 5 an straitéis riachtanach chun roinnt aidhmeanna idirnasctha a chur chun cinn chun réimse ECEC in Éirinn a fheabhsú agus a neartú. Áiríodh orthu sin rochtain a fheabhsú, inacmhainneacht a mhéadú, agus bearta cuimsithe a fheabhsú, ionas gur féidir le gach leanbh/teaghlach leas a bhaint as seirbhís luathbhlianta ina bpobal; feabhas a chur ar cháilíocht na n-eispéireas luathfhoghlama agus cúraim do leanaí óga; an lucht saothair a neartú agus aghaidh a thabhairt ar shaincheistanna coinneála.

Bhí gá le méadú suntasach ar an maoiniú stáit, mar a beartaíodh i *gComhpháirtíocht ar mhaithe le Leas an Phobail* (RLCMLÓ, 2021), agus a achtaíodh trí Chroímhaoiniú, chun na haidhmeanna sin a bhaint amach. Leanann *An Todhchaí a Mhúnlú* (RLCM, 2025) den obair straitéiseach sin. Is é is aidhm do Chéim 1 (2025-2027) 'inacmhainneacht, rochtain agus cáilíocht a neartú' (lch. 6). Faoi Chéim 2 (2027-2029), ba cheart tús a chur le hiarrachtaí chun 'Samhail Phoiblí' de ECEC a bhunú d'Éirinn, tar éis próiseas comhairliúcháin phoiblí. Is ag an gcéim eiseamláireach phoiblí seo is mó a labhraítear sa tuarascáil seo.

Treoshuíomh Infheistíochta

Tá go leor argóintí ann do stát chun córas ECEC inacmhainne, inrochtana, cuimsitheach, inbhuanaithe agus ardchaighdeán a fhorbairt, a mbeidh lucht saothair gairmiúil agus luachmhar mar bhonn faoi. Má dhéantar go maith é, beidh sé costasach, agus éileofar leis 1% ar a laghad de OTI stáit, cé go bhfuil roinnt tíortha mar an Íoslainn ag caitheamh suas le 1.7% faoi láthair. Mar sin féin, cuireann fianaise taighde i dtábhacht go comhsheasmhach an toradh ar infheistíocht ó stát i dtéarmaí fostaíocht fheabhsaithe do thuismitheoirí agus cobhsaíocht teaghlaigh, torthaí oideachais, sóisialta agus sláinte níos fearr thar shaolré linbh, agus an gá laghdaithe le hidirghabhálacha costasacha ar scoil agus ina dhiaidh sin, do leanaí a bhfuil luathfhoghlaim agus cúram ar ardchaighdeán acu⁸. San fhadtéarma, is cleachtadh coigilte costais do stát é infheistiú in ECEC éifeachtach chomh maith le héifeachtaí dearfacha ar feadh an tsaoil a bheith aige ar shaol an duine aonair (Ceartas Sóisialta Éireann, 2020).

Mar gheall ar mhéaduithe gasta ar mhaoiniú stáit do ECEC tá méadú tagtha ar sholáthraithe il-suíomhanna, ar gnólachtaí brabúis iad a bhformhór a léiríonn an méid a fheicimid i stáit Anglass eile (Moss agus Martin, 2025). Tacaíonn cistí infheistíochta idirnáisiúnta le go leor díobh sin. Tá tosaíocht á tabhairt againn do sheirbhísí neamhspleácha príobháideacha a fháil, agus d'oibreoirí a chumasc, seachas seirbhísí nua a chruthú. Ar ndóigh, tá sé sin á spreagadh ag samhlacha uasmhéadaithe brabúis a bhfuil cistí infheistíochta i dtionscail eile tagtha chun foirfeachta dóibh (Haspel, 2024; Taft, 2025). Ós rud é go bhfuil ár samhail mhaoiniúcháin struchtúrtha anois, tá méadú ag teacht ar an mbrabúsacht a dhéanann gníomhaithe dúchasacha agus neamhnáisiúnta, rud a ardaíonn ceisteanna eiticiúla faoin áit a ndéantar brabús i seirbhísí luath-óige agus faoi cheann scribe na hinfeistíochta a fhaigheann maoiniú ó cháiniócoirí i réimse ECEC. Is fiú a thabhairt faoi deara go bhféadfadh sé a bheith deacair na sonraí sin a rianú, áfach, nuair a bhíonn sé deacair, nochtann sé cleachtais imníocha.

Thairis sin, mar gheall ar chastacht na gclár maoinithe atá ag méadú, i dtionscal seirbhíse atá an-rialaithe agus spleách ar an lucht saothair, tá samhail an tsoláthraí neamhspleách, bíodh sé príobháideach nó pobalbhunaithe, dúshlánach go hinbhuanaithe (Haspel, 2024). Tríd is tríd, tá an tírdhreach a bhaineann le cúram agus oideachas na luath-óige in Éirinn ag athrú go tapa, go tírdhreach a dhéanann Byrne⁹ cur síos air mar thírdhreach atá "á struchtúrú níos mó agus níos mó ag cúinsí airgeadraithe" (Simon et al., 2022).

8 evidencebasedprograms.org/document/abecedarian-project-evidence-summary/

9 Cumarsáid phearsanta an 10 Márta 2026.

Príomhghnéithe agus Moltaí d'Fhorbairtí sa Todhchaí

Cuireann an dá shamhail cás-staidéir bealach úr ar fáil chun ECEC a thuiscint agus a shamhlú i gcomhthéacs na hÉireann. Tá an ghné chomhthéacsúil ríthábhachtach: tá na grúpaí seo tagtha chun cinn anseo in Éirinn, laistigh den chomhthéacs maoinithe, rialála agus beartais atá ann faoi láthair, a thugann deis dúinn athshamhlú a dhéanamh ar acmhainneacht ECEC anseo in Éirinn. Cé go bhfuil sé tairbheach i gcónaí breathnú níos faide ná ár gcomhthéacs féin, foghlaim ó dhea-chleachtas laistigh de chórais éifeachtacha in áiteanna eile, tá sé de luach comhionann tuiscint a fháil ar a bhfuil ag obair go maith cheana féin, laistigh de na struchtúir agus na córais atá ann cheana féin - chun breathnú ar ár gclós cúil féin, mar a bhí sé agus chun a chinntiú nach gcaillfear na suailcí chomh maith leis na duailcí i bhforbairtí amach anseo.

D'fhéadfaí a áitiú gur fhorbair an dá ghrúpa cás-staidéir sin go nádúrtha; Ní raibh sé i gceist ag an tús oibreoir il-shuíomhanna a chruthú, ach is amhlaidh atá siad sa chás seo. De réir mar a d'fhás siad, ar dtús trí thriail agus earráid, níos déanaí trí phleanáil straitéiseach, tá samhlacha bunaithe acu atá freagrúil, eiticíúil, cuntasach, inbhuanaithe agus bunaithe ar an bpobal. Tá acmhainneacht mhór ag baint leis an tsamhail seo chun bonn eolais a chur faoi ghnéithe eile de réimse ECEC na hÉireann.

Bunaithe ar ár gcuid ama ag scrúdú na gcás-staidéar sin, creidimid go bhfuil sé ríthábhachtach iad a thuiscint mar chórais atá comhdhéanta de ghnéithe criticiúla atá idirnasctha (Urban et al, 2011). Agus é ag iarraidh tionchar a imirt ar fhorbairt ECEC amach anseo, go háirithe an cur chuige maidir le 'samhail phoiblí' a fhorbairt, tá sé úsáideach anois príomhghnéithe na samhla sin a mheabhrú:

Príomhghnéithe na Samhlacha Cás-Staidéir

- Agus é á spreagadh ag misean sóisialta aitheanta, a bhfuil luachanna comhaontaithe mar bhonn faoi, díreann ar obair gach eagraíochta
- Tá tiomantas eagraíochtúil bunaithe ar chomhthuiscint ar a chuspóir
- Cothaítear an misean sóisialta, na luachanna sóisialta agus an tiomantas sóisialta trí chomhtháthú eagraíochtúil, rud a neartaíonn an caidreamh; tógann sé sin am, acmhainní, planáil, agus tosaíocht a thabhairt d'fhorbairt, ach tá sé riachtanach chun comhthuiscintí a bhaint amach
- Soláthraíonn an fhoireann tacaíochta scileanna riaracháin, airgeadais agus acmhainní daonna don eagraíocht; go ríthábhachtach, cuireann sé sin ar chumas oideoirí díriú ar chleachtas oideolaíoch ar ardchaighdeán, ar chaidreamh teaghlaigh agus ar naisc phobail, agus freagrachtaí airgeadais á gcuíchoiriú ag an am céanna
- Forbraíodh struchtúr foirne ionas go dtacaíonn na ról éagsúla le baint amach an mhisin shóisialta, soláthar seirbhíse, agus inbhuanaitheacht eagraíochtúil
- Is cuid lárnach den eagraíocht é an fhoireann a urramú agus a luacháil; léirítear é sin trí thacaíochtaí forbartha gairmiúla, trí na dálaí agus an pá is fearr is féidir, trí chonairí gairme sainaitheanta
- Déantar sraitheanna breise maoinithe a lorg go leanúnach; Is trí Chroímhaoiniú RLCM a dhéantar an príomhchistiú, ach ní leor é sin chun aidhmeanna níos leithne an mhisin shóisialta agus eagrúcháin a bhaint amach
- Mar fhiontar sóisialta, cuirtear aon 'bharrachas' ar ais san eagraíocht, chun leanúint d'fheabhas a chur ar sholáthar seirbhíse agus chun a ngealltanais maidir le cáilíocht seirbhíse do leanaí agus do theaghlaigh a chomhlíonadh

- Éistear le peirspictíochtaí iomadúla laistigh agus lasmuigh den eagraíocht agus breithnítear iad
- Tacaítear le hacmhainní a uasmhéadú, bonn eolais institiúideach a fheabhsú agus soláthar seirbhíse a fheabhsú trí líonraí forbartha de sholáthraithe seirbhíse gaolmhara

Mar a leagadh amach roimhe seo, tá dúshlán chomhchosúla roimh na samhlacha sin, ar féidir achoimre a dhéanamh orthu mar a leanas:

- **Inbhuanaitheacht:** Neamhchobhsaíocht an mhaoinithe ó bhliain go bliain; sholáthródh maoiniú ilbhliantúil na dearbhuithe is gá le haghaidh pleanáil straitéiseach níos fhadtéarmach
- **Dúshlán na Rathúlachta:** Cuireann fás tapa éilimh ar aon eagraíocht, agus cuireann sé

inbhuanaitheacht i mbaol mar a dhéanann iarrataí ó shuíomhanna eile chun 'páirt a ghlacadh' sna heagraíochtaí sin

- **Foireann:** I rith réimse na luathbhlianta, is é an dúshlán is mó earcaíocht agus coinneáil foirne; tá an dá eagraíocht ag tabhairt aghaidh ar an dúshlán breise a bhaineann le 'oiriúnacht cheart' i dtéarmaí tuiscint a bheith ag baill foirne nua ar na luachanna is bonn leo agus tiomantas a thabhairt dá misean sóisialta.

De réir mar a théann réimse ECEC na hÉireann isteach i mblianta deiridh 'An Chéad 5, agus de réir mar a imríonn na tograí beartais reatha faoi *An Todhchaí a Mhúnlú* (RLCM, 2025) tionchar air, cuireann na teachtaireachtaí a eascraíonn as an tuarascáil seo bealaí ar fáil chun athmhachnamh agus athstruchtúrú a dhéanamh ar go leor gnéithe den réimse atá ann cheana agus atá ag teacht chun cinn.

Fíor 6.1: Samhail d'Oideachas & Luath-Óige Il-Suíomhanna Neamhbhrabúis; Cúram.

Moltaí atá ag Teacht Chun Cinn

Léirigh an taighde seo an cur chuige saibhir, prionsabálta agus tiomanta maidir le hoideachas agus cúram luath-óige a sholáthar atá ann cheana féin laistigh de thírdhreach sóisialta agus oideachais na hÉireann. Conas is féidir leis na teachtaireachtaí sin tacú leis an Stát agus iad ag beartú agus ag achtú pleananna faoi *An Todhchaí a Mhúnlú*, lena n-áirítear samhail phoiblí a fhorbairt?

Bunaithe ar ár dtaithí taighde agus ag tarraingt ar ár n-eolas domhain féin ar réimse ECEC na hÉireann, ár dtaithí agus ár luachanna - mar thaighdeoirí, mar acadóirí agus roimhe seo, mar oideoirí luath-óige - cuirimid na moltaí seo a leanas ar fáil. Baineann siad sin leis an tsamhail phoiblí atá beartaithe; mar sin féin, molaimid freisin bealaí inar féidir leis na teachtaireachtaí sin tacú ar bhealach níos fearr le soláthraithe príobháideacha neamhspleácha neamhbhrabúis atá ann cheana, chomh maith le soláthar baile.

1. Gnólacht Nuathionscanta Píolótach Soláthraí Seirbhíse Il-suíomhanna

Molaimid go láidir, bunaithe ar rath na samhla sin de sholáthar il-suíomhanna neamhbhrabúis, gur cheart aithris a dhéanamh air sin mar struchtúr d'aon samhail phoiblí píolótach a bunaíodh faoi *An Todhchaí a Mhúnlú*. Dá gcruthófaí soláthraithe pobail neamhspleácha nua aonair, bheadh samhail á macasamhlú a bhfuil saincheisteanna inbhuanaitheachta, cáilíochta agus coinneála foirne ina ndúshlán di. Níl aon argóint eacnamaíoch ná shóisialta ann maidir le cur chuige den sórt sin; ina ionad sin, ba cheart leas a bhaint as an tráth seo mar dheis chun eagraíocht(aí) il-suíomhanna neamhbhrabúis a bhunú, rud a chruthódh patrún nua d'fhorbairt ECEC d'Éirinn. Cuireadh príomhghnéithe na samhla sin in iúl, thuas agus tríd an tuarascáil seo.

Chun tús a chur leis an scéim píolótach sin, molaimid na céimeanna tosaigh seo a leanas:

- Bord Feidhmiúcháin láraithe a bhunú; beidh ról oibríochtúil aige sin ar dtús ach aistreofar é chuig ról straitéiseach de réir mar a leabófar an tsamhail.
- Príomhoifigeach Feidhmiúcháin a earcú; struchtúr riaracháin láraithe tosaigh a bhunú lena n-áirítear ról cáilíochta oideachais luath-óige agus baill foirne eile; Pleanáil le haghaidh fáis de réir mar a osclaítear socrúithe.
- Oideoirí earcaíochta; am a thabhairt roimh chlárú leanaí le haghaidh forbairt an chomhtháthaithe, pleanáil oideolaíoch, agus físiú amach anseo; deiseanna bliantúla a fhorbairt chun athchuaire, athghrúpáil agus athshamlú a dhéanamh.
- I dteannta a chéile, ní mór do na baill a fháil amach cad é misean sóisialta, luachanna agus aidhmeanna na heagraíochta. Ba chóir go mbeadh guth ag teaghlaigh agus ag leanaí de réir mar a bhíonn siad páirteach.

2. "Scáthshamhail" Áitiúil a chur ar bhun Píolótach chun Socrúithe Neamhbhrabúis Neamhspleácha a Chumas

Mar a léiríodh sa tuarascáil seo, is minic a théann seirbhísí neamhbhrabúis neamhspleácha atá ann cheana i dteagmháil leis na grúpaí cás-staidéir sin, agus iad ag iarraidh páirt a ghlacadh ina n-eagraíocht. Tá na buntáistí a bhaineann le bheith mar chuid de ghrúpa il-suíomhanna le feiceáil ar an talamh; mar sin féin, ní féidir leis na grúpaí sin fás ar feadh tréimhse éiginnte. Dá bhrí sin, is gá tacú le seirbhísí pobalbhunaithe eile, lena n-áirítear seirbhísí ECCE, naíolanna agus seirbhísí aoise scoile, agus iad a thabhairt isteach i struchtúr oibríochtúil il-suíomhanna níos inbhuanaithe.

Trí rannpháirtíocht le Coistí Cúraim Leanaí Contae, Pobal agus foireann RLCM, réimsí a aithint ina bhféadfadh roinnt soláthraithe pobail a bheith ag iarraidh teacht le chéile faoi scéim phiólótach, chun oibreoirí neamhbhrabúis il-suíomhanna nua a bhunú.

- Tús a chur ar leibhéal an Bhoird, lena mbunaítear leasanna, riachtanais agus acmhainneacht na samhlacha cumaiscthe
- Anailís sochair agus costais a dhéanamh; anailís phobail; tuairimí foirne, teaghlaigh agus pobail a bhunú; teacht ar chinneadh maidir le cad iad na seirbhísí, más ann dóibh, is fearr a chumasófar
- Plean céimneach a shainaithint d'atheagrú/athstruchtúrú; tús a chur le hatheagrú
- Tá sé rithábachtach go dtabharfar am (ar dtús agus go bliantúil) chun acmhainneacht agus comhtháthú a fhorbairt, le haghaidh 'samhlú' misin shóisialta, a bhfuil aidhmeanna agus luachanna comhaontaithe mar bhonn faoi
- Meastóireacht a dhéanamh trí thaighde spriocdhírithe chun ceachtanna atá ag teacht chun cinn le haghaidh cuir chuige 'samhlacha cumaiscthe' amach anseo a shainaithint

3. Moltaí a Bhaineann le Cuideachtaí Neamhspleácha Príobháideacha

Laistigh den earnáil chorparáideach ECEC, is cleachtadh coiteann iad éadálacha agus cumaisc. Tá sé doiciméadaithe go maith go leathnóidh soláthraithe slabhra príobháideacha trí spásanna atá ann cheana a fháil, níos mó ná spásanna nua a chruthú (Haspel, 2024). Faoi láthair, tá soláthraithe beaga neamhspleácha agus soláthraithe beaga ECEC sa slabhra beag tarraingteach do na heintitis chorparáideacha

sin: cuireann siad aga tapa brabús ar fáil mar fhiontar atá ag dul ar aghaidh; cuireann siad acmhainneacht ar fáil freisin len hathchaibidlíú le RLCM, toisc gur féidir le 'soláthraithe nua' máthair-rátaí nua a shocrú. Tá na gníomhaíochtaí sin ag teacht salach ar aidhmeanna na *Comhpháirtíochta ar mhaithe le Leas an Phobail* (RLCMLÓ, 2021), go háirithe maidir le rochtain ar ECEC a leathnú.

Thar na blianta, bhí seirbhísí ECEC in ann leas a bhaint as infheistíocht leanúnach RLCM, le haghaidh feabhsuithe bonneagair. Thacaigh scéim deontais na *mBloc Tógála*, i measc nithe eile, le suíomhanna príobháideacha agus pobail chun a saoráidí a uasghrádú, líon na n-áiteanna a leathnú, agus na timpeallachtaí a fheabhsú, trí athchóirithe agus trealamh a cheannach. Ciallaíonn an reo táillí atá ina chritéar maidir le Croímhaoiniú, freisin go bhfuil na socruithe sin níos gasta lena n-aistriú go samhail na dtáillí níos ísle atá mar chuid den straitéis *An Todhchaí a Mhúnlú*.

Bunaithe ar na pointí sin, agus ag tarraingt ar an taighde sub, déanaimid an dá mholadh seo a leanas:

3.1 Samhail 'Ceannaigh Amach' a fhiosrú chun Pobail a dhéanamh de Phríobháideach

Ós rud é go dtagann soláthraithe atá ann cheana go deireadh nádúrtha a ngairmréime, agus go mbíonn siad ag iarraidh dul ar scor, nó in imthosca eile inar mian leo scor dá seirbhís a sholáthar, ba cheart 'ceannach amach' ón Stát, cosúil leis an méid a d'fhéadfadh eintiteas corparáideach a thairiscint, a mheas go láidir. Mhaoinigh an t-íocóir cánach feabhsuithe ar na suíomhanna sin agus é mar aidhm leis feabhas a chur ar eispéiris leanaí óga, tacú le teaghlaigh, agus dul chun tairbhe don phobal i gcoitinne. Táimid den tuairim gur cheart na socruithe sin a choinneáil don phobal, seachas na tairbhí a bhaineann le

hinnealtóireacht airgeadaisithe a théann i dtreo luach saothair stiúrthóra agus díbhinní stocmhargaidh.

Ba cheart eintiteas nua il-suíomhanna a chruthú chun na seirbhísí príobháideacha tiontaíthe sin a 'fháil', agus suíomhanna pobail nua a dhéanamh díobh, trí phróiseas comhchosúil a leagtar amach in Cuid 2 thuas. Áireofar leis sin fothú acmhainneachta agus comhtháthaithe, físiú comhchoiteann, agus athbhreithniú le himeacht ama. Chun tacú leis an tionscnamh sin, ba cheart caveat a áireamh i gcistiú amach anseo i dtreo bonneagair (agus b'fhéidir maoiniú oibriúcháin laethúil trí Chroímhaoiniú) go bhfuil an chéad rogha ag an Stát é a cheannach, dá roghnódh an gnólacht scor d'oibriú.

3.2 Scáthshamhail nua chun Tacú le Socruithe Príobháideacha Neamhspleácha

Teachtaireacht shuntasach a d'eascair as an staidéar sin, ba ea an tairbhe mhór a bhain le 'baint' na hoibre riaracháin de shuíomhanna tosaigh go struchtúr riaracháin. Chuir sé sin ar chumas oideoirí agus bainisteoirí luath-óige díriú ar a láidreachtaí: cleachtas oideolaíoch, cothú caidrimh, agus feidhmíocht rialála. Éascaíodh é sin mar gheall ar an 'geilleagar scála' a táirgeadh trí go leor suíomhanna a chumasc, agus trí chistí 'barrachais' a chomhthiomsú. Is beag soláthraí príobháideach neamhspleách nó soláthraí slabhra beag a bhfuil na hacmhainní acu chun aonad riaracháin den sórt sin a éascú; mar sin féin, bhainfeadh gach duine tairbhe as an tacar scileanna speisialaithe sin, mar a léiríodh sa staidéar.

Molaimid go bhféachfaí ar 'scáthanna' riaracháin lena dtabharfaí faoi shraith shonrach cúraimí thar ceann grúpa úinéirí neamhspleácha, agus neamhspleáchas oibriúcháin á éascú agus cultúir agus saintréithe aonair á gcoinneáil. Bheadh sé sin ag teacht leis na gníomhaíochtaí atá beartaithe faoin *bPlean Gníomhaíochta maidir le Simpliú* (RLCM, 2025)

lena gcomhlánaítear *An Todhchaí a Mhúnlú* agus arb é is aidhm dó an maorlathas a chuíchóiriú do sholáthraithe ECEC. Leis an nglao ar 'shaineolaí seirbhísí comhroinnte chun féachaint an bhféadfaí seirbhísí comhroinnte a úsáid chun tacú le soláthraithe ELC agus SAC' (ibid, lch. 7), ba cheart tagairt a dhéanamh do thorthaí an staidéir sin, lena n-áirítear an moladh seo, chun an t-iniúchadh sin a dhéanamh tuilleadh.

4. Imscrúdú a dhéanamh ar Scáthshamhail d'Fheighlithe Leanaí

Tar éis an *Phlean Gníomhaíochta Náisiúnta um Fheighlíocht Leanaí 2021-2028* (RLCMLÓ, 2021), ceanglaítear ar gach soláthraí cúraim lae baile/teaghlaigh, feighlithe leanaí i gcomhthéacs na hÉireann, clárú le Tulsa agus cloí le rialacháin athbhreithnithe a bhaineann lena gcomhthéacs sonrach. Roimhe seo, bhí líon suntasach feighlithe leanaí díolmhaithe go dlíthiúil ón gcomhthéacs rialála. Mar gheall ar an mbearna reachtach sin, d'fhéadfadh feighlithe leanaí 'díolmhaithe' feidhmiú chomh foirmiúil nó neamhfoirmiúil agus ab fhearr leo (DCEDIY, 2021). Leis an gcomhthéacs rialála nua, beidh ar aon duine a oibríonn seirbhís feighlíochta leanaí clárú le Tulsa go luath. Cé go bhfuilimid in idirthréimhse go dtí 2027, beidh gá leis an gcuntasacht riaracháin riachtanach, chomh maith le dea-chleachtais oideolaíocha agus comhpháirtíochta teaghlaigh, chun an córas nua a chur ar bhonn foirmiúil. Mhol roinnt gníomhaithe ábhartha go bhféadfadh an t-aistriú sin chuig maoirseacht mhéadaithe, gníomhaíochtaí riaracháin riachtanacha (i.e. páipéarachas), agus tuairisciú ar líne, go leor feighlithe leanaí a chur ón réimse. Creideann Childminding Ireland go bhfuil 'Géarchéim mhór cúraim leanaí [ar tí tarlú] agus feighlithe leanaí ag dúnadh' (Childminding Ireland, 2023). Tráth a bhfuil an Stát ag iarraidh áiteanna leanaí a leathnú, go háirithe áiteanna do naíonáin agus do leanaí óga, ba cheart fáilte a chur roimh iarrachtaí chun cosc a chur ar aon chaillteanas feighlithe leanaí ón gcóras reatha.

Molaimid iniúchadh a dhéanamh ar 'scáthshamhail' d'fheighlithe leanaí, cosúil leis an méid a moladh thuas do sholáthraithe príobháideacha neamhspleácha. Faoi shamhail den sórt sin, d'fhanfadh feighlithe leanaí mar ghnólachtaí beaga neamhspleácha, áfach, bheadh tacaíocht riaracháin ann do tháillí, do mhaoiniú, do chuntais bhliantúla, etc., Tar éis samhlacha idirnáisiúnta, d'fhéadfaí tuilleadh acmhainní a chur ar fáil d'fheighlíocht leanaí trí mhaoiniú RLCM do mheantóirí cleachtais ardchaighdeáin, do thacaíochtaí iasachtaithe acmhainní, agus d'oiliúint agus líonrú grúpa, rud a chruthódh pobail chleachtais thábhachtacha, don ghné uathúil ach ríthábhachtach sin de réimse ECEC na hÉireann.

Conclúid

Bhí dhá aidhm leis an staidéar seo, ar an gcéad dul síos chun gnéithe na samhlacha fiontraíochta sóisialta rathúla atá ann cheana a aithint i réimse na luath-óige. Go rómhinc, bíonn rath eagraíochtaí amhail StartBright agus CNnG gan fhios, toisc go ndírítear a bhfuinneamh go príomha ar a misean a chomhlíonadh agus fanacht inbhuanaithe, rud a fhágann go bhfuil saintréithe a n-oibríochta beagnach dofheicthe. De réir mar a athraíonn earnáil ECEC trí fhorbairtí beartais agus trí fhás san infheistíocht, tá sé ríthábhachtach go dtiocfaidh saintréithe na bhfiontar sóisialta atá ann cheana chun cinn, ionas gur féidir príomhtheachtaireachtaí a roinnt le spriocphobail agus cinnteoirí a bhfuil tionchar acu.

Ba é an dara aidhm a bhí leis an staidéar sin machnamh a dhéanamh ar conas a d'fhéadfadh tuiscintí níos fearr ar an dá shamhail a bheith mar bhonn eolais faoi threo beartais amach anseo, de réir mar a bhogann córas poiblí/maoinithe go poiblí ó reitric go réaltacht. Tá na príomhtheachtaireachtaí a tarraingíodh ón staidéar sin tráthúil toisc go raibh an Rialtas láidir maidir le treo straitéiseach *Chéad 5* a leanúint agus uaillmhianach maidir le rogha eile

a d'fhéadfadh a bheith ann a mhapáil in *An Todhchaí a Mhúnlú* (RLCM, 2025), rud a réiteoidh an bealach do ECEC faoi stiúir an stáit le tacaíocht ón *gClár Caipitil* a seoladh le déanaí (RLCM, 2026).

Trí thuiscint a fháil ar an gcaoi a n-éiríonn le StartBright agus CNnG comhoibriú agus freastal ar riachtanais a bpobal faoi seach, acmhainneachtaí áitiúla a fhorbairt, tacú le teaghlaigh, cultúr a chur chun cinn go gníomhach, oideachas agus cúram ar ardchaighdeán a sholáthar, agus fanacht inbhuanaithe, agus iad ag feidhmiú laistigh de chóras atá ag athrú, ba cheart treoir a sholáthar don chéad chéim eile d'fhorbairt earnála. Léirigh StartBright agus CNnG araon, tríd an taighde sin, gur féidir le hoideachas luath-óige torthaí dearfacha a sholáthar ní hamháin do leanaí ach conas is féidir riachtanais tuismitheoirí, phobail agus chultúrtha a chomhlíonadh agus a fheabhsú nuair a bhíonn eagraíochtaí spreagtha ag misean agus barrachas a infheistiú ar ais ina ngrúpaí páirtithe leasmhara.

Is é luach an taighde sin go gcuireann sé i gcoinne an rud ar a dtugann Unger (2005, lch. 1) 'deachtóireacht nach bhfuil aon rogha eile ag baint léi' nó mar a deir Moss (2014, lch.4) 'níl aon rogha eile ann'. Cuirtear i dtábhacht san anailís ar StartBright agus CNnG go bhfuil samhlacha malartacha ECEC i bhfeidhm agus nach é an bealach chun cinn spleáchas ar chistí infheistíochta idirnáisiúnta, arna spreagadh ag uasmhéadú brabúis. Oibríonn fiontair shóisialta go príomha leis an bpobal agus ar a shon, agus oibríonn infheisteoirí idirnáisiúnta ar mhaithe le brabús agus measann siad gur gnó agus tráchtearra margaithe é 'cúram leanaí' (Moss & Mitchell, 2024, lch. 1). Tá guth atá ag dul i méid, sa bhaile (NWC) agus thar lear (Facer, 2011) ag iarraidh go gcuirfe ECEC ar fáil mar sheirbhís phoiblí agus mar leas poiblí. Chuir na comhpháirtithe sa staidéar seo an cás i láthair agus chosain siad é le haghaidh samhail mhalartach d'oideachas agus cúram luath-óige a fheastalaíonn ar phobail agus ar pharóistí.

Tagairtí

Becker, A., Waldner, C., Nitsch, L., agus Trautwein, S. (2023). Luach sóisialta a chur in iúl: Staidéar turgnamhach ar fhiontair chumarsáide agus shóisialta inchreidte. *Bainistíocht agus Ceannaireacht Neamhbhrabúis*. 33, 511-533. DOI: 10.1002/nml.21529

Bellandi, M., Donati, L., agus Cataneo, A. (2021). Rialachas na nuálaíochta sóisialta agus ról na n-ollscoileanna: cásanna comhpháirtíochtaí héilics ceathrúil san Iodáil. *Réamhaisnéis Teicneolaíochta agus Athruithe Sóisialta*. 164. DOI: <https://doi-org.OCBÁC.idm.oclc.org/10.1016/j.techfore.2020.120518>

Bordmatch & Goodbody. (2022). *Boird Neamhbhrabúis na hÉireann: Catalaíoch, Dúshlán agus Comhdhéanamh*. Baile Átha Cliath: Boardmatch Ireland.

Braun, V. agus Clarke, V. (2021). *Anailís théamach: Treoir phraiticiúil*. An Ghaeilge.

Bravim, J., Vilelde de Carvalho, Segatto, A., agus Morais-da-Silva, R. (2025). An bhfuil príomhthréithe ag fiontair shóisialta a chothaíonn caidreamh leis an rialtas, le hollscoileanna agus leis an tsochaí shibhialta? *Social Enterprise Journal*. <https://doi-org.OCBÁC.idm.oclc.org/10.1108/SEJ-08-2024-0136>

Byrne, C. (2026) Cumarsáid Phearsanta. 10 Márta 2026.

CSO/An Phríomh-Oifig Staidrimh. (2023). Daonáireamh 2022 – torthaí achoimre. An Phríomh-Oifig Staidrimh (CSO). Ar fáil ag: <https://www.cso.ie/en/releasesandpublications/ep/p-cpr/censusofpopulation2022-summaryresults/>

Feighlíocht Leanaí na hÉireann. (2023, an 7 Samhain). Géarchéim mhór cúraim leanaí ar tí tarlú de réir mar a éiríonn feighlithe as gno. Childminding Ireland. <https://www.childminding.ie/childminders/major-childcare-crisis-imminent-as-childminders-shut-up-shop/>

Connolly, N., & Devaney, C. (2018). Tacaíocht do thuismitheoirí: Beartas agus cleachtas i gcomhthéacs na hÉireann. *Cúram Leanaí i gCleachtas*, 24(1), 15–28.

Crowe (2020) *Athbhreithniú ar an gCostas a bhaineann le Seirbhísí Cúraim Leanaí ar Ardchaighdeán a Sholáthar in Éirinn*, thar ceann na Roinne Leanaí agus Óige. Ar fáil ag: **neamhspleách-athbhreithniú ar an gcostas a bhaineann le seirbhísí cúraim leanaí ar ardchaighdeán a sholáthar-in-ireland-exec.pdf**

RLCM/An Roinn Leanaí, Míchumais agus Comhionannais. (2025). An todhchaí a mhúnlú: Plean gníomhaíochta na luathbhlianta [Tuarascáil Chéim 1]. Rialtas na hÉireann. <https://www.gov.ie/en/department-of-children-disability-and-equality/publications/shaping-the-future/>

RLCM/An Roinn Leanaí, Míchumais agus Comhionannais. (2025). Simplíú chun Tacaíochta: Plean Simplithe na Luathbhlianta (2026–2030). Baile Átha Cliath: Rialtas na hÉireann. Ar fáil ag: **Simplíú agus Tacaíocht: Plean Gníomhaíochta maidir le Simplíú**

An Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige. (2021). An Plean Gníomhaíochta Náisiúnta um Fheighlíocht Leanaí 2021–2028. Baile Átha Cliath: Rialtas na hÉireann.

RLCMLÓ/An Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige. (2021). *Scileanna a Chothú: An plean lucht saothair don luathfhoghlaim agus don chúram agus do chúram leanaí ar aois scoile, 2022-2028* [Tuarascáil faireacháin bhliantúil]. Baile Átha Cliath: Rialtas na hÉireann. <https://www.gov.ie/en/publication/nurturing-skills/>

DCEDIY/An Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige. (2021). Comhpháirtíocht ar mhaithe le leas an phobail: Samhail nua chistiúcháin don luathfhoghlaim agus don chúram agus do chúram leanaí ar aois scoile. <https://www.gov.ie/en/department-of-children-disability-and-equality/publications/partnership-for-the-public-good/>

An Roinn Oideachais (2022) Suirbhé ar Chúram Leanaí agus ar sholáthraithe luathbhlianta, an bhliain tuairiscithe 2022 (<https://explore-education-statistics.service.gov.uk/find-statistics/childcare-and-earlyyears-provider-survey/2022>)

An Roinn Oideachais (2025). An tús is fearr sa saol a thabhairt do gach leanbh. https://assets.publishing.service.gov.uk/media/689b39d555fb89cf3f5e7d/Giving_every_child_the_beststart_in_life_web_version.pdf

An Roinn Oideachais agus Eolaíochta (1999) Réidh le Foghlaim: Páipéar Bán maidir leis an Luathoideachas (Baile Átha Cliath: Oifig an tSoláthair)

Gevme (2023). *Na 3 Cholún Inbhuanaitheachta*. <https://www.gevme.com/en/blog/the-three-pillars-of-sustainability/>

Di Domenico, M., Haugh, H. agus Tracey, P. (2010), 'Síochánaíocht shóisialta: theorizing social value creation in social enterprises', *Teoiric agus Cleachtas Fiontraíochta*, lml. 34 Uimh. 4, lgh. 681-703, doi: 10.1111/j.1540-6520.2010.00370.x.

Douglas, F. (1984). *Stair Chumann Grúpaí Súgartha Réamhscoile na hÉireann*. Uimhir ISBN: 0 9523802 0 X. Cumann Grúpaí Súgartha Réamhscoile na hÉireann.

Dunst, C.J. (2025). "Meitea-anailís ar an gCaidreamh idir Cleachtais na gCóras Teaghlaigh, Creideamh Tuismitheoirí, agus Rannpháirtíocht Tuismitheoirí san Fhoghlaim Luath-Óige." *Sa Lámhleabhar maidir le Teaghlaigh agus Oideachas: Teoiric, Taighde agus Cleachtas*, arna chur in eagar ag S. Phillipson, W. Goff, agus S. Garvis, 90-108. Cheltenham, an Ríocht Aontaithe: Foilsitheoireacht Edward Elgar

An Coimisiún Eorpach (2025). Grúpa Oibre Chreat Straitéiseach an Limistéir *Eorpaigh Oideachais maidir le hoideachas agus cúram na*

luath-óige (ECEC) Ceannaireacht in ECEC: inniúlachtaí agus oiliúint. comhad:///C:/Users/mccormac/Downloads/ECEC%20WG%202024-25%20-%202nd%20report%20-%20EC%20Leadership%20inniúlacht%20agus%20training%20-%20FINAL.pdf

Comhlaigh Fitzpatrick. (2007). *Meastóireacht ar an gClár Comhdheiseanna Cúraim Leanaí 2000-2006*. An Roinn Dlí agus Cirt, Comhionannais agus Athchóirithe Dlí.

Folmer, E., Nederveen, C. agus Schutjens, V. (2018). Tábhacht agus úsáid an ghréasáin: Gnóilachtaí tráchtála agus sóisialta. *An Iris Fiontair Shóisialta*. 14(4). DOI:10.1108/SEJ-01-2018-0007

Hayes, N., and Bradley, S. (2006) *Deich mBliana ag Machnamh: Cúram agus Oideachas na Luath-Óige in Éirinn 1996-2006*. <https://arrow.tudublin.ie/cgi/viewcontent.cgi?article=1001&context=csercon>

Harcourt, D. and Jones, L. (2016) Athmhachnamh a dhéanamh ar fhorbairt ghairmiúil: Doiciméadacht oideachais a shuíomh mar fhoghlaim ghairmiúil laethúil. *Iris Australasach na Luath-Óige*. Ar fáil ag: <https://doi.org/10.1177/183693911604100410>

Haspel, E. (2024) 'The End User Is a Dollar Sign, It's Not a Child': How Private Equity and Shareholders Are Reshaping American Child Care' [An chaoi a bhfuil Cothromas Príobháideach agus Scairshealbhóirí ag Athmhúnlú Cúram Leanaí Meiriceánach], *Náisiún Luathfhoghlaíochta*, 22 Aibreán. Ar fáil ag: <https://earlylearningnation.com/2024/04/the-end-user-is-a-dollar-sign-its-not-a-child-how-private-equity-and-shareholders-are-reshaping-american-child-care/>

Hickey, T. M., & de Mejía, A.M. (Eds.). (2014). *Tumoideachas sna luathbhlianta*. Routledge.

Hickey, T. M. (1997). *Luath-thumoideachas in Éirinn: Na Naíonraí*. Baile Átha Cliath: Institiúid Teangeolaíochta Éireann.

Hickey, T. M. (1999). Tuismitheoirí agus luath-thumoideachas: * Cómhalartacht idir an baile agus an tumoideachas réamhscoil -. An Iris Idirnáisiúnta um Oideachas Dátheangach agus Dátheangachas, 2(2), 94-113.

Éire, Rialtas na hÉireann. (2010). Straitéis 20 Bliain don Ghaeilge 2010-2030. An Roinn Turasóireachta, Cultúir agus Spóirt. <https://www.gov.ie/en/publication/20-year-strategy-for-the-irish-language-2010-2030/>

Éire, Rialtas (1991) An tAcht um Chúram Leanaí, 1991 (Uimh. 17 de 1991)

Jitendra, A. (2024). *Conradh sóisialta nua sa chóras cúraim leanaí*. Joseph Rowntree Foundation. <https://www.jrf.org.uk/sites/default/files/pdfs/a-new-social-contract-in-the-childcare-system-2e884f24def3c0cee681b69159f3bd88.pdf>

Jokela-Pansini, M., Thieme, S. (2024). 'Modhanna Taighde Rannpháirtíochta'. In: Warf, B. (eds) *The Encyclopedia of Human Geography*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-25900-5_257-1

Jones, K., Jones, I., Rhys, M., Young, K., & Pierce, A. (2023). Mearmheasúnú fianaise: Cuir chuige agus modhanna éifeachtacha sa tumoideachas (Tuarascáil Uimh. GSR 37/2024). Rialtas na Breataine Bige. <https://www.gov.wales/effective-approaches-and-methods-immersion-education-rapid-evidence-assessment>

Kamaludin, M., Xavier, J., agus Amin, M. (2021). Fiontraíocht shóisialta agus inbhuanaitheacht: creat coincheapúil. *Iris na Fiontraíochta Sóisialta* (1-24) doi: 10.1080/19420676.2021.1900339

Klingberg, S., Stalmeijer, R. E., & Varpio, L. (2024). Modhanna anailise creata a úsáid le haghaidh taighde cáilíochtúil: Treoir Uimh. 164 maidir le AMEE. *Múinteoir Leighis*, 46(5), 603-610. doi: <https://doi.org/10.1080/0142159X.2023.2259073>

Lloyd, E. agus Penn, H. (Eds.). (2013). *Margaí cúraim leanaí. An féidir leo seirbhís chothrom a sholáthar?* Preas Beartais.

Malacarne Bravim, J., Vilela de Carvalho, A., Segatto, A., agus Morais-da-Silva, R. (2025). An bhfuil príomhthréithe ag fiontair shóisialta a chothaíonn caidreamh leis an rialtas, le hollscoileanna agus leis an tsochaí shibhialta? *An Iris Fiontair Shóisialta*. DOI 10.1108/SEJ-08-2024-0136

Martin, R. L., & Osberg, S. (2015). Dul níos faide ná níos fearr: Conas a oibríonn an fhiontraíocht shóisialta? Preas Athbhreithnithe Gnó Harvard.

Minkler, M., & Salvatore, A. L. (2012). 10 gCur Chuige Rannpháirtíochta maidir le Dearadh Staidéir agus Anailís i dTaighde ar Scaipeadh agus ar Chur i bhFeidhm. *CDC Stacks*

Ó Súilleabháin, P. (2007). Polaitíocht a thabhairt isteach sa naíolann: Oideachas luath-óige mar chleachtas daonlathach. *An Iris Eorpach um Thaighde san Oideachas Luath-Óige*, 15(1), 5-20. <https://doi.org/10.1080/1350293060104662>

Moss, P. (2018). *Scéalta Malartacha sa Luath-Óige: Réamhrá do Mhic Léinn agus Cleachtóir s*. Londain: Routledge (Taylor & Francis). ISBN (cló): 978-1138291553; Ríomhleabhar DOI: 10.4324/9781315265247

Moss, P. agus Mitchell, L. (2024) *Luath-óige san Anglasféar*. UCL Press Ar fáil ag: <https://doi.org/10.14324/111.9781800082533>.

CNCM/An Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta. (2024). Aistear: Creat curaclaim na luath-óige (nuashonraithe 2024). Baile Átha Cliath: CNCM.

NWCI/Comhairle Náisiúnta na mBan (2025). *Aighneacht Réamh-Bhuiséid 2026*. https://www.nwci.ie/images/uploads/NWC_Pre-Budget_Submission_2026_FINAL.pdf

O'Connell, M. (2018). Conas dea-rialachas a chinntiú ag carthanais agus eagraíochtaí neamhbhrabúis. *RTÉ Brainstorm*. <https://www.rte.ie/brainstorm/2018/0723/980533-how-to-ensure-good-governance-at-charities-and-non-profits/>

Ó Ceallaigh, T.J. agus Ní Dhonnabháin, A. (2015) "An Ghaeilge a mhúscailt trí Chóras Oideachais na hÉireann: Dúshláin agus Tosaíochtaí", *Iris Leictreonach Idirnáisiúnta an Oideachais Eilimintigh*, 8(2), 179-198.

Ó Corrbuá, D. (2022). *Dúshláin Rialachais do charthanais Éireannacha in 2022*. <https://www.carmichaelireland.ie/governance-challenges-for-irish-charities-in-2022/#:~:text=We%20are%20certainly%20currently%20living,for%20Charities%20financial%20reporting%20standard>

Ó Duibhir, P., & Ní Thuairisg, L. (2019). An úsáid a bhaineann foghlaimoirí óga as teanga an tumoideachais lasmuigh den seomra ranga i gcomhthéacs mionteanga. *AILA Athbhreithniú*, 32(1), 112–137. <https://doi.org/10.1075/aila.00023.dui>

ECFE (2019), *Oideachas agus Cúram Luath-Óige ar Ardchaighdeán a Sholáthar: Torthaí ó Shuirbhé Láidir ag Tosú 2018*, Foilsitheoireacht ECFE, Páras. <https://doi.org/10.1787/301005d1-en>

ECFE (2021). *Oideachas agus Cúram Luath-Óige a Neartú in Éirinn: Athbhreithniú ar Cháilíocht na hEarnála*, Foilsitheoireacht ECFE, Páras, <https://doi.org/10.1787/72fab7d1-en>.

ECFE. (2024). *Sracfhéachaint ar an oideachas in 2024: Táscairí ECFE*. Foilsitheoireacht ECFE. <https://www.oecd.org/education/education-at-a-glance/>

Oireachtas (2025). Cúram agus Oideachas Luath-Óige. *Díospóireacht Dháil Éireann*, Dé Máirt an 29 2025. https://www.oireachtas.ie/en/debates/question/2025-07-29/2308/#pq-answers-2308_2310_2311_2323

Oireachtas (2025). Cúram agus Oideachas Luath-Óige. *Díospóireacht Dháil Éireann*, Dé Máirt an 11 Feabhra [https://www.oireachtas.ie/en/debates/question/2025-02-11/547/#:~:text=Úsáid%202023%20GNI*%20figiúir%20\(an,thart%20ar%200.5%25%20of%20GNI*](https://www.oireachtas.ie/en/debates/question/2025-02-11/547/#:~:text=Úsáid%202023%20GNI*%20figiúir%20(an,thart%20ar%200.5%25%20of%20GNI*)

Oireachtas (2024). *An Comhchoiste um Leanaí, Comhionannas, Míchumas, Lánpháirtíocht agus an Óige Tuarascáil ar na dúshláin atá roimh an Earnáil um Chúram agus Oideachas Luath-Óige* March 2024. https://data.oireachtas.ie/ie/oireachtas/committee/dail/33/comhchoiste_on_children_equality_disability_integration_agus_youth/reports/2024/2024-03-05_report-on-challenges-frontes-the-early-childhood-care-and-education-sector_en.pdf

Otero-Mayer, A., González-Benito, A., Gutiérrez-de-Rozas, B., agus Expósito-Casas, E. (2025). Rannpháirtíocht an Teaghlaigh in Oideachas na Luath-Óige: Athbhreithniú córasach ar a thomhas. *An Iris um Oideachas na Luath-Óige*, <https://doi.org/10.1007/s10643-025-02024-4>

O'Sullivan, J. (2023). Fiontar Sóisialta Cúraim Leanaí: Fondúireacht Luathbhlianta Londain (LEYF). In: *Peirspictíochtaí le déanaí maidir le hOideachas agus Cúram Réamhscoile*. <https://www.intechopen.com/chapters/87807>

Pobal. (2026). Foinsí sonraí: Ardán Luathbhlianta. Pobal. <https://www.pobal.ie>

Pobal. (2021). Tuarascáil bhliantúil maidir le próifíl earnála na luathbhlianta 2019/2020. An Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige.

Ó Súilleabháin, D. (2013). Bheith mar bhainisteoir in earnáil luathbhlianta an Bhéarla. *An Iris Eorpach um Thaighde san Oideachas Luath-Óige*. 21 (3), 326–338, <http://dx.doi.org/10.1080/1350293X.2013.814360>

Reed, J. (2025). *Fiontraíocht shóisialta agus soláthar luathbhlianta sa Ríocht Aontaithe amach anseo*. Comhpháirtíocht ISOS. <https://www.isospartnership.com/publications>

Reed, J. (2023). *Beidh soláthraithe príobháideacha ag teastáil uainn chun an córas cúraim leanaí a leathnú chun freastal ar riachtanais gach duine*. Fondúireacht Joseph Rowntree. <https://www.jrf.org.uk/care/well-need-private-providers-to-expand-the-childcare-system-to-meet-everyones-needs>

Sakr, M. agus O'Sullivan, J. (2023) Coincheapú dialógach na ceannaireachta i ngrúpa luathbhlianta na fiontraíochta sóisialta, *Luathbhlianta*, 43:4-5, 938-951, DOI: [10.1080/09575146.2022.2036950](https://doi.org/10.1080/09575146.2022.2036950)

Sabol, T. J., Sommer, T. E., Sanchez, A., & Kinghorn Busby, A. (2018). Cur chuige nua chun rannpháirtíocht teaghlaigh i gcláir oideachais luath-óige a shainiú agus a thomhas. *AERA Open*, 4(3), 1–12. <https://doi.org/10.1177/2332858418785904>

Simon, A., Shah, A. Quy, K. agus Owen, C. (2022). Airgeadas agus cothromas príobháideach i gcúram agus oideachas luath-óige i Sasana. *Journal Social Policy*. 53(2), 512–529 doi:[10.1017/S0047279422000484](https://doi.org/10.1017/S0047279422000484)

SIPTU. (2024). *Suirbhé 2024 ar Ghairmithe Luathbhlianta*. SIPTU.

Ceartas Sóisialta Éireann. (2020, 9 Márta). An tábhacht a bhaineann le hinfheistíocht phoiblí sna luathbhlianta. <https://www.socialjustice.ie>

Ionaid Luathfhoghlama StartBright. (2024). *Plean straitéiseach StartBright 2024-2026*. Baile Átha Cliath: StartBright ELC.

Taft, M. (2025) *Cúram Leanaí a chaibidlíú, Notes On The Front*. Ar fáil ag: <https://notesonthefront.typepad.com/politiceconomy/2025/01/negotiating-childcare.html>

UCL (2025) *Cuireann naíolanna a fhaigheann tacaíocht ó chothromas príobháideach le 'fásaigh chúraim' i gceantair bhochta*, UCL News. Ar fáil ag: <https://www.ucl.ac.uk/news/2025/jun/private-equity-backed-nurseries-contribute-care-deserts-poorer-areas>

UNESCO, & UNICEF. (2024). *Tuarascáil dhomhanda maidir le cúram agus oideachas na luath-óige: An ceart chun bunús láidir a fháil*. UNESCO; UNICEF.

Unger, R. M. (2005). *Cad ba cheart don chlé a mholadh?* Verso.

Urban, M., Vandenbroeck, M., Van Laere, K., Lazzari, A., & Peeters, J. (2011). *Riachtanais inniúlachta in oideachas agus i gcúram na luath-óige: - Ard-Stiúrthóireacht an Oideachais agus an Chultúir (CoRe) de chuid an Choimisiúin Eorpaigh*. An Coimisiún Eorpach.

Urban, M. (an 28 Samhain 2024). *An bhféadfadh córas fóirphoiblí cúram leanaí agus oideachas a shocrú in Éirinn? RTÉ Brainstorm*. <https://www.rte.ie/brainstorm/2024/1128/1483234-childcare-early-education-ireland-public-system/>

Wallerstein, N., Muhammad, M., Sanchez-Youngman, S., et al. (2019). *Dinimic na cumhachta i dTaighde Rannpháirtíochta Pobalbhunaithe: Anailís staidéir ilchásanna ar chomhthéacsanna, stair agus cleachtais chomhpháirtíochta. Oideachas Sláinte agus Iompraíochta*, 46 (1S), 19S–32S

Aguisíní

Agusín A: Ionaid StartBright

Tá ionaid StartBright ar fud Chluain Dolcáin, Thamhlachta agus Leamhcáin i mBaile Átha Cliath Thiar agus i mBaile Átha Cliath Theas/Thiar, agus tá siad ainmnithe do cheantair atá faoi Mhíbhuntáiste mhór, faoi Fhíor-mhíbhuntáiste agus faoi Mhíbhuntáiste ar an Meán ar an Innéacs Díothachta HP.

Díorthaítear faisnéis phróifíle do na seacht n-ionad StartBright ó:

<https://www.pobal.ie/research-analysis/>

<https://data.pobal.ie/portal/apps/experiencebuilder/experience/?id=4c84af35e84b434b842c59a03aca0b82>

Ionaid	Líon na bpáistí agus na dteaghlach idir 2010 agus 2016	Líon na bpáistí agus na dteaghlach idir 2017 agus 2024
Starbright Baile Gadaí	43	62
Starbright Bhóthar Bhánóige	40	51
Starbright Ráth an Deagánaigh	57	80
Starbright Naomh Rónán	34	58
Starbright An Cnoc Glas	32	105
Starbright Radharc an tSrutháin		66
Starbright Naomh Fhionáin		67
Iomlán	196	464

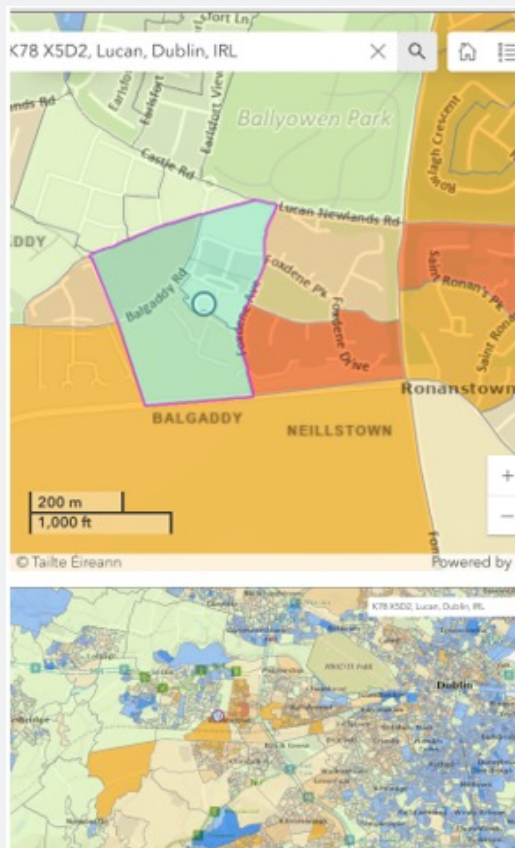
StartBright Baile Gadaí

Táscairí Déimeagrafacha agus
Socheacnamaíocha

- Daonra iomlán: 601
- Innéacsanna Díothachta HP:
Faoi mhíbhuntáiste
- Ráta Dífhostaíochta-Mná: 14.69%
- Ráta Dífhostaíochta-Fireann: 20.12%
- Ráta Tuismitheora Aonair: 43.75%
- Ráta Aois-Chleithiúnais: 20.64%
- Oideachas Bunscoile Comhréir Amháin:
7.90%
- Oideachas Tríú Leibhéal Comhréir: 17.52%

Leanaí & Teaghlaigh

- Líon iomlán na bpáistí agus na dteaghlach
cláraithe (2024): 62

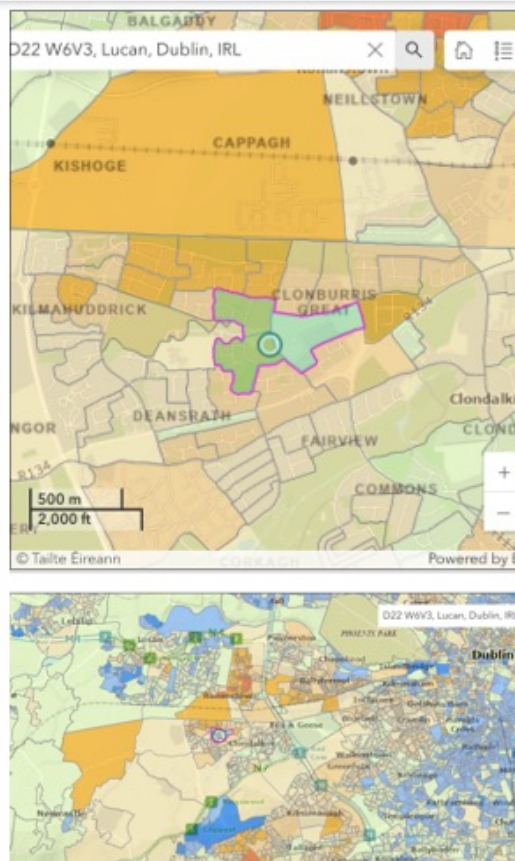
StartBright Bhóthar Bhánóige

Táscairí Déimeagrafacha agus
Socheacnamaíocha

- Daonra iomlán: 791
- Innéacsanna Díothachta HP:
An-Mhíbhuntáisteach
- Ráta Dífhostaíochta-Mná: 13.88%
- Ráta Dífhostaíochta-Fireann: 15.73%
- Ráta Tuismitheora Aonair: 29.49%
- Ráta Aois-Chleithiúnais: 40.29%
- Oideachas Bunscoile Comhréir Amháin:
23.36%
- Oideachas Tríú Leibhéal Comhréir: 15.62%

Leanaí & Teaghlaigh

- Líon iomlán na bpáistí agus na dteaghlach
cláraithe (2024): 51

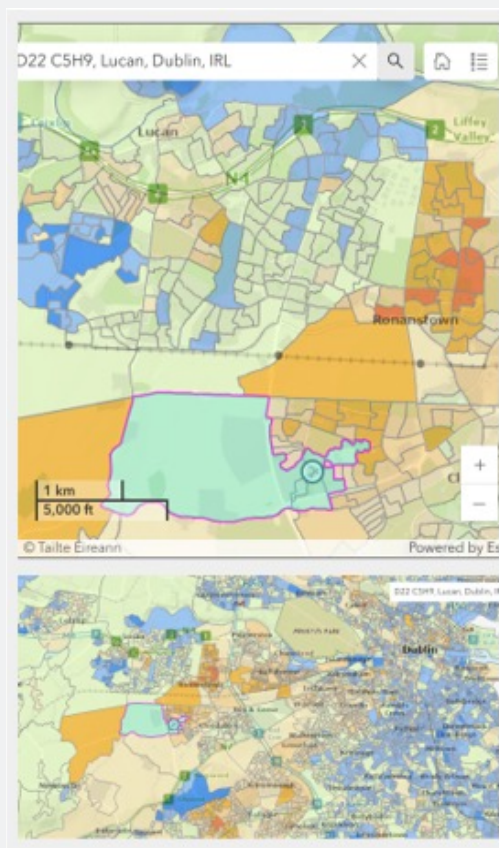
StartBright Ráth an Deagánaigh

Táscairí Déimeagrafacha agus
Socheacnamaíocha

- Daonra iomlán: 1,818
- Innéacsanna Díothachta HP:
Beagán faoi bhun an mheáin
- Ráta Dífhostaíochta-Mná: 10.51%
- Ráta Dífhostaíochta-Fireann: 9.94%
- Ráta Tuismitheora Aonair: 28.94%
- Ráta Aois-Chleithiúnais: 28.76%
- Oideachas Bunscoile Comhréir Amháin:
7.98%
- Oideachas Tríú Leibhéal Comhréir: 32.83%

Leanaí & Teaghlaigh

- Líon iomlán na bpáistí agus na dteaghlach
cláraithe (2024): 80

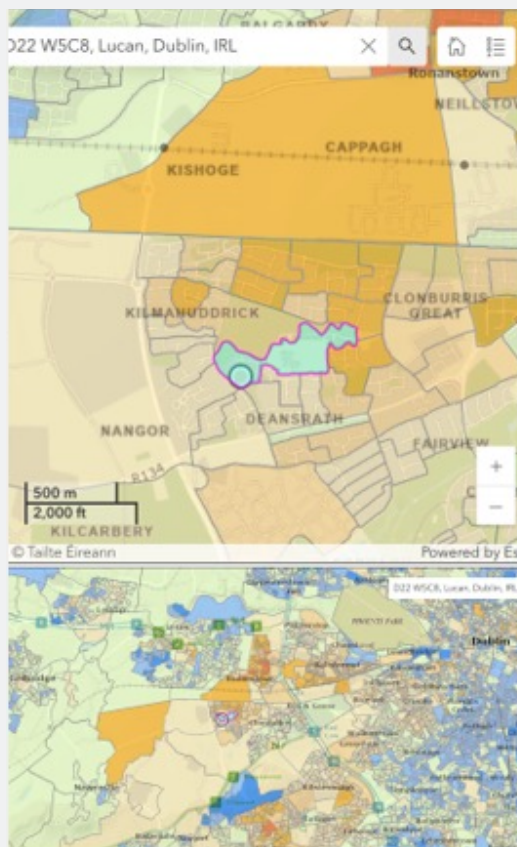
StartBright Naomh Rónán

Táscairí Déimeagrafacha agus
Socheacnamaíocha

- Daonra iomlán: 466
- Innéacsanna Díothachta HP:
Beagán faoi bhun an mheáin
- Ráta Dífhostaíochta-Mná: 14.68%
- Ráta Dífhostaíochta-Fireann: 12.38%
- Ráta Tuismitheora Aonair: 41.27%
- Ráta Aois-Chleithiúnais: 32.83%
- Oideachas Bunscoile Comhréir Amháin:
13.50%
- Oideachas Tríú Leibhéal Comhréir: 30.67%

Leanaí & Teaghlaigh

- Líon iomlán na bpáistí agus na dteaghlach
cláraithe (2024): 58

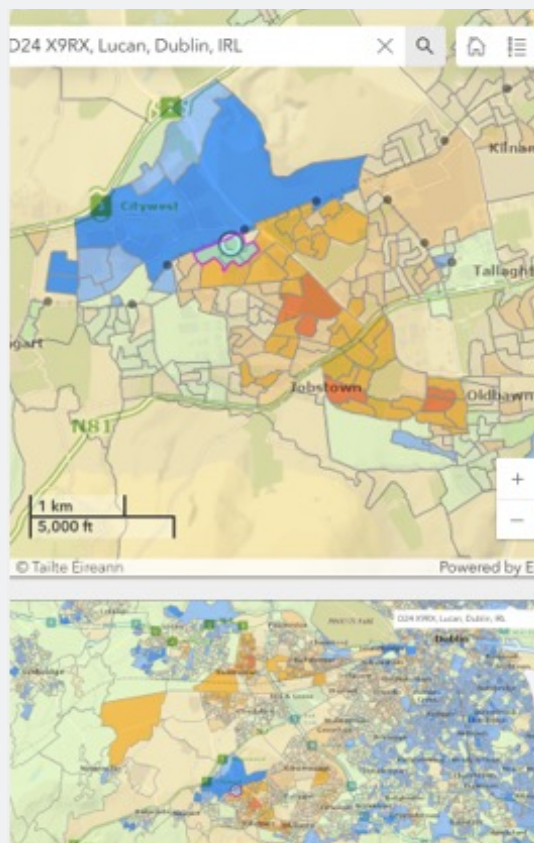
StartBright Radharc an tSrutháin

Táscairí Déimeagrafacha agus
Socheacnamaíocha

- Daonra iomlán: 1,209
- Innéacsanna Díothachta HP:
Faoi mhíbhuntáiste
- Ráta Dífhostaíochta-Mná: 16.73%
- Ráta Dífhostaíochta-Fireann: 27.10%
- Ráta Tuismitheora Aonair: 46.31%
- Ráta Aois-Chleithiúnais: 24.60%
- Oideachas Bunscoile Comhréir Amháin:
13.62%
- Oideachas Tríú Leibhéal Comhréir: 24.60%

Leanaí & Teaghlaigh

- Líon iomlán na bpáistí agus na dteaghlach
cláraithe (2024): 66

StartBright Naomh Fhionáin

Táscairí Déimeagrafacha agus
Socheacnamaíocha

- Daonra iomlán: 584
- Innéacsanna Díothachta HP:
Beagán faoi bhun an mheáin
- Ráta Dífhostaíochta-Mná: 10.50%
- Ráta Dífhostaíochta-Fireann: 17.62%
- Ráta Tuismitheora Aonair: 30.93%
- Ráta Aois-Chleithiúnais: 25.97%
- Oideachas Bunscoile Comhréir Amháin:
14.47%
- Oideachas Tríú Leibhéal Comhréir: 29.76%

Leanaí & Teaghlaigh

- Líon iomlán na bpáistí agus na dteaghlach
cláraithe (2024): 67

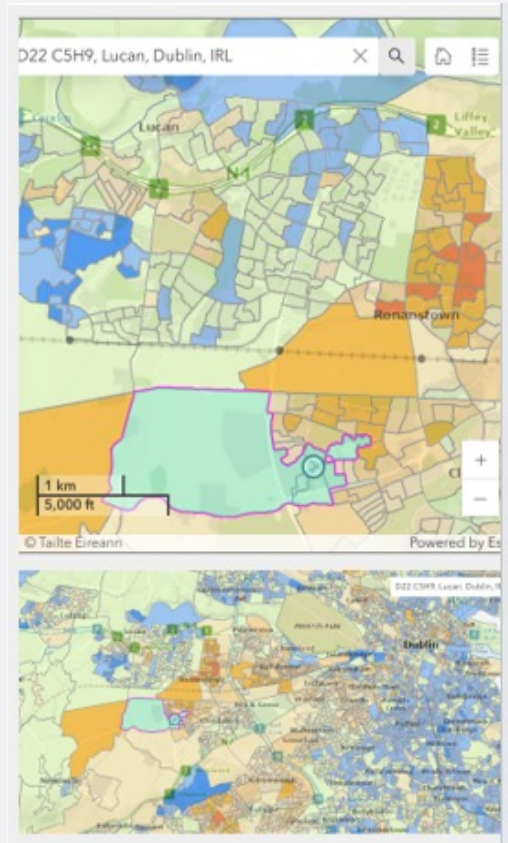
StartBright Ráth an Deagánaigh

Táscairí Déimeagrafacha agus
Socheacnamaíocha

- Daonra iomlán: 1,818
- Innéacsanna Díothachta HP:
Beagán faoi bhun an mheáin
- Ráta Dífhostaíochta-Mná: 10.51%
- Ráta Dífhostaíochta-Fireann: 9.94%
- Ráta Tuismitheora Aonair: 28.94%
- Ráta Aois-Chleithiúnais: 28.76%
- Oideachas Bunscoile Comhréir Amháin:
7.98%
- Oideachas Tríú Leibhéal Comhréir: 32.83%

Leanaí & Teaghlaigh

- Líon iomlán na bpáistí agus na dteaghlach
cláraithe (2024): 80

DCU All Hallows Campus
Grace Park Rd, Drumcondra,
Dublin 9, Ireland

T: +353 1 700 9139
W: dcu.ie/language-literacy-and-early-childhood-education

